ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

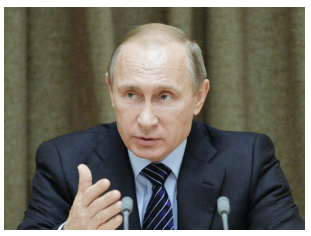
DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 14-15 НОЕМВРИ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 263 (7264)

ДЕКЛАРАЦИЯ

БСП: Този кабинет води България към катастрофа 12

КРИТИКА

Путин отново вини България за провала на „Южен поток” 8

Двама свидетели по „Октопод” елиминирани

За 24 ч. един загина при катастрофа, друг е в болница след нападение с брадва

В деня, в който Специализираният съд в София гледаше делото срещу организираната престъпна група “Октопод”, по което обвиняем е Алексей Петров, един от свидетелите загина, а друг попадна в болница след нападение с брадва.

Късно в четвъртък колата на Георги Цветанов е изхвърчала от магистралата. Той почина на път за болницата.

Вчера по обяд с брадва бе посечен друг свидетел - Пламен Устинов. Бившият служител на НСО твърдеше, че Алексей Петров му е поръчвал убийството на Васил Божков. По делото “Наглите” той обяви, че Петров му е поръчал да убие и Гриша Ганчев. От полицията твърдят, че Устинов е пострадал при битов инцидент. 2

ЧЕТИВО

Неделник

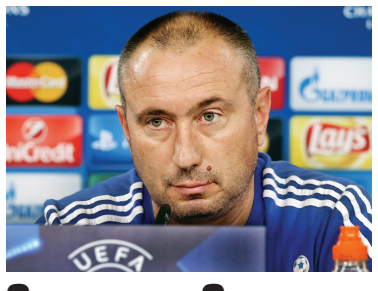
Врачанската връзка с Ботевия род 13

ПЕГАС

Антилитературният „Литературен вестник” 21

120 карикатури от 9 държави на Балканския фестивал на усмивката 33

Станимир Стоилов стана треньор на годината в Казахстан 38

Снимка БГНЕС

Колата на Георги Цветанов бе смачкана до неузнаваемост часове преди поредното дело по казуса “Октопод”, по което той бе ключов свидетел

НЯКОЛКО ДУМИ

Ина МИХАЙЛОВА

ШЕКСПИРОВА ТРАГЕДИЯ

Да бъдат или да не бъдат... Министрите де. На заседанията на комисиите в парламента, на които се обсъждат бюджетите на оглавяваните от тях ведомства. Че що да бъдат? Да не би да са личните им бюджети, комисиони и дивиденти?

Че как няма да бъдат! Длъжни са. Дори министерствата да са частните им фирми, в които двама-трима работят, а останалите са фон, пак трябва да са в парламента. Има ли по-важно в този момент от най-важния закон в държавата - този за бюджета? Няма. Значи, щом все още България е парламентарна република, министрите трябва да са в Народното събрание. И да обясняват, аргументират и защитават нужните им средства. Останалото е бошлаф, преливане от пусто в празно и бягство от отговорност.

Ама като се замислим, има ли полза от пребиването им в НС? Някои представа нямат предвидените суми за какво ще се изразходват. На други им е все едно, а и като ги няма в парламента, после лесно ще вдигат рамене и ще прехвърлят топката.

То и да ги има, и да ги няма, парламентарното мнозинство е такова, че ще гласува всеки държавен бюджет. То пък един бюджет - пицата на Дянков е направо гурме. То пък една държава... Шекспирова трагедия.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

ЗА ПО-МАЛКО ОТ 24 Ч.

Втори инцидент с основен свидетел по „Октопод”

Георги Цветанов загина при катастрофа, а Пламен Устинов е в болница, след като бе посечен с брадва

За по-малко от 24 часа двама ключови свидетели по делото за организирана престъпна група за рекет и изнудване “Октопод” станаха жертви на тежки инциденти. Един от мъжете загина в катастрофа, а друг бе посечен с брадва. Основен подсъдим по “Октопод” е бившият съветник в ДАНС Алексей Петров.

Късно в четвъртък вечер Георги Цветанов загина при катастрофа на автомагистрала “Тракия” по пътя между Бургас и Стара Загора. Часове след инцидента нямаше информация за причините, довели до смъртта му. След появата на спекулации, че неслучайно катастрофата става часове преди поредното заседание по “Октопод”, се появиха данни, че 50-годишният мъж е изгубил контрол над автомобила си, напуснал е пътното платно и се преобърнал. Мъжът е получил тежка фрактура на черепа и е починал по пътя за болницата в Стара Загора. Началникът на Старозагорската пътна полиция Славов опровергава слуховете, че Цветанов е загинал при атентат. По думите на Славов, най-вероятно Цветанов е заспал зад волана. Зам. окръжният прокурор на Стара Загора Нейка Тенева също заяви, че на този етап на досъдебното производство няма данни за интервенция върху автомобила на Цветанов. Назначени са експертиза за техническото състояние на фолксвагена и съдебномедицинска експертиза. Цветанов е бивш шеф на плевенския клон на Първа частна банка и е бил разследван след фалита й. Твърдеше, че е изнудван от Алексей Петров.

Вчера по обяд с брадва бе посечен друг от свидетелите срещу Алексей Петров - Пламен Устинов. 45-годишният мъж бе нападнат в тетевенското село Глогово. Съвпадението с делото по “Октопод” и предшествалата го смърт на един от свидетелите отново повдигна съмнения около инцидента. От пресцентъра на Областната дирекция на МВР в Ловеч съобщиха, че в тетевенската полиция е получен сигнал за битов скандал в Глогово. По първоначални данни бившият служител на НСО се скарал с 52-годишен мъж. Семействата им имали стара вражда. Според информацията Устинов счупил стъкло на автомобила на опонента си, в конфликта се намесили синовете на двамата. Устинов е с наранявания по главата и в областта на шията.

През май 2012 г. Устинов заяви под клетва, че Петров е поръчал убийството на Васил Божков. Бившият служител на НСО разказа, че поръчката за ликвидирането на Божков дошла през 2006 г. По-рано като свидетел по делото “Наглите” Устинов обяви, че Петров му е поръчал да убие и бизнесмена Гриша Ганчев.

По-рано вчера Алексей Петров се яви в Специализирания съд на поредното заседание по “Октопод”. Той обяви награда от 100 хил. долара за достоверна информация, свързана с атентата срещу него. Този път той определи опита за покушение срещу него като терористичен атентат, а не като грешка, както обяви по-рано. Петров предостави два телефона и имейл за информация. ДУМА припомня, че на 29 октомври сутринта автомобилът на Петров бе обстрелван с гранатомет от двама души в столичния квартал “Кръстова вада”. Петров води свое паралелно разследване по случая. То не било нито конкурентно на разследващите, нито е алтернативно, а по-скоро подпомагащо тяхната работа.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Пловдивчани изпълниха вчера парковете и кафенетата на открито в поредния слънчев и горещ ден през ноември. Около обяд температурите в града отново достигнаха до 24 градуса

СИДЕРОВ ИСКА ПРОМЕНИ В ПРАВОМОЩИЯТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР

Предложение за промени в Конституцията, които да ограничат правата на главния прокурор, е направил Волен Сидеров. Това заяви самият той пред Софийския градски съд, където бе призован като подсъдим за хулиганската си проява на летище Варна. Лидерът на “Атака” твърди, че предложенията, внесени от него и депутатите от “Атака” Десислав Чуколов и Явор Нотев, са революционни и биха поставили шефа на държавното обвинение под контрол.

“Предлагаме намаляване на мандата му от 7 на 5 години, Народното събрание да го избира, 1/4 от депутатите да могат да го предлагат за отстраняване, а половината от обикновено мнозинство да могат да го отстраняват”, заяви Сидеров. Според него предложенията са предизвикали “нахъсаност” от страна на главния прокурор Сотир Цацаров, който настоява Сидеров и Чуколов да бъдат арестувани заради изявите си пред НАТФИЗ. Искайки нашето задържане, той всъщност отстранява от залата хората, които предлагат поправките срещу него, заяви Сидеров и допълни, че действията на Цацаров били чисто политически ход.

Софийският градски съд отложи делото срещу Сидеров за инцидента на летище Варна за 17 декември. За два часа и половина съставът на СГС разпита шестима свидетели на случилото се преди две години. ДУМА припомня, че тогава депутати от “Атака” и френски дипломат се скараха на борда на самолет. Намесиха се и пътници, а на летището беше извикана полиция. По време на скандала пострада леко полицай.

Във вторник Сидеров и Десислав Чуколов са призовани в столичното следствие, за да им бъде връчено постановление за привличане като обвиняеми за хулигански прояви пред НАТФИЗ, очаква се тогава двамата да бъдат арестувани.

Ненчев се оправда с английските кораби за отсъствието си от комисия

Министърът на отбраната Николай Ненчев смята, че е необходимо по-голямо присъствие на английски кораби в Черно море. При посещение на военноморската база в Атия той заяви, че ще поиска повече присъствие от английския си колега. Изявлението му дойде в опит да обясни защо не е присъствал на обсъждането на бюджета на неговото министерство в ресорната парламентарна комисия. Той се оправда, че е имал планирано посещение с посланика на Англия в Бургаско.

Защитната тирада на Ненчев дойде, след като бе остро атакуван от левия депутат Атанас Зафиров. Във фейсбук Зафиров написа, че подозира, че министърът не се е явил на заседание на комисията, защото е бил на парти на английския кораб “Дънкан”. “Един гларус ми подсказа, че е на коктейл (частно парти) на същия този “Дънкан”. В момент, когато войници рискуват живота си, за да спрат пожара! В момент, когато в армията има огромно напрежение във връзка с новия бюджет и предвидените реформи, а летци отказват да изпълняват тренировъчни полети! Питам - истина ли е?”, възмути се Зафиров.

Ненчев започна да се оправдава, че във връзка с акостирането на английски кораб е трябвало да се свърши много работа. Преди известно време той се е срещнал с министъра на отбраната на Англия. През януари той най-вероятно ще посети страната ни. Николай Ненчев е помолил за повече внимание и съпричастност, както и за повече присъствие в Черноморския басейн.

НЕПОЧИСТЕНИТЕ ПРЕДИЗБОРНИ ПЛАКАТИ В СТОЛИЦАТА СА 1800

Обобщените резултати от проверката на Столичния инспекторат показват, че в София има над 1800 непочистени предизборни плакати от предизборната кампания за местните избори. Това каза инж. Веска Георгиева, директор на Столичния инспекторат. Служителите на инспектората са установили непремахнати агитационни материали на 10 политически партии и коалиции от партии. “Спрямо тях ще започне административно наказателна процедура по съставяне и връчване на актове за установяване на административни нарушения”, обеща Георгиева.

ПОТОМСТВЕНИ БЕЗРАБОТНИ СА 40% ОТ НЕЗАЕТИТЕ МЛАДЕЖИ

40 на сто от безработните младежи са от семейства, в които родителите също не са заети. Това сочи изследване на Българската стопанска камара, представено в Пловдив вчера. Данните показват, че близо 870 хиляди българи в трудоспособна възраст нито работят, нито учат. От тях 300 хил. са младежите. Годишно от пазара на труда отпадат между 30 хил. и 40 хил. души, а всяка година 40 хил. младежи напускат страната. Една пета от тях са току-що завършили средното си образование.

През 2050 г. от всеки петима българи, трима ще бъдат пенсионери и само двама работещи, прогнозират от БСК. Бизнесът изчислява, че за да се компенсира намаляването на работната сила, производителността на труда трябва да нарасне с 3-4 пункта. Въпреки високата безработица, всеки втори работодател изпитва сериозни проблеми да намери кадри за ключовите си позиции. Над половината, или 55% от фирмите в страната казват, че не могат да намерят подходящи кадри. В същото време повече от половината висшисти работят на позиции, за които се иска само средно образование.

Разминаването между търсенето и предлагането, както и между образованието и позициите на пазара на труда, е огромно. Остър дефицит има за 190 професии и длъжности, изискващи средно образование.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

„България се превръща в една модерна, отворена, европейска икономика, както и всички останали страни в Югоизточна Европа

РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ ЯВНО ЖИВЕЕ В ДРУГА ДЪРЖАВА

КАЛОЯН ПАРГОВ:

БСП да поиска анкетна комисия за скандалните записи на съдийките

Социалистите от София и Пловдив настояват за бърз конгрес през пролетта

Юлия КУЛИНСКА

БСП трябва да поиска анкетна комисия за скандалния запис между съдийките Владимира Янева и Румяна Ченалова, които коментират премиера и главния прокурор, заяви за ДУМА лидерът на столичните социалисти и председател на групата на левицата в СОС Калоян Паргов вчера. "БСП трябва да стане по-нападателна, по-напориста и по-скандална. Стига сме мълчали, стига сме се крили. БСП трябва да излезе на улицата. Само така хората ще повярват в нас като алтернатива", призова той. Днес е първото заседание на НС на БСП след местните избори на 25 октомври, припомни Паргов. "Очаквам наистина откровен разговор и задълбочени дебати за причините, довели до лошите изборни резултати. Има една опасна тенденция, която я виждаме, че идва и от Европа - да имаме десни управляващи и дясна опозиция, а лявото да бъде неглижирано. По всичко личи, че тази тенденция и в поведението на представителите на десните партии ще се задълбочава. Това означава, че БСП трябва да направи сериозна равносметка какво и как ще прави оттук нататък. За мен има един подход, и това е, че БСП трябва да излезе на улицата", категоричен е Паргов.

Очаквам на пленума да бъде насрочен бърз цикъл отчети и избори, който да завърши с 49-и конгрес, който да избере националните ръководни органи на БСП, добави социалистът. Висшият партиен форум трябва да се проведе в началото на април, за да могат новите ръководства да имат време да се подготвят за първото си изпитание, каквото са президентските избори. "Партията трябва да се мобилизира и от поведението ѝ, от публичния ѝ образ трябва да лъха сила и алтернативност на властта. Без това няма как да очакваме и структурите по места да имат вяра и увереност в налагане на политиките, включително и в органите на местната власт, където участват", допълни Паргов.

Членовете на областния съвет на БСП в Пловдив призовават ИБ на партията да подаде оставка на днешния пленум. Те настояват на 21 ноември да се проведе ново заседание на НС, който да определи петчленна комисия за подготовката и организирането на конгрес на БСП, който да се проведе не по-късно от март.

Партията загуби в последните години своите позиции и резултатите от тези избори са категорично доказателство за това, заяви областният и градски лидер на пловдивските социалисти Георги Гергов. "Диалогът с хората е нарушен и това доведе до неразбиране на политиките и решенията", каза още той. "Хората не ни вярват. Силните местни кандидатури и екипната работа доведоха до победа в четири места в Пловдивска област. Това показва, че по този начин може да се печелят избори", обясни Гергов.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Правителството води България към катастрофа с пълна сила

Юлия ИВАНОВА

Правителството води с пълна сила България към катастрофа и е подпечатано от собствения си самоубийствен анализ за състоянието на държавата. Това заяви от парламентарната трибуна от името на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ зам.-председателят на групата Корнелия Нинова. В оценката си към правителството тя се позова на доклад, изготвен от Министерството на финансите. "Внимателният поглед към него сочи, че вместо икономически растеж има икономически спад. Вместо финансова стабилност - дългове, дългове, дългове за поколения. Вместо социална държава - неравенство, бедност, нищета, мизерия за народа", анализира Нинова. "И ако сега някой от управляващите стане да ме опровергае, да знае, че опровергава себе си. Ако пък някой стане да се оправдае с предишни управления на страната, нека погледне сравнителните таблици в този доклад и тогава да коментира фактите", коментира тя.

Нинова обобщи и реформите на правителството в образователната, здравната, пенсионната и съдебната система. Тя бе категорична, че БСП ще продължава да отстоява друго развитие на България - силна икономически държава, която да бъде опора и защита на малкия и среден бизнес и на българското производство, силна социална държава, която да бъде опора за слаби и беззащитни! "Възможно е друго управление на България. Призовавам левите хора в България да го поискат, а ние като партия ще го покажем и докажем!", завърши Нинова.

Целият текст на декларацията - на стр. 12

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Десетки депутати, журналисти и служители в парламента измериха вчера нивото на кръвната си захар в кулоарите на Народното събрание. Акцията беше по повод Световния ден за борба с диабета - 14 ноември, и в нея участваха и много малчугани

РБ СЕ ОПЛАКА ОТ „ХИБРИДНА ВОЙНА"

Милена НИКОЛОВА

Срещу Реформаторския блок и в частност лидера на ДСБ Радан Кънев се води "хибридна война" и грозна медийна кампания. Това констатираха на брифинг от ръководството на ДСБ. От името на партията Петър Москов обясни, че причината е в подготвените от РБ промени в съдебната система и в Конституцията. Според него ДСБ са атакувани най-жестоко заради идеята да се въведе втори главен прокурор в България, който да се занимава, както е в Румъния, с престъпленията на политическия елит у нас.

"За нас е очевидна връзката на "записите" на две от отвратителните лица на съдебната система, включващи името на премиера Борисов, със също толкова отвратителни твърдения на толкова отвратителен човек по повод на Радан Кънев. Целта на цялата тази компроматна война е разколебаване в мнозинството и блокиране на реформите, които мнозинството подкрепя, най-вече промените в Конституцията и съдебната реформа", каза Москов.

От РБ подготвят законодателни и нормативни инициативи, с които отново да се отвори въпросът за собствеността, свободата и регулационния режим на медиите. "Дали си агенция, медия или нещо друго, трябва да подлежиш на едни и същи етични и законови норми. Концентрацията на власт, собственост и превръщането на медийна и икономическа власт в бухалка не е нещо ново. Надявам се, че това мнозинство ще намери сили в себе си, за да промени тази част от българската действителност", коментира Москов.

Бъчварова призна за изборната търговия

Юлия ВУТОВА

Имаме достатъчно доказателства, за да твърдим, че има практики за изборна търговия на местния вот, свързана не само с подаването на пари. Това призна пред журналисти в НС вътрешния министър Румяна Бъчварова вчера. По думите ѝ МВР е проверило всички 4500 сигнали за купуване и продаване на гласове. Бъчварова обяви, че има добри резултати в рамките на самия ден, но отказа да изнесе подробности. Според нея изборната търговия се трансформира в мрежи от зависимости, които експлоатират задължения на хората в зависимост от работодателя - т.нар. корпоративен вот.

Беше създадена мащабна организация в МВР, за да можем да предотвратим купуването на гласове, заяви Бъчварова по-рано по време на парламентарния контрол. Тя посочи, че тези практики се дължат на наслаганите с годините политически практики на политическите партии. Бъчварова призова депутатите да предприемат конкретни законодателни инициативи. "Структурите на МВР са проверили 4500 сигнала. Има 170 досъдебни производства за престъпления в изборния процес. 127 от тях са срещу политическите права на гражданите", уточни тя. Вицепремиерът посочи, че по данни на прокуратурата като обвиняеми са привлечени 15 лица. Задържани са 72 лица. 1270 са съвместните операции на МВР. В деня, в който се проведоха изборите, и на балотажа не бяха регистрирани сериозни нарушения. На първия тур бяха ангажирани около 11 000 служители, на втория тур - 9100, отчете Бъчварова.

„БЪЛГАРСКА СОЦИАЛДЕМОКРАЦИЯ" СМЯТА ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ ЗА НАГЪЛ

Отговорността за провалите в изминалите години се заменя с наглост - обикновена, безцеремонна балканска наглост. Тази оценка на действията и изявленията на Георги Първанов дават в специална декларация от партия "Българска социалдемокрация".

От формацията припомнят, че преди няколко дни бившият президент пак се изживя в ролята на обединител на българската левица. "Даде пример с известната среща между БСП и Евролевицата, състояла се през лятото на 1999 г. в с. Лесидрен. За по-младите тази среща бе предхождана от безпрецедентни преговори в Солун на четири леви партии - Българска Евролевица, БСП, БСДП и ОБТ, с участието на че-тирима вицепрезиденти на Социнтерна и ясно изявена подкрепа на европейските социалдемократически сили. Така се роди Солунският процес, който по замисъл трябваше да стане основа на социалдемократизирането на българската левица и превръщането ѝ в управляваща сила", припомнят от партията. Те обаче допълват, че след това Първанов е положил всички усилия да разбие "Солунската четворка" чрез задкулисни преговори и машинации и в крайна сметка да я замени с ДПС.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

МИХАИЛ МИКОВ:

Европа може да даде най-силния знак за хуманност

1100 са регистрираните за първите осем месеца непридружени деца бежанци в България, каза евродепутатът Илияна Йотова

Милена НИКОЛОВА

Европа може да даде най-силния знак на хуманност, когато извади темата за децата бежанци и им отдели специално внимание, каза вчера лидерът на БСП Михаил Миков. Той участва в конференция, посветена на непридружените малолетни бежанци в ЕС, организирана от Групата на социалистите и демократите в ЕП. Миков смята, че е необходима по-голяма солидарност от страна на ЕС по опазване на границите, за да може да съществува нормално пространството на свобода и сигурност. Ако в Европа имаме претенцията за хуманност, то най-висшата й форма на проява е към хората, които са най-силно уязвими - децата, каза лидерът на левицата и добави, че у нас има традиция от 50-те години на миналия век в специално законодателство за третиране на малолетните и непълнолетните. По думите му трябва особена грижа за непридружените деца бежанци, за да не попаднат в т.нар. "черен" сектор на Европа. Ние имаме добре разработена правна база още преди 2007 г., когато станахме членове на ЕС, добави и вицепрезидентът Маргарита Попова, която също смята темата за много важна и за България.

Рязко се повиши броят на децата бежанци без родители и придружители, заяви евродепутатът Илияна Йотова, която бе организатор на срещата. Тя информира, че над 600 хиляди сирийски деца в момента се намират в Турция, а повече от 400 хиляди не посещават училище. В България за първите осем месеца са над 1100, посочи още евродепутатът. "Многократно аз и моите колеги подчертавахме в ЕП, че тази политика не може да се решава на парче. Предупреждавахме, защото през лятото на тази година знаете какво се случи на Западните Балкани", каза тя. Йотова изрази надежда, че Кашето Киенге, евродепутат и основен докладчик по доклада на ЕП за всеобхватната политика в областта на миграцията, ще чуе предложенията. Киенге посочи, че й е направило силно впечатление вниманието, с което България гледа присърце на този въпрос.

Около 100 бежанци са регистрирани в бюрата по труда и още почти сто са включени в субсидирана заетост към центровете на Държавната агенция за бежанците, съобщи на форума вицепремиерът и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин.

Евродепутатът от Групата на социалистите и демократите Илияна Йотова заяви, че повече от 6 г. бежанската криза не може да намери решение, а регионалните конфликти се задълбочават

ЕВРОКОМИСАР ЗОВЕ ЗА ПОВЕЧЕ ДОСТЪП НА БЕДНИТЕ ДО ОБРАЗОВАНИЕ

България е изправена пред необходимостта да даде повече достъп на бедните до образование, защото имаме прекалено много ученици в неравностойно положение, заяви вчера в София еврокомисарят по образование, култура, младеж и спорт Тибор Наврачич по време на годишната конференция "Образование", организирана от фондация "Заедно в час", ЕК и Световната банка. Премиерът Борисов се срещна вчера с Наврачич и се похвали, че от октомври са увеличени учителските заплати и че е приет нов училищен закон, който щял да повиши качеството. Според еврокомисаря България трябва да обърне внимание на връзката между образованието и пазара на труда.

Проблем с четенето и писането имат 20 на сто от младите европейци. Според международното изследване PISA у нас този процент е над 41. Проблеми има и в математиката, каза Наврачич. На конференцията не му бе съобщено, че в новите учебни планове часовете по математика, които и досега са по-малко от средното в Европа, са намалени още. В ЕС инвестирането в образование е спаднало с 3,2% от 2010 г. насам и сега е малко над 5% от БВП. В България този процент е 3,5.

Образователната ни система е отворена за бежанци, а капацитетът й е голям и може да ги поеме, посочи вицепремиерът Ивайло Калфин. Доколко обаче има интерес тези деца да влязат в училище, след като бежанците не искат да останат в България, добави той. Според Калфин у нас има пропаст между образованието и изискванията на пазара на труда и цели групи са в риск да се маргинализират. От Световната банка подкрепиха даването на повече автономия на училищата с новия закон.

РУСКИЯТ ЦЕНТЪР В СОФИЯ СТАНА НА 40 ГОДИНИ

Вековната дружба между българите и руснаците, между българската и руската култура се затвърди през тези 40 години. Тази непреходна и неподлежаща на никакви политически, геостратегически изпитания дружба направи така, че и нашите, и руските деца да помнят общата ни историята и дружбата между дедите им. Това обяви председателят на НС на БСП Михаил Миков на тържеството по повод 40-та годишнина от основаването на Руския културно-информационен център в София в четвъртък вечерта. Той добави, че РКИЦ е спомогнал младите да помнят своята история, но и да познават културата на другите страни.

Миков бе категоричен, че в Руския културно-информационен център през тези 40 години е концентрирана малка част от нещо нетленно. "Центърът е нещо повече - той е дом на руската култура, защото всички български и чужди граждани могат от тук да намерят пътя към културата и дружбата между нашите народи", заяви лидерът на социалистите. На събитието бяха още и членовете на НС на БСП Таско Ерменков и Светлана Шаренкова. Миков, космонавтът Георги Иванов и др. получиха медал за принос за развитието на българо-руските отношения от посланика на Русия Юрий Исаков.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!
ТОДОРКА КУШЕВА
на 90 ГОДИНИ
ОБИЧАМЕ ТЕ!
От голямото семейство

МАЯ МАНОЛОВА ИСКА БЪДЕЩИТЕ ЮРИСТИ ДА УЧАТ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Юлия КУЛИНСКА

Националният омбудсман Мая Манолова приветства идеята за включване в обучението на бъдещите юристи на дисциплина, посветена на правата на човека, както и разширяването на изучаването на правото на Европейския съюз. "Това подпомага оформянето на професионалната култура на юристите, както на влизащите в съдебната система, така и на тези, чиято дейност е свързана с други области на правото. Важно е правозащитното съзнание на юристите да бъде формирано още в университетите", изтъкна Манолова на експертна кръгла маса, посветена на реформата в юридическото образование, организирана от Съюза на юристите в България. Омбудсманът подчерта голямото значение на качеството на човешкия ресурс, който излиза от университетите, като гаранция за качество и на съдебната реформа, част от която е реформата във висшето образование по специалността право. По време на срещата беше обсъдена необходимостта от въвеждане на промени в приемните изпити за бъдещите юристи, изискванията за обучение на преподавателите и качеството на обучението. Специално внимание бе отделено и на оценката на юридическите факултети, както и въвеждането на единен критерий за провеждане на държавните изпити.

УВОЛНЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ ЗАРАДИ СЕЧТА НА ВИТОША

Един служител на горското стопанство е уволнен, а двама са наказани заради нерегламентираното изсичане на млади дръвчета и унищожаването на площ от 20 дка на Витоша, съобщи Югозападното държавно предприятие. Разпоредено е да бъде освободен от работа началникът на горскотехническия участък за района на Витоша. Горският надзирател за същия район ще бъде преместен, а директорът на териториалното поделение в София ще бъде лишен от една месечна работна заплата. От вчера се въведе допълнително дежурство в района на Витоша. Отговорните институции, които се грижат за охраната на парк "Витоша", да дадат отговори, призова екоминистърът Ивелина Василева. Тя иска отговори от директора на парка и от горските. Няма как дни наред да не знаят какво се случва на тяхната територия, проверка трябва да направи и МЗХ. Василева добави, че и самата тя проявявала интерес какво се е случило на Витоша. Вътрешният министър Румяна Бъчварова е разпоредила специална проверка кой е разорал Витоша.

ДУМА припомня, че в началото на седмицата бе установено разораване с тежка строителна техника, изкореняване и унищожаване на десетки фиданки смърч, нарушаване на горния почвен слой, преместване на морени и разчистване на пънове на общо 20 дка площ в района на Меча поляна, успоредно на ски писта "Витошко лале". МВР и прокуратурата разследват случая.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Проф. Иван Димов представя акварели в Салона на галериите в НДК

Изложба на проф. Иван Димов е подредена в Мраморното фоайе на Националния дворец на културата до 17 ноември в рамките на есенното издание на фестивала "Салон на галериите". Иван Димов е живописец и график, носител на най-престижни национални и международни награди, познато име сред колекционерите не само в България, но и в чужбина. В тази изложба любителите на изобразителното изкуство ще видят негови акварели и рисунки. Професорът по рисуване в НХА демонстрира майсторството си в голямоформатни работи, "нарисувани сякаш на един дъх, с летяща четка, която е оставила свободни разливи върху белия лист", както пише изкуствоведката Ружа Маринска. Иван Димов е илюстрирал и над 100 книги за деца и възрастни.

В есенния Салон на галериите, второ издание на форума за годината, до 17 ноември любителите на изкуството могат да се насладят на творби, представени от 30 български галерии, самостоятелни изложби на наши и чуждестранни художници, както и съпътстваща музикална програма. Сред авторите, представени с изложби, са още Кеазим Исинов ("Човек, земя, космос") и Снежана Симеонова ("Успоредно"). Международното участие е с произведения на кечкеметските художници, благодарение на Унгарския културен институт и Българското национално самоуправление в Кечкемет, на етаж 3 - Изток.

НЗОК платила 700 хил. лв. за несъществуващи лекарства

По случая е сезирана прокуратурата, за да бъде образувано разследване

Аида ОВАНЕС

НЗОК е платила 700 хил. лв. от бюджета си за 2015 г. за лекарства, които изобщо не са внасяни у нас, съобщи министърът на здравеопазването Петър Москов. Това е станало ясно, когато започнали преговорите на касата с фармацевтични компании за 20% отстъпка от цената на определени медикаменти. Сред поканените фирми били и въпросните две фирми, но се оказало, че те никога не са внасяли лекарствата. По случая е сезирана прокуратурата, за да бъде образувано разследване. За момента не е известно дали болници или лекари са изписвали лекарствата. Москов обясни измамата с липсата на възможност НЗОК да отчита по електронен път на кого е отпуснат даден медикамент.

ДУМА припомня, че с изменението от 27 юни т.г. на Закона за здравното осигуряване се въведе централизирано договаряне на различни видове отстъпки на лекарствени продукти между НЗОК и притежателите на разрешения за употреба или техни упълномощени представители, с оглед намаляване на разходите на НЗОК. Създаден бе механизъм за договаряне на отстъпки при включване на лекарствени продукти в позитивния лекарствен списък за лекарствени продукти, които увеличават разходите на НЗОК. Така се гарантира по-добра прогнозируемост на разходите за тези лекарствени продукти, коментират от МЗ. До момента НЗОК е сключила договори за 43,5 млн. лв. задължителни отстъпки благодарение на приетата Наредба 10 за договаряне на задължителни отстъпки, похвалиха се от ведомството но Москов в отчета си за 1 година правителство. Задължителните отстъпки обаче са тежко бреме за индустрията по думите на Деян Денев, изпълнителен директор на Асоциацията на научноизследователските фармацевтични компании. Денев уточни, че по въпросната наредба всъщност няма договаряне, а по-скоро административни мерки за контрол на разходите на НЗОК.

Преди повече от месец големи фармацевтични компании, които произвеждат иновативни лекарства без аналог, обжалваха наложеното им задължение да връщат пари в НЗОК под формата на отстъпки.

Коментар на стр. 11

БЛИЗО ПОЛОВИН МИЛИОН БЪЛГАРИ СА С ДИАБЕТ

През 2014 г. 461 644 български граждани са били с поставена диагноза захарен диабет, съобщи проф. Димитър Чаръкчиев, съветник на министъра на здравеопазването, на кръгла маса на тема "Епидемията диабет - как да я овладеем?", провела се в Народното събрание. Най-много заболели има във възрастовата група между 60 и 74 г. При децата до 14 г. са регистрирани 815 момичета и 770 момчета, а общо до 18 г. са малко над 2000. Около 2500 са между 18 и 25 г. Най-много регистрирани със захарна болест има в област Монтана - 10,63%, и в Кърджали - 6,87% от населението.

Омбудсманът Мая Манолова каза, че има уверение от МЗ и от НЗОК за създаването на клинична пътека, която да осигурява консумативите за инсулиновите помпи на деца със захарен диабет.

Като успех националният консултант по ендокринология проф. Сабина Захариева отбеляза създаването на диабетен регистър. По думите ѝ диабетът засяга около 50 млн. души в ЕС. Превенцията на заболяването трябва да е насочена към борба със затлъстяването, коментира председателят на Българската диабетна асоциация проф. Ивона Даскалова.

На 14 ноември се отбелязва Световният ден за борба с диабета.

Още по темата на стр. 16

Осъдиха военен прокурор за набеждаване на колеги

Военният прокурор Илиан Георгиев получи осъдителна условна присъда от 1,5 г. за набеждаване на колегите си Веселин Стоев, Данчо Данов и Момчил Бенчев и Мария Филипова - прокурор във Върховна касационна прокуратура.

На Георгиев е наложено наказание от година и 6 месеца затвор, изпълнението на което е отложено за изпитателен срок от 3 години. Случаят е от 2010 година, когато Георгиев е осъден за това, че в искане за отвод и жалби до главния прокурор е набедил Филипова и Стоев в извършване на престъпление против правосъдието - лично укривателство. Той е заявявал обстоятелства, че двамата са спомогнали да бъде осуетено наказателно преследване срещу Богдан Богданов, като са укрили съобщения от използвани СРС-та, в резултат на което са били унищожени веществени доказателствени средства. Това е доказано като невярно.

Подсъдимият Георгиев набедил прокурорите Данов, Стоев и Бенчев, че те са спомогнали да бъде осуетено наказателно производство срещу бившия военен министър Николай Свинаров, като прикрили одитен доклад от Дирекция "Управление на доставките" в МО. Георгиев е осъден да заплати на Стоев 6000 лева, а на Данов - 3000 лв. обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди.

НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН
Старинният файтон
СОФИЯ УЛ. ЛАЙОШ КОШУТ N:34 КЪЩА-МУЗЕЙ „ДИМИТЪР БЛАГОЕВ"

В своята програма „ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН!"
НАЦИОНАЛНИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН „СТАРИННИЯТ ФАЙТОН"

Ви кани

на премиера на книгата

„ПО НОВИТЕ СТО СТЪПКИ НА ВРЕМЕТО"
Издателство „Българска книжица"
София, 2015

на проф. ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ
носител на наградата на НС на БСП
за политическа публицистика
и журналистика
„Георги Кирков – Майстора"
за 2015 година

Книгата е отпечатана със съдействието на ПГ БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ

Водещ - *д-р ЕЛЕНА АЛЕКОВА*
Слово на *МЕТОДИ ГЕОРГИЕВ*
С участието на актьора *ДИМИТЪР ГЕРАСИМОВ*

16 ноември 2015 г.
понеделник, от 18.00 часа

Национален клуб на БСП
ул. „Позитано" №20

EUR: 1.95583 GBP: 2.76618 ⇩ USD: 1.81701 ⇩ CHF: 1.81330 ⇩

ДУМА

Депутатите отхвърлиха данък „такси”

Малките фирми плашат с протест , ако бъде въведен налогът, големите - ако не бъде приет

Парламентът отхвърли въвеждането на данък “такси”. Поправката в закона за местните данъци и такси бе подкрепена само от ГЕРБ и двама депутати от АБВ. Против се оказаха всички останали, включително и транспортният министър Ивайло Московски.

Той пристигна на заседанието на депутатите и призна, че ведомството му е сгрешило с подкрепа за поправката. Московски призова да остане досегашният ред и да се създаде работна група, която да балансира интересите в бранша.

Промените в Закона за местните данъци бяха приети порано тази седмица от бюджетната комисия по настояване на ГЕРБ. Проектът предвиждаше шофьорите на такси да плащат годишен данък на стойност от 400 лв. до 1000 лв., по преценка на общината.

Въпреки искането на един от вносителите - Менда Стоянова, за прегласуване, отхвърлянето на данък “такси” беше препотвърдено със 71 гласа “за”, 38 “против” и 42 “въздържал се”.

По време на дебатите социалистите обвиниха управляващите в лобизъм и ги призоваха да си оттеглят поправката. “Да, лобист съм за приходите в бюджета, за това всеки в тази държава да си плаща данъците”, отсече Менда Стоянова. “Няма какво да плачете за хора, които досега един лев не са плащали на тая държава”, каза още тя.

В действителност в момента таксиметеровите шофьори плащат данък-печалба, както и такса към общината, която за София и 50 лв. на година.

Според предложението данъкът трябва да бъде деклариран и внесен до 30 април на текущата година в общината. Този срок е абсолютно недостатъчен, заяви Москвоски. Според министъра, дори да бяха приети тези промени, физически е невъзможно административно да се направи пререгистрация на 26-те хиляди таксиметрови автомобили у нас и техните фискални устройства.

Патентен данък за таксиметровите превозвачи в България за последно действаше преди 15 години.

Жельо Бойчев от БСП подчерта, че този закон е пореден пример, че ГЕРБ обещава едно, а прави точно обратното. “Този вид данък се въвежда без становище на МФ какъв ще бъде ефектът и последствията от него. Ваше право е да си въвеждате нови данъци, но не виждам никакво основание да правите промени в Закона за автомобилните превози”, заяви Бойчев.

Таско Ерменков от БСП заяви, че в момента има големи таксиметрови компании, които издават пълномощни на шофьори и ги задължават да купуват таксита на лизинг. Това означава, че всичко е за сметка на шофьора. Бъдете разумни и недейте да влизате в лесната схема да събирате много пари и да оставяте малко на хората, призова Ерменков.

Предложените промени предизвикаха разнобой в таксиметровия бранш. Таксиметровите шофьори, които работят с коли под наем, са против. Основното им недоволство идва от факта, че те ще дължат твърда сума на общинските власти, независимо какви средства са успели да изкарат от дейността си. Част от шофьорите се заканиха да протестират срещу новия данък, като предупредиха, че той ще наложи поскъпване на услугите им.

Големите таксиметрови фирми обаче одобряват промяната и смятат, че по този начин ще регулира пазара на услугата и ще намалеят нелегалните таксита т.нар. “копърки”. Те дори заплашиха да блокират основни булеварди, ако данъкът не бъде приет.

Коментар на стр. 11

ОБЯВЯВАТ ИМЕНАТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИГУРИ, ВИНОВНИ ЗА КАЗУСА С КТБ

Депутати от управляващото мнозинство поеха ангажимент да оповестят в началото на 2016 г. имената на публичните личности и на фирмите, участвали в източването на КТБ.

В четвъртък те са се срещнали с представители на “Алекс партнърс” - фирмата, която провежда международното разследване на фалиралата банка. Мартин Димитров заяви, че договорът за разследването е конфиденциален, но има съгласие от страна на Фонда за гарантиране на вземанията, който е възложител, докладът на разследващата фирма в частта му с имената да бъде оповестен.

Методи Андреев от ПГ на ГЕРБ уточни, че при разговорите от Фонда за гарантиране на влоговете са ги информирали за постигнато съгласие с “Алекс партнъс” да бъде предоставен на обществото резюмиран доклад. Народните представители обаче настоявали в него да са имената на публичните личности по Закона за Сметната палата, които биха могли да бъдат замесени в тази далавера.

По думите на Димитров публичните личности в доклада трябва да станат обществено достояние поради опасността от тежки конфликти на интереси.

В доклада ще бъдат описани основните причинители за кризата, както и лицата и фирмите, които стоят зад “тази мащабна далавера, обясни Валери Симеонов (ПФ). Той разясни, че съгласно практиката на всички проверяващи фирми, информацията не се изнася, а се предоставя на възложителя - Фондът за гарантиране на влоговете в случая и прокуратурата.

Докладът на международните одитори, които разследват кризата “КТБ”, ще е готов в края на ноември.

Земеделци сигнализират премиера и ЕК за нарушения по ПРСР

Националният съюз на земеделските кооперации в България (НСЗКБ) изпрати писмо до министър-председателя Бойко Борисов с информация относно огромния риск пред България Програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 да бъде спряна, поради неправилно прилагане и неправомерни действия от страна на ресорния зам.-министър Васил Грудев. Действията на Министерство на земеделието и храните (МЗХ) излагат на риск над 130 милиона евро от държавния бюджет, ощетяват правата на фермерите и ще доведат до спиране на цялата програма по новия период.

Причината е, че субсидиите за агроекология по новата мярка 10 “Агроекология и климат” са намалени с повече от 90% след тайно изменение на наредбата и без да е уведомена ЕК. За изпълнение на изискванията по отделните направления земеделските стопани са реализирали допълните разходи, за които трябва да бъдат компенсирани, което става невъзможно поради намалените ставки за подпомагане. Хиляди стопани в България остават сериозно ощетени поради неправомерните действия от страна на МЗХ. Намалението е в противоречие с нормативните изисквания, изтъкват те.

При липса на реакция от страна на МЗХ браншовата организация ще бъде принуден да уведоми Европейската комисия за действията на ресорния зам.-министър Васил Грудев и опитите му да промени Програма за развитие на селските райони 2014-2020, в разрез с всички Регламенти и законови процедури, което ще доведе до одит и спиране на програмата до изясняване на обстоятелствата, се посочва в откритото писмо до премиера и ресорните министри.

БВП УСКОРИ РАСТЕЖА ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ

Брутният вътрешен продукт (БВП) на България се повиши през третото тримесечие на 2015 г. с 0,7% спрямо трите месеца до края на юни, когато нарасна с 0,5%. За сравнение, през първото тримесечие БВП отчете ръст от 0,9%. Това сочи експресна оценка на Националния статистически институт (НСИ). На годишна база БВП на България за третото тримесечие се повишава с 2,9% (спрямо третото тримесечие на 2014 г.) след растеж с 2,2% през второто тримесечие.

В номинално изражение БВП за периода възлиза на 23,610 млрд. лева, като реализираната добавена стойност е в размер на 20,011 млрд. лв.

Най-голям дял в БВП заема крайното потребление (68,7% от БВП), което нараства през третото тримесечие с 1,1% и възлиза на 16,214 млрд. лв. Бруто капиталообразуването е 5,382 млрд. лева (0,1% ръст) и формира 22,8% от БВП на страната.

През трите месеца до края на септември износът на стоки и услуги нараства на годишна база с 2,6%, докато вносът се повишава с 1,2%. Външнотърговското салдо е положително и в размер на 2,0147 млрд. лева, като формира 8,5% от БВП на нашата страна.

32 НА СТО СПАД НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ПРОГНОЗИРА БИЗНЕСЪТ ЗА 2015 Г.

Предприемачите очакват през настоящата година направените инвестиции да бъдат с 32,6% по-малко в сравнение с предходната 2014 година. Това показват данните от инвестиционната бизнес анкета на НСИ, проведена сред промишлените предприятия миналия месец.

Според основните производствени групировки най-голям дял в очакваните инвестиции през 2015 г. формират енергетичните и свързаните с водата отрасли (33,7%), следвани от отраслите, произвеждащи стоки за междинно потребление (31,9%), и отраслите, произвеждащи недълготрайни потребителски стоки (20,4%).

По данни от бизнес анкетата прогнозите за 2016 г. са за намаление обема на инвестициите в промишлеността с 2,4% спрямо 2015 г., като около 36% от предприятията не планират разходи за придобиване на дълготрайни активи през следващата година.

ЕЛЕНКО БОЖКОВ:

В бюджета няма пари за енергийно бедните

Очевидно е, че в бюджета няма пари за енергийно бедните, те не са заложени никъде, едва ли ще бъдат заложени и в актуализацията на бюджета, защото става дума за сериозни суми, с които енергийно бедните хора могат да бъдат реално подпомогнати. Това коментира пред БНР Еленко Божков, енергиен експерт, бивш член на Комисията за енергийно и водно регулиране. Запитан дали либерализацията на пазара на електроенергия и стартирането на Българската независима енергийна борса през декември ще доведе до трусове в ценообразуването, Еленко Божков каза, че опасността от рязко скачане на цените идва не толкова заради стартирането на борсата, а защото не се търсят начини да се предоговорят или прекратяват договорите с двете американски централи, както и на дългосрочните договори с ВЕИ-тата.

Еленко Божков отбеляза, че средствата, които трябва да се отделят за американските централи, ще натежат като воденичен камък върху цените, които ще се определят от свободния пазар, а това според експерта ще възпрепятства работата на борсата. Дали ще заработи енергийната борса или не - това няма да реши проблема с цените за крайния потребител, т.е. да се очаква някаква нормална цена за дребния битов потребител, смята Божков.

www.duma.bg

Снимка БГНЕС

Броят на жертвите на атентата в ливанската столица достигна 43 души. Двойният атентат е дело на двама мъже с пояси с експлозиви, които се самовзривиха в интервал от няколко минути в квартала Бурдж ал Бараджне, смятан за крепост на ливанската шиитска групировка "Хизбула", която се бие на страната на сирийската армия. Отговорност за терористичния акт пое "Ислямска държава"

Наплив за българско гражданство в Струмица

Лошото икономическо положение и неясното бъдеще в Македония, както и възможността да се работи в държавите членки на ЕС с българските документи, са сред основните мотиви на нашите сънародници

Все повече хора в Струмица подават документи за българско гражданство. Това показват официални данни на съда в Струмица. През септември от общо подадени 496 искания за издаване на удостоверения за съдимост 340 са свързани с издаването на българско гражданство, съобщават македонски медии. От началото на октомври от общо 203 подадени искания 180 са за българско гражданство.

От струмската канцелария на Българския културен клуб в Македония потвърждават, че в последно време се наблюдава засилен интерес за получаване на българския документ за самоличност. Възрастовата граница на македонските граждани, които искат да имат български паспорт, е широка и варира между 20 и 60 години, като в същото време няма ясна представа за мотивите и финансовото състояние на искащите наше гражданство.

"Интересът е огромен. Телефонът не спира да звъни. Хората се интересуват за самата процедура - как протича, кой е най-лесният начин успешно да се завърши тя. За брой не искам да говоря, защото нямам представа", заявява Лазар Младенов, председател на Българския културен клуб в Македония. Той посочва още, че клубът от миналата година е част от Държавната агенция за българите в чужбина и по този начин може да издава документи за български произход на лица от Македония, с които те могат по-лесно да кандидатстват за получаването на български паспорт.

Според македонски медии процедурата по искането на документ за съдимост е втора фаза от молбата за получаване на българския документ.

Сред основните причини ежедневно да расте броят на подаващите молби за български паспорт са лошото икономическо положение, неясното бъдеще в Македония, както и възможността да се работи в държавите членки на ЕС с българските документи.

По данни на българското Министерство на правосъдието за периода от 2001 г. до 2015 г. от различни държави са били подадени над 185 000 молби за българско гражданство, като от тях 113 647 души са получили българско гражданство на основание "произход", а 2575 – "обща натурализация". Най-голям е делът на македонските граждани - 59 968 от тях са доказали български произход.

КИЕВ ЗАДЛЪЖНЯВА КЪМ МОСКВА

Ако Украйна не извърши към Русия плащане по облигации за три милиарда долара, Москва може да обяви дефолт на Киев. Това заяви украинският финансов министър Наталия Яреско. Тя допълни, че за момента страната не може да изплати тези пари.

Крайният срок за плащането беше 29 октомври, но Москва се съгласи да го удължи. Според Яреско кредитната програма на Международния валутен фонд за Украйна е със строго определени параметри за това какви средства могат да се отпускат за каквото и да било - от бюджетния дефицит до изплащането на дългове. Тя заяви, че е готова да се срещне с руския си колега и да обсъди с него преструктуриране на дълга на Украйна към Русия. Яреско също така изрази надежда, че ако Украйна изпълнява всичките си други задължения по меморандума, неизплащането на дълга към Русия няма да доведе до закриване на програмата за страната.

Заляха с киселина българка в Индия

Млада българска гражданка е била залята с киселина в град Варанаси в северния индийски щат Утар Прадеш, съобщи местната полиция, цитирана от ТАСС. Пострадалата е приета в болница и според медиците е в тежко състояние. Жертвата се казва Дария Юриева, родена през 1992 г. във Варна. Младата жена е живяла от близо три месеца във Варанаси, отбелязва агенцията. Полицията уточни, че жертвата има български паспорт, без да съобщи дали притежава и руско гражданство. Пристигнала е от Русия. Органите на реда са установили връзка с родителите ѝ, които също живеят в Русия.

Задържан е мъж, заподозрян в нападението срещу Дария. "Проучваме версията, че става дума за нападение със сексуални подбуди", информира полицията.

Европейците бягат от Бурунди

ЕС реши да евакуира семействата на служителите си в Бурунди, както и персонала с второстепенна длъжност от делегацията си в страната, предаде АФП. Решението е взето "на базата на нова оценка на рисковете". От своя страна Белгия препоръча на своите граждани да напуснат страната.

КАЛИФОРНИЯ ВЪРНА СМЪРТНОТО НАКАЗАНИЕ

Федералният апелативен съд в Калифорния върна смъртното наказание. Магистратите отмениха решението на долната инстанция, постановяващо, че смъртната присъда е противоконституционна заради големите изчаквания преди изпълнението на наказанията. През миналата година адвокатите на осъден на смърт спечелиха дело с тезата, че големите промеждутъци между произнасянето на присъдата и изпълнението на наказанието влизат в противоречие със забраната за налагане на жестоко или нестандартно наказание. Според апелативния съд обаче въпреки критиките, че системата за изпълнение на наказанията в Калифорния е неефективна, тя е в съответствие с федералното законодателство. Инициативна група предложи времето от произнасяне на присъдата до изпълнението на наказанието да се съкрати от 30 на 10-15 години. През 2012 г. в щата беше проведен референдум за отмяна на смъртното наказание, но избирателите отхвърлиха предложението.

кратки

Тежка суша връхлетя Етиопия

Етиопия е връхлетяна от най-тежката суша от десетилетия насам, която заедно с конфликтите доведе до глад на близо 8,2 млн. души в африканската страна. От световната организация предупреждават, че заради климатичното явление "Ел Ниньо" "продоволствената несигурност ще се влошава през следващите месеци, особено в Етиопия". В много части на страната хиляди земеделци са станали жертва на горещите ветрове от Пасифика, причинявайки най-тежките суши в региона от десетилетия насам.

В Бавария откриха трупове на бебета

Германската полиция обяви, че в апартамент в град Валенфелс, Бавария, са открити останките на "вероятно" седем бебета. В четвъртък следобед местен жител е намерил тялото на бебе и е подал сигнал. В една от стаите на апартамента полицаите са открили тела на няколко новородени. Според полицията и прокуратурата труповете са на седем бебета. 45-годишната жена, която преди е живяла в апартамента, е издирвана.

Освободиха пленници на „Боко Харам"

Армията на Нигерия уби четирима души, заподозрени, че са членове на "Боко харам", и освободи 61 души, главно жени и деца, които бяха държани в плен от ислямистката групировка в североизточния щат Борно. Армията е извършила сухопътна операция с въздушна подкрепа срещу лагери на "Боко харам" между селищата Бита и Дамбоа.

Отново атентат в Багдад

Терорист камикадзе уби поне 18 души по време на шиитско погребение в столицата на Ирак вчера. Нападението е било в областта Амил, южно от Багдад. Местните власти съобщават за 41 ранени.

САЩ отмениха санкциите си срещу Либерия

САЩ отмениха санкциите си срещу Либерия, които бяха наложили преди повече от едно десетилетие над режима на бившия либерийски президент Чарлс Тейлър. Президентът на САЩ Барак Обама подписа указ за отмяна на санкциите поради постигнатия напредък на западноафриканската страна и осъждането на Тейлър на 50 години затвор през 2012 година.

В сирийския град Тартус се състоя демонстрация в подкрепа на руските удари срещу ислямистите

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

И Австрия ще вдига ограда

Унгария няма да приеме обратно нито един депортиран мигрант от Западна Европа

Австрийското правителство е взело решение за издигане на двойна 10-километрова ограда край граничния пункт Шпилфелд. Това съобщи австрийският външен министър Себастиян Курц пред местната телевизия Сервус ТВ.

Ако Германия затвори границата, Австрия трябва да направи същото на секундата. Всичко останало ще доведе само до допълнително натоварване, а Австрия е длъжна да сложи край на бежанската вълна на своя територия, предупреди Курц.

"Мигрантската криза е извън контрол. Много е погрешно да се смята, че е достатъчно само да се търсят допълнителни места за настаняване. Необходимо е да се гарантира сигурността на външните граници на ЕС. Ако не успеем да направим това, все повече държави ще търсят самостоятелни решения за справяне със ситуацията по техните граници", каза Курц.

Той подчерта, че Австрия вече е пренатоварена по отношение на бежанския въпрос, защото техният брой е прекалено голям. Курц е убеден, че така повече не може да продължава и всеки ден от Турция да влизат в Гърция по 10 хил. души и след това без никаква регистрация те да продължават пътят си до Австрия.

"Австрия и Европа са длъжни да намалят броя на бежанците и това не е някаква дясна позиция, а реално състояние на нещата. Разходите за издръжката се взимат от данъкоплатците. Настаняването и грижите за 95 хил. души струва 1 млрд. евро годишно, каза още Курц и подчерта, че "сега не е време за идеологически дебат и тълкуване на понятията".

Унгарското правителство има готовност и воля да затвори границата си с Румъния много бързо. Това заяви междувременно началникът на кабинета на унгарския премиер Виктор Орбан, Янош Лазар. Той припомни, че Австрия и Словения вече са направили подобно нещо за овладяване на мигрантския натиск. Лазар предупреди, че има вероятност нелегалните мигранти да променят маршрута си и от Сърбия да потеглят към унгарско-румънската граница. Лазар поясни, че вдигането на ограда по границата с Румъния ще бъде крайна мярка.

Унгария няма да приеме обратно нито един мигрант, ако бъде депортиран или изгонен от Западна Европа, предупреди Янош Лазар.

В същото време председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер изрази остро недоволство от темповете на разпределение на бежанци в Евросъюза. "Не съм доволен от сегашните темпове за разпределение на мигрантите. Към днешна дата от 160 000 мигранти са разпределени едва 130. Ако продължаваме по същия начин, ще приключим с преселението към 1 януари 2101 г.", каза Юнкер на пресконференция във Валета след края на срещата ЕС-Африка.

ЕС съгласува през септември механизъм за прехвърляне сред страните членки на 160 хил. мигранти, пристигнали в Гърция и Италия. Тай като не всички държави са готови да приемат мигранти, процесът протича много бавно.

По последни официални данни за последните месеци в ЕС са влезли 800 хил. мигранти, като се очаква техният брой да надхвърли милион още в края на тази година.

"Имаме проблеми с финансирането, които се надяваме да решим в близките осем дни. ЕК може да отдели 500 милиона евро, а страните членки ще трябва за две години да съберат останалите 2,5 милиарда евро. Това е трудно, но трябва да осигурим нужната сума от 3 млрд. евро", каза Юнкер на пресконференция след среща на върха на ЕС за миграцията. Според него въпросът трябва да се реши до края на ноември, за когато е насрочена среща на върха между ЕС и Турция, за да се подпише споразумение с Анкара.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Мигранти чакат регистрация в бежанския център в сръбския град Прешево. Стотици нови мигранти пристигат всеки ден в Сърбия с надежда да продължат към Германия или Швеция

„Оксфам" ни обвинява в насилие срещу мигранти

Българските власти са обвинени в прояви на бруталност срещу мигрантите в доклад на британската благотворителна организация "Оксфам". Докладът се опира на разговори с над 100 бежанци, пристигнали от България в сръбския пограничен град Цариброд. Те са проведени в продължение на три дни през октомври. Подробно са описани разкази за рекет от българската полиция, физическо насилие над мигранти и нападения от полицейски кучета.

Путин пак ни обвини за провала на „Южен поток"

Русия ще остане стратегически и надежден доставчик на енергийни ресурси за Турция и Европа и разполага с всички възможности за това, гласи изявление на руския президент Владимир Путин, цитирано от РИА "Новости". "Бих искал да отбележа, че имаме намерение да продължим да бъдем стратегически и надежден доставчик на енергия за Турция и Европа, за което имаме всички необходими възможности", каза Путин в интервю за руски и турски медии преди срещата на Г-20 в Анталия. Президентът припомни, че проектът за газопровод "Южен поток" не е изпълнен. "Знаем, че ЕС и България саботираха изпълнението на "Южен поток" и не ни позволиха да реализираме този проект. Той със сигурност щеше да бъде в пълно съответствие с интересите на България и цяла Южна Европа. Страните, които се отказаха да участват в изграждането на нови енергийни пътища, остават да изчисляват своите загуби", каза руският президент. Колкото до проекта "Турски поток" Путин изрази надежда, че реализирането му ще започне в кратки срокове.

Путин засегна и руската операция в Сирия. Той потвърди, че Русия сътрудничи с умерената сирийска опозиция, в това число със Свободната сирийска армия. Руският лидер подчерта, че главната цел на операцията е не подкрепа за президента Асад, а борбата срещу международния тероризъм.

РУСИЯ ОБВИНИ РОЙТЕРС В ИЗОПАЧАВАНЕ НА ФАКТИ

Публикацията на агенция Ройтерс с информация за това, че Русия е изготвила предложения за провеждане на конституционна реформа в Сирия, е изопачаване на факти, заяви официалният представител на руското външно министерство Мария Захарова. Ройтерс не отговори на молбата на РИА "Новости" да коментира думите на Захарова.

На 10 ноември агенцията съобщи за така наречения руски проект от предложения за срещата на групата "Приятели на Сирия" във Виена, в който детайлно са описани предложенията на Москва за провеждане на избори и конституционна реформа в Сирия. От руското външно министерство в сряда съобщиха пред РИА "Новости", че тази информация е невярна. Захарова обърна внимание на това, че публикацията на Ройтерс е последвала едностранната инициатива на САЩ за създаване на работни групи по Сирия. "Това съвпадна с поредното информационно изопачаване на фактите, което се разпространи широко в света. Става дума за материалите на агенция Ройтерс, на чието разположение били представени някакви документи, които Русия щяла да представи на срещата във Виена. Бих искала да ви разкажа как се е готвил този материал", съобщи Захарова.

"Агенция Ройтерс наистина се обърна към нас преди написването на материала. Кореспондентите получиха подробен коментар за това, че информацията им не отговаря на действителността. Искам да обърна вниманието ви върху това, че след час-час и половина материалът бе публикуван, но без съответния коментар от руското МВнР", отбеляза Захарова.

По думите ѝ, в отговор на молбата да разяснят ситуацията в московската редакция на агенцията съобщили, че текстът на материала е написан от служители на медията в Лондон. "Аз имам законен въпрос към агенция Ройтерс, което има представителство в Москва от почти 50 кореспондента: Вие журналисти ли сте?", попита представителят на руското външнополитическо ведомство. "Ако не обработвате московските коментари, какво изобщо правите в Москва в такова количество?", добави Захарова.

Според документа, на който се позовава агенцията в публикацията си, конституционната реформа в Сирия не трябва да се провежда под ръководството на днешните сирийски власти - президента Башар Асад.

Във вторник руският външен министър Сергей Лавров заяви, че основната задача на предстоящата среща във Виена за Сирия на 14 ноември трябва стане съгласуването на списъка с групи на опозицията, с които трябва да се проведат преговори, и съставяне на друг обществен списък - на терористичните организации. Министърът подчерта, че подкрепянето на абстрактни идеи за смяна на режима в Сирия няма да доведе до резултати.

Египет иска помощ от експерти

Египет ще се обърне за помощ към чужди експерти, които да разшифроват записа от последните 7 минути на един от бордовите записващи устройства на руския самолет Еърбъс А321, който се разби на Синайския полуостров. По-рано беше съобщено, че е регистриран странен шум. До момента той не е идентифициран. За да стане това, Египет ще предаде копие на данните от черните кутии на чуждите експерти. Това съобщи министърът на гражданската авиация Хосам Камал.

Звукът ще бъде анализиран с помощта на специална техника, която Египет, а и повечето страни по света не притежават, казва Камал в интервю за местния в. "Ал Ахрам". Копието ще бъде изпратено именно в страна, която произвежда самолети и има нужното оборудване за анализ на звука.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

Бедността се завръща в Швеция с ромите имигранти

„Уязвимите граждани на ЕС" развалиха уредения живот на шведите

Карл РИТЪР

AP Associated Press

Събарянето на мизерен ромски лагер миналата седмица принуди Швеция да се примири с нова тревожна реалност - за първи път от поколения страната на социалното равенство се сблъсква с хора, живеещи в ужасна бедност, без основни удобства като електричество и течаща вода.

Те спят по тротоарите, увити в одеяла върху кашони, или в импровизирани колиби от шперплат, метални и пластмасови плоскости. Свързват двата края с просия и събиране на бутилки и тенекиени кутии за рециклиране.

До неотдавна шведите виждаха отблизо подобна мизерия само при пътувания в чужбина или на черно-белите снимки от XIX век, преди страната да стане полусоциалистическо общество, известно с малката разлика между бедни и богати. Сега просяци има по улиците както в големите, така и в малките градове. Мнозина са роми от Източна Европа, които по-рано са живеели в някоя средиземноморска страна, но с влошаването на финансовото положение там са се преместили на север.

"Не сме свикнали да виждаме този вид дълбока бедност. През последните 100 години работихме методично, за да се отървем от нея", казва Мартин Валфридсон, който по-рано тази година бе назначен от правителството да координира усилията за справяне с проблема.

По думите му, "уязвими граждани на ЕС" - шведските власти избягват да използват етнически етикети - са започнали да пристигат в Швеция през 2012 година, а миналата година броят им рязко се е увеличил. Въпреки че няма точни статистически данни, по думите му сега броят им е около 4500 - значително повече, отколкото в съседните страни.

Растящият брой просяци стана спешен проблем за Швеция заради рекордния поток мигранти от Близкия изток и Африка. Швеция ги посреща в напрегната обстановка - тази година се очакват близо 200 000 кандидати за убежище. Населението на Швеция е 9,7 милиона души и няма друга страна от ЕС с такива мащаби, която да е подслонила толкова хора.

За разлика от кандидатите за убежище, които са настанени в бежански центрове, управлявани от държавата, ромите в повечето случаи сами се грижат за себе си. Като граждани на ЕС те нямат право на бежански статут, който се дава на хора, бягащи от войни и преследвания. Те не са защитени и от щедрата социална система на Швеция, защото са посетители на страната, а не местни жители. Те имат право само на спешна помощ, включително няколко дни храна и настаняване в приюти за бездомни, и помощ да се върнат у дома.

Мнозина не искат дори това, избягвайки властите доколкото могат. Те издигат лагери в изоставени парцели или в паркове, често с намерението след няколко месеца да се върнат вкъщи или да заминат за друга държава. С нарастващата конкуренция на други просяци и очевидното намаляване на готовността на шведите да дават милостиня сега някои от тях бързо се настройват за връщане.

"Чух, че тук е по-лесно да се изкарат пари. Но като дойдохме - нищо", казва 38-годишната ромка Мария Кармен от Румъния, която е пристигнала в Швеция преди две седмици след пет години в Испания.

Дрехите й вонят от студените нощи в градския парк и тя никак не се вписваше в елегантния дипломатически квартал на Стокхолм, където търсеше румънското посолство. Жената се надяваше служителите на посолството да подновят паспорта, който е загубила, и да й помогнат на нея и шестте й деца да си платят обратния път до Букурещ.

В Швеция просията е законна и ромите твърдят, че в повечето случаи полицията не ги закача, за разлика от много други европейски страни.

Самите шведи обаче са раздвоени между културата си на състрадание и желанието да поддържат нещата спретнати. Надигна се емоционален дебат дали даването на милостиня на просяците наистина е за тяхно добро - отколешен спор в други страни, където дълбоката бедност никога не е преставала да бъде част от градския живот. Има и изолирани случаи на нападения срещу просяци по улиците.

През август крайнодясна опозиционна партия постави плакати в метрото на Стокхолм, предизвикали спорове, извинявайки се на чуждестранните посетители за "безпорядъка", причинен от просяците. Разгневени протестиращи ги разкъсаха, подчертавайки колко поляризирано е мнението в Швеция по този въпрос.

Дори шведите, симпатизиращи на просяците, обаче са обезпокоени от връщането на бедняшките бордеи в страната, в която те са спомен отпреди над 100 години.

Въпросът излезе на дневен ред тези дни в южношведския град Малмьо, където около 200 роми бяха издигнали лагер без разрешение върху изоставен индустриален парцел. Заради невероятно заплетени бюрократични причини собственикът на имота не можеше да ги изгони - властите искаха от него да посочи поименно всеки един от нарушителите, въпреки че нямаше реален начин това да бъде направено. С месеците лагерът се превърна в полупостоянно селище, подобно на ромските гета в Румъния и България. Между разнебитените постройки се натрупа боклук, съседите се оплакваха от разнасящата се воня на човешки отпадъци и токсични огньове.

Най-накрая градските власти се намесиха, обявявайки лагера за опасен за околната среда и общественото здраве. В акция, проведена призори в началото на миналата седмица, полицията разгони обитателите на лагера, както и десетки протестиращи, които искаха на ромите да бъде позволено да останат. Случващото се припомни френската акция за събаряне на незаконните ромски лагери през 2010 година, която тогава бе критикувана от Швеция.

Сега обаче шведските власти заявяват, че законът си е закон и не могат да направят изключение за ромите.

"Швеция от много дълго време работи, за да създаде закони и правила за строителните разрешения и жилищни стандарти", посочва Вероника Волгаст-Карлберг, изпълняваща длъжността ръководител на социалната служба в Стокхолм.

"Просто не можете да живеете извън тези правила. Става дума за сигурност и безопасност", подчертава тя.

По думите й, макар да няма официална статистика, според оценки 650 души живеят в 60 малки лагера, пръснати из Стокхолм.

Шведските власти призоваха Румъния и България да подобрят условията за ромите, така че да не им се налага да ходят да просят в чужбина.

Националният координатор Валфридсон отбелязва, че най-добрият начин Швеция да даде своя принос е да подкрепи усилията за подпомагане на просяците в родните им страни, а не "да пуска монети в чашата".

Най-трудното тепърва предстои

dpa Deutsche Presse-Agentur GmbH

Код САТРУСАЯНГ

Първите избори в Мианма с истинска надпревара от четвърт десетилетие показаха съкрушителна победа на партията Национална лига за демокрация (НЛД) на Аун Сан Су Чжи и тежко поражение на управляващата партия. Въпреки широко разпространената еуфория обаче експерти предупреждават, че изборната победа е само първата стъпка по дългия път към ограничаване на военната власт и ускоряване на демократичните реформи.

"След почти пет десетилетия военно управление армията продължава да е върховната политическа институция в страната", каза Никълъс Фаръли от Центъра за изследване на Мианма в Австралийския национален университет (АНУ). "Ще трябва да минат много години, докато нейното влияние може да бъде намалено", каза той.

"Това е само началото на дълъг процес", заяви заместник-директорът на азиатското подразделение на "Хюман райтс уоч" Фил Робъртсън. "Все още са необходими сериозни преговори между НЛД, Аун Сан Су Чжи и армията, която автоматично запазва 25% от местата в парламента", каза той.

Снимка БГНЕС

Партията на Нобеловата лауреатка за мир Аун Сан Су Чжи получава общо 348 места в двете камари на парламента - в долната камара тя има 238 места, а в горната 110. Двете камари на парламента се състоят от общо 664 депутати

НЛД спечели съкрушителна победа и по-рано - през 1990 г., но армията анулира тези избори, като каза, че са били изключени различни етнически и социални групи. Коментатори казват, че за да избегне подобно развитие, Су Чжи трябва да състави правителство с широко представителство, което да включва много от по-малките етнически политически партии в Мианма.

Ако тя успее да направи това, "шансовете ситуацията от 1990 г. да се повтори са по-малки и армията ще трябва да си сътрудничи и да се координира с воденото от НЛД правителство, независимо дали й харесва или не", каза политическият коментатор Ян Мьо Тейн.

"Армията знае, че е мразена", каза активистката за правата на човека и писателка Ма Тида. "Тя иска да покаже, че се променя и не е като армията от предишните времена".

Но дори НЛД успешно да преговаря с армията или по-малки партии, продължава да има предизвикателства. "Бедност, маргинализиране в обществото и етнически и религиозни съперничества - никой от тези въпроси няма да бъде решен бързо или евтино", каза Фаръли от АНУ.

Робъртсън също така изтъква "законите против свободата на словото и дискриминационните практики, които предхождат военната хунта и датират още от колониалния период".

За партия, която няма опит в управлението, ще е трудно да се справи с тези неща.

"Това ще бъде труден път на учене за НЛД", каза старши анализаторът Кяу Сан Вай от факултета по международни изследвания "С. Раджаратнам" на Нанянския технологичен университет в Сингапур.

"Която и партия да поеме властта или правителството в Мианма, я очакват сериозни предизвикателства", каза той.

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ
на в. ДУМА за периода до 6 април 2015 г. ще се изплащат до 31.12.2015 г.
За контакти - Снежка Иванова, тел: 02/9705249

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

Код оранжев за България

Икономиката върви от криза към разпад

В икономическата теория има такова понятие - "разпад" (disruption), с което се обозначава състоянието на несигурност и появата на ненадеждни доказателства за стабилност. И двете характеристики излизат наяве в навечерието на паника, която обсебва икономическите агенти. Последната фаза е хаосът на пазарите, продължаващ с години. Привеждам това определение, за да направя преход към българската политико-икономическа ситуация. И още - да отправя чрез настоящия експресен коментар предупредителен сигнал, че тя се придвижва неудържимо към онази граница, отвъд която връщането от хаос към равновесие е изключително трудно.

Проф. Кръстьо ПЕТКОВ*

Кои са мотивите за подобно, на пръв поглед стряскащо твърдение? Във всеки случай, не е привързаността ми към катастрофичните сценарии. Желаещи да плашат народонаселението в България има предостатъчно - не само сред аматьорите, но и в професионалната гилдия. Моето решение да изляза с публикация от жанра "ранен предупредителен сигнал" се базира на натрупаните през годините на кризата аналитични разработки, проследяващи нейното развитие в България и в Европа, на фона на глобалните флуктуации. Мотивите за такава стъпка, предполагам са ясни:

да се предизвика експертна дискусия

и ответна реакция сред лидерите на мнения на високите етажи на държавното управление. В техните ръце са властта, ресурсите и инструментите за правене на политика. За съжаление три редовни и две служебни правителства се оказаха безсилни пред икономическата криза: прозяпаха нейното идване, после с упорство експериментираха грешни модели за излизане от нея, а днес продължават да се движат в посока, която ни води към пропастта. Придвижването на българската икономика от криза към разпад се обуславя от няколко фактора и тенденции, които са идентифицирани своевременно от специалистите - поотделно и в дълбочина.

На първо място, имаме седемгодишен икономически застой, който се дължи и на системен отказ от стратегия на растеж. Спадът от предкризисните равнища - над 5% годишен растеж на БВП - до стойности, близки до нулата, е шок, на който трудно може да издържи която и да е национална икономика. Проблемът у нас е, че след първоначалния спад се навлезе в трайна рецесия, а впоследствие - в депресия. Анемичните темпове на растеж през последните 3-4 години не са гаранция, че българската икономика по инерционен път ще възстанови предишната си кондиция. Заложените в средносрочната програма на правителството параметри на макрорамката, в която се прогнозира нарастване на БВП около 2,1%, не дават основание да се очаква, че националната икономика ще премине от спад и застой към устойчив растеж. Дори и тези прогнозни величини са почти два пъти по-ниски от показателите на съпоставимите с България държави от Централна и Източна Европа, членове на ЕС. Така че от гледна точка на икономическата динамика и дългоочакваното оживление, България е и ще остане сред изключенията - в групата на кризисните държави. На второ място, е дефлационният капан. В него българската икономика е приклещена повече от две години. Ситуацията, като тенденция и статистически величини, е сходна с тази в Гърция. Но дефлацията в Гърция беше предшествана от дългова криза, довела до технически фалит. В България водещите причини за упоритата дефлация са други: прекомерен междуфирмен дълг, натрупан с години, липса на инвестиционни и оборотни кредити, особено за малките и средните предприятия, растяща задлъжнялост на домакинствата, свито потребление и растящи спестявания - за сметка на въздържане от инвестиции. Факт е, че дефлационната спирала вече се завърти безконтролно. Благоприятните външни фактори, като например драстичният спад на цените на горивата, не помогнаха за преодоляване на отрицателната инфлация. И в това направление българската икономика прави изключение - тя е устойчиво дефлираща, докато в еврозоната, например, колебанията са около нулевите стойности. Към този факт трябва да прибавим обстоятелството, че държавното управление у нас - в областта на фиска и финансовия контрол - няма опит в преодоляването на дефлацията, за разлика, например, от хиперинфлацията, от която ни предпазва Паричният съвет.

На трето място, е дълговата спирала, която се върти със скорост, несъразмерна за производителния потенциал на националната икономика.

За по-малко от две години

бяха елиминирани преките и косвените ползи от рекордното за ЕС ниско равнище на външния дълг. Вследствие на одобрения от НС огромен заем от 16 милиарда лева през 2015 г. за броени месеци той нарасна почти двойно и днес доближава 30% от БВП. Тук следва да отчетем и планираното излизане на американските капиталови пазари - вече се говори не за 5, а за 8 милиарда евро нов дълг! Което е сигурен път България да навлезе в дълбока, трудно обратима дългова криза.

Проблемът не е само в равнището, а най-вече в темповете, скоростта, с която се увеличава държавният дълг. Той не е застрахован от самоускорение, от принудително навлизане в порочния кръг за трупане на дълг върху дълг, за да се поддържа нормален бюджетен дефицит и се обслужват предишните кредити. Отделно са рисковете от отваряне на огромни финансови дупки, както се получи с фалита на КТБ и както най-вероятно ще се случи с НЕК, която е де факто банкрутирала. Експертните оценки на загубите от двете "спасителни" операции надхвърлят 10 милиарда лева, колкото е фискалният резерв в момента. Опасността от зараза с "дълговата болест" и навлизане в гръцки сценарий се подхранва и от обстоятелството, че България доскоро не разполагаше с актуализирана дългосрочна стратегия за управление на външния и вътрешния дълг, с ясно определени и обществено приети цели и приоритети за използване на привлечения ресурс. И което е особено важно - липсва прозрачност за техническата реализация на сделките, за промени в цената на заемите и тяхното обслужване, за начина на изразходване на придобитите парични средства.

На четвърто място, идва рестриктивното бюджетиране, което се прилага по модела остерити - свива потреблението и публичните услуги. Този модел в различни интерпретации се използва у нас над 17 години, т.е. след въвеждането на Паричния съвет и през първите седем години от кризата. Същата философия е заложена и в средносрочната програма на правителството до 2018 г.

Какви са ефектите от остеритета?

Вярно е, че в отделни години бюджетният дефицит беше нисък и България беше сочена от ЕК като фискално дисциплинирана държава. Но това постижение е вече история: през последните 3-4 години поддържането на дефицит от под 3% става все потрудно, а в бъдеще - невъзможно. На границата между 2015 и 2016 г. финансово-стопанска година дефицитът на касова основа почти се удвоява! Отделно стои проблемът, че системно държавните бюджети се приемат без съпътстваща Национална програма за инвестиции. Излишъците се ползват по целесъобразност, с външна намеса на управляващи партии и влиятелни корпоративни мрежи. Рестриктивните бюджети потискат заплатите и пенсиите, пречат на деблокирането на замрялото потребление. Вътрешният пазар не стимулира производството, а експортът, въпреки някои временни подобрения, остава неизползван фактор за растежа. При това положение бюджетът е обречен на почти пълна зависимост от външни и вътрешни заеми, както и от европейските фондове. Приходите от производството, услугите и данъците стават второстепенен източник.

На пето място, е демографският срив. Той лишава икономиката от най-важния капитал, необходим за излизане от кризата - човешкия. Това е най-старата, над четвъртвековна социална болест на България. Тенденциите са непроменими: населението е с устойчив негативен ръст, който се дължи на ниска раждаемост, висока заболеваемост и смъртност, прекомерна емиграция, регионални демографски диспропорции. По тези места сме в челото на негативните класации в Европа и света и ще останем там през следващия четвърт век. На следващо място е

галопиращото подоходно неравенство

и масова, устойчива бедност. Те на свой ред ерозират качеството на живота и демотивират нацията. Точно тук е заложена социална бомба, чийто часовников механизъм отброява последните часове. Проблемът, обаче, не е само в това, че България е най-бедната страна в ЕС, най-неравната по доходи и първенец по социално изключване. Към тези социални язви се добавят негативните икономически ефекти - вече е доказано, че неравните и бедни държави не просперират.

Перспективата е още помрачна... На седмо място се забелязва устойчив структурен дефицит на пазара на труда, който обхваща ключовия сегмент - индустриите и кохортата на висококвалифицираните специалисти. Този феномен е сравнително нов - той се откроi в общата картина на отслабващата българска икономика и инерционно движещия се трудов пазар през последните няколко години. Факт е обаче, че при над 350 000 безработни у нас индустриите и част от услугите търсят над 100 000 висококвалифицирани изпълнителски и ръководни кадри. Особено дефицитни са специалистите от професионални групи, подготовката на които беше приоритетна в миналото: машинни, електро- и строителни инженери; работници с индустриален профил; лекари и друг медицински персонал; учители; изпълнителски кадри в туризма и т.н. На фона на тези диспропорции заявените намерения на държавата да инвестира в образованието и квалификацията с приоритет са закъснели минимум с 10 години. Средносрочното развитие на българската икономика е блокирано от липсата на качествен човешки ресурс. Подценяването на този фактор има своята цена и България вече я плаща.

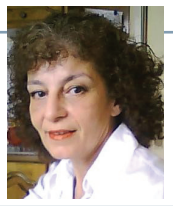
За всеки прокризисен фактор поотделно има методи за лечение. Разгледани в единство, като набор от независими променливи, както изисква методологията на факторния анализ, процикличните фактори умножават многократно разрушителните си последици и придвижват българската икономика от криза към разпад. Каквато е тенденцията през последните седем години. Държавното управление у нас е свръхзаето с преразпределение и концентрация на властта.

Оранжевият код, сигнализиращ за опасния икономически обрат, обаче, не зависи от властовите противоборства. Обратно, те изострят рисковете и свиват пространството за маневриране. Въпрос на месеци, на броени месеци, е неизбежното да се случи. Тогава ще изпаднем като държава и икономика в трудно преодолим шок. Трети поред след 1990 и 1997 г... А може би именно това е целта на занятието. Когато всичко се срине, на помощ идва Шоковата доктрина! Това ли е перспективата на България през 2016 г.?

БГНЕС, със съкращения

***Проф. Кръстьо Петков е председател на Съюза на икономистите в България**

www.duma.bg

АИДА ОВАНЕС

За чий гяволък?

Анатолий СТАНКУЛОВ

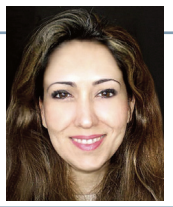

В модерния свят, където рядко може да се скрие каквото и да е, една европейска здравна каса - българската, е дала 700 хил. лв. за несъществуващи лекарства. Разбира се, оправданието е в липсата на информационна система. Онази същата, която се изграждa кажиречи от 15 години. Още по-странното обаче е, че ни един екип на касата за тези години не е бил излъган по такъв начин и с такава сума. Кой и как е внесъл лекарствата, кой, как и дали е излъгал касата тепърва ще се изяснява. Както често се случва у нас, най-простите и ясни случаи изглеждат най-заплетени и се дават на прокуратурата. А тя обикновено знае с каква скорост да разследва и доколко е удобно да раздухва случая и резултатите.

По-съществената е, че заради хилядите машинации и законови промени от двете правителства на ГЕРБ лекарствата у нас, от една страна, неимоверно поскъпнаха, а от друга - започна неистово извиване на ръце на фармацевтичната индустрия. Но за здравето и за лечението на болните българи отговорността е на държавата, на правителството. Преди всичко. И именно то трябва да е достатъчно дипломатично и хитро, за да не прогонва доставчиците на лекарства, да не им позволява да го манипулират, нито то да манипулира тях и да не оставя хората без лекарства. Сега обаче се случва точно това. Най-пресният пример са 88-те позиции, за които не са договорени отстъпки, а 5 от тях нямат аналог. Така управниците сами предизвикват пациентски протести догодина заради липса на животоспасяващи и животоподдържащи, при това скъпи, лекарства.

И без това българите сме най-бедните в ЕС и най-много доплащаме за лекарства от джоба си. Сега за чий гяволък ще трябва да плащаме? При това със здравето си!

Задкулисие

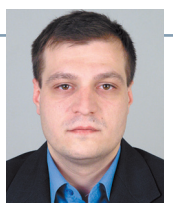

СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Ще си купя рокля, няма да си купя. Ще отида на екскурзия, няма да отида - разбираеми човешки дилеми. Когато обаче властта си играе на "ще има данък, няма да има", положението е вече изтървано. В последния месец сме свидетели на крайно алогични, непоследователни и хаотични предложения и решения на управляващото мнозинство. Подобно поведение показва единствено безсилие. Въпросът е от професионална немощ и непригодност ли се проявява то, или нещата са по-сериозни, а именно - нещо дълбоко не е наред с държавната хазна. Тези дни излязоха сравнително позитивни данни за ръст на БВП и за размера на държавния резерв. Управляващите обаче се държат истерично, като в безизходица.

Поредната безумица е данъкът върху такситата. Първо, при предложението не бяха представени разчети какво налага такъв данък, какви ще бъдат приходите от него и какво се очаква да се постигне с него. Повтаряше се единствено мантрата "да изкараме сивия сектор на светло". Такситата досега не са плащали нищо, викна Менда Стоянова. Всъщност сега плащат като всички нас данък печалба и общинска такса за извършване на услугата. Да предположим, че патентен данък е добра мярка. Защо е нужно да се променя Законът за автомобилните превози заради него? Това би довело единствено до тежък административен хаос заради пререгистрации, режими и т.н. А освен това ще облагодетелства големите компании и ще удари шофьорите, които веднъж плащат лизинг за колата, която компанията ги задължава да купят, ако искат да работя за нея, и втори път - твърд данък. Вчера транспортният министър неочаквано заяви, че сбъркал и заедно с вносителите от ГЕРБ оттегли намерението си за такъв налог. Подобно нездраво и неаргументирано поведение остава единствено усещането за задкулисно управление и лобизъм.

Те обвиняват

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Мигранти се оплакали пред група британски правозащитници, че са били подлагани на тормоз от българската полиция, докато прекосявали страната ни на път от Турция към Сърбия и оттам към благословения Запад. Сега организацията "Оксфам" призовава ЕС да вземе мерки, "за да защити основните човешки права на своите граници".

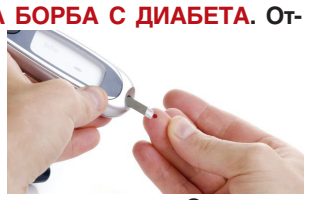
Не за пръв път т.нар. бежанци се оплакват от отношението на българските правоохранители. В един телевизионен репортаж от мигрантски център във Виена дори беше показана карта на Европа, на която нашата страна, заедно с други държави като Чехия например, беше защрихована в черно като място, което трябва да се избягва от мигриращите към Западна Европа мюсюлмани от Близкия изток.

Ей Богу, българите не сме лоши хора, но в този случай рисуваният лош имидж на страната ни май е по-скоро от полза за нас. Още повече, че нервите на мнозина в Европа вече не издържат. Онзи ден например стреляха по мигрантите с гумени куршуми в Естония, да не говорим за апокалиптичните картини по границите на Хърватия, Унгария и други държави по пътя на преселението на предимно здрави млади мъже. Но няма как да бъде и иначе, след като все повече сред обществеността в Стария свят се налага убеждението, че ставаме свидетели не просто на бежанска вълна, а на същинско нашествие, при това добре координирано. Очаквано е в тази ситуация негативните емоции да вземат връх. Страшно е, но вероятно това е само началото на много дълбока промяна в отношението на европейците към другите. Това ще доведе и до промяна в отношението към многобройните правозащитни организации, които сега осигуряват идеологическото и логистично съпровождане на заливащата ЕС човешка вълна.

Освен че имат за задача да охраняват българската граница, властите трябва и да игнорират напълно подобни атаки от страна на подобни правозащитници. Изглежда тяхната цел, може би поради глупост, са не човешките права, а разчистването на трасета към сърцето на Европа.

Датата 14

СВЕТОВЕН ДЕН ЗА БОРБА С ДИАБЕТА. Отбелязва се от 1991 г. с решение на Световното събрание по здравеопазването в Женева, Швейцария. Инициативата е на Международната федерация за борба с диабета (IDF) с подкрепата на Световната здравна организация (СЗО). На 14 ноември 1891 г. се ражда Фредерик Бантинг - канадски физиолог, откривател на инсулина. През януари 1922 г. инжектира за първи път инсулин на умиращ от диабет юноша и спасява живота му.

1263 - УМИРА АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ, ВЕЛИК КНЯЗ НА ВЛАДИМИРСКО-СУЗДАЛСКОТО КНЯЖЕСТВО (Р. 1220 Г.). Смятан за една от най-важните фигури на средновековна Русия. Изследователи разглеждат управлението му като начална точка на формирането на руския етнос. Канонизиран е от Руската православна църква през 1547 г. През 1725 г. императрица Екатерина I създава орден "Александър Невски" като едно от най-високите руски военни отличия.

1840 - РАЖДА СЕ КЛОД МОНЕ, ФРЕНСКИ ХУДОЖНИК (УМИРА 1926 Г.). Основател, водач и непоколебим защитник на стила импресионизъм. Смятан е за модел на импресионист, тъй като отдаването на идеалите на импресионизма не се променя през цялата му кариера. За това допринася и фактът, че една от неговите картини (на снимката) - "Импресия: Изгряващо слънце", Париж, 1872 г., дава и името на движението.

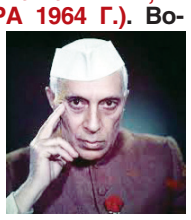
1866 - РАЖДА СЕ ВАСИЛ ЗЛАТАРСКИ, АКАДЕМИК, ИСТОРИК (УМИРА 1935 Г.). От 1900 г. е действителен член на Българското книжовно дружество (дн. БАН), ректор на СУ (1913-1914 и 1924-1925), подпредседател на УС на БАН (1926-1935), един от основателите на Българското историческо дружество и негов председател (1911-1935).

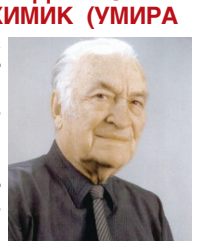
1885 - ЗАПОЧВА СРЪБСКО-БЪЛГАРСКАТА ВОЙНА. Сърбия, недоволна от осъщественото Съединение на Княжество България с Източна Румелия, обявява война на България. Българският триумф в тази кратка война, в която "капитаните побеждават генералите", е предпоставка за международното признаване на Съединението на Княжеството с Източна Румелия. Мирният договор е подписан на 19 февруари 1886 г. в Букурещ.

1889 - РАЖДА СЕ ДЖАВАХАРЛАЛ НЕРУ, ИНДИЙСКИ ПОЛИТИК (УМИРА 1964 Г.). Водач на социалистическата фракция на Индийския национален конгрес (ИНК) по време и след индийската борба за независимост от Британската империя. Първият министър-председател на независима Индия. Дъщеря му Индира Ганди го наследява на лидерската позиция в ИНК и на премиерския пост. От 1959 г. 14 ноември се отбелязва в страната като Ден на детето.

1920 - В БЕРКОВИЦА СЕ РАЖДА ГЕОРГИ БЛИЗНАКОВ, АКАДЕМИК, ХИМИК (УМИРА 2004 Г.). Работи в областта на кристалите, абсорбацията и катализата, неорганичния синтез и научните проблеми на опазването на околната среда. Създател и директор на Института по обща и неорганична химия при БАН. Главен научен секретар и зам.-председател на БАН, ректор на СУ.

www.duma.bg

Това правителство води България към катастрофа

Декларация на парламентарната група на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ, прочетена вчера в НС от Корнелия Нинова

Измина една година от управлението на правителството и мнозинството от 43-то Народно събрание. Те бяха съставени с компромиси между несъвместими по своята същност партии, но с една цел, която е записана в програмата на правителството, и тя е: финансова стабилност и ниски нива на публичния дълг, ускорен растеж на българската икономика, нарастване на доходите и социалните плащания на българските граждани.

Обикновено след едната година правителството се хвали колко много е постигнало.

Днес ние бихме искали да ви представим различна гледна точка, като се опираме на един правителствен документ, казва се Анализ на икономиката на България, издаден от Министерството на финансите през септември 2015 г. Всичко, което ще чуете отсега нататък, е цитати на правителството.

Първо обещание - икономически растеж

и първа оценка след едната година управление - икономически срив. Защото, цитирам: "Растежът на оборотите на промишлените предприятия през м. август отбеляза спад за първи път от август 2014 г. и се понижи с 2,3% на годишна база." Тоест, производството - надолу!

Второ, "Търговията на дребно премина на отрицателна територия през август и се понижи с 1,8% спрямо съответния период на предходната година." Значи, търговията - надолу!

Трето, сигурно ще кажете: "Ние строим - правим пътища, магистрали, спортни зали, и това съживява производството и икономиката." Да, ама не! "Индексът на строителната продукция отчете спад от 0,4% на годишна база през август", пише самото правителство. Тоест, и строителството - надолу!

Четвърто. Вие ще кажете: "Понеже има сигурност, бизнесът работи спокойно." Нищо такова. Показателят на бизнес климата в страната се понижава с 2,9 пункта през септември! "Предприемачите са по-резервирани относно бъдещата си дейност." Значи, и бизнесът - надолу!

Пето. Надявахме се поне в сферата на услугите да има някакъв растеж, но този доклад опровергава и тези наши надежди. "По отношение на услугите през юли износът на услуги се понижава на годишна база." Тоест, услугите и те - надолу!

Шесто. Когато нямаш собствена икономика, разчиташ, както казва министър-председателят, на началниците от Брюксел да ти помогнат. Уви! И те не ви вярват! Чуждестранните инвестиции от плюс 111 през февруари 2014 г. падат на минус 163 през април 2015 г. Тоест, и инвестициите - надолу!

Седмо. Щом партньорите не помагат, народът ще подкрепи ли правителството си? Не се случва. Потреблението от ръст 1,1 през март 2014 г. се срива до над минус 3 досега. Тоест и потреблението - надолу, с 4 процента! Това са все цитати от правителствен доклад.

Второ обещание - финансова стабилност и ниски нива на публичния дълг

Да видим какво самоотчитате по този въпрос. "Салдото по консолидирания бюджет бе положително в размер на 622 млн. лв. на касова основа към края на август." Простичко това означава, че 622 млн. лв. имате повече в касата. Как си позволява Министерството на финансите да опровергава министър-председателя, който постоянно повтаря, че сте събрали в повече 2 млрд. и 400 млн. лв.

Кой е прав и кой лъже? Ако са били събрани 2,400 млрд. лв., къде отидоха 1 млрд. и 800 млн. лв. за два месеца, та останаха 622 млн. лв. в края на август?! Къде се изхарчиха тези пари предизборно?...

Нека се опитаме да изчистим и едно друго противоречие. Правителството казва, че: "Натрупаният от началото на годината излишък достигна 675 млн. евро", институтът "Молинари", който е сравнил финансовото състояние на европейските държави, стига до извода, че най-закъсващи сред длъжниците в Европа са България и още 4 държави.

На 24 октомври българската държава е изхарчила приходите за 2015 г. и вече живее на кредит, цитира вестник "Фигаро" и алармира за тежкото състояние на държавата.

Като заговорихме за излишъци и кредити, обещаните в програмата ниски нива на публичния дълг се превърнаха в 12,2 млрд. евро държавен дълг и ще растат с още 5 млрд. лв. догодина в Бюджет 2016. Тоест държавният дълг - нагоре!

Трето обещание - нарастване на доходите и социалните плащания

В живота, а не на думи, това се превърна в замразяване на 14 социални плащания и то спря-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

мо най-беззащитните - тези с увреждания, майките, децата, социално слабите. Това се случи по време, когато в доклада на Министерството на финансите пише, че цените на храните продължават да нарастват и инфлацията при тях се ускорява до 1,2% на годишна база. Когато доходите са замразени, а цените растат - това означава едно - обедняване. Бедността е проблемът на проблемите!

Въпреки че безработицата намалява с минимални части от процента, в този доклад пише, че през юли и август все по-малко хора са намерили работа както по програмите на правителството, така и на свободния пазар на труда.

Четвърто обещание - реформи

Образователна реформа - която чрез прехвърлянето на финанси към частните училища обрича държавното и общинското образование и гарантира неграмотни млади българчета и ограничен достъп до образование.

Здравна реформа - Ако си богат, ще се лекуваш, ако не - ще чакаш, ако дочакаш.

Пенсионна реформа - Работиш, докато умреш.

Съдебна - да овладеете съдебната власт! Пък българинът да чака бърз и прозрачен съдебен процес и корумпираните да ги види някога в затвора.

Това правителство води България към катастрофа с пълна сила и е подпечатано от собствения му самоубийствен анализ за състоянието на държавата. Вместо икономически растеж - икономически спад. Вместо финансова стабилност - дългове, дългове, дългове за поколения. Вместо социална държава - неравенство, бедност, нищета, мизерия за народа.

И ако сега някой от управляващите стане да ме опровергае, да знае, че опровергава себе си. Ако пък някой стане да се оправдае с предишни управления на страната, нека погледне сравнителните таблици в този доклад и тогава да коментира фактите.

Българската социалистическа партия ще продължава да отстоява друго развитие на България - силна икономически държава, което да бъде опора и защита на малкия и среден бизнес и на българското производство; силна социална държава, която да бъде опора за слаби и беззащитни!

Възможно е друго управление на България. Призовавам левите хора да го поискат, а ние като партия ще го покажем и докажем!

Точката над И-то

Да ви имаме цената, г-н Ренци!

Иво АТАНАСОВ

Доживяхме да ни кажат, че по въпросите на морала трябва да сме поникъде от тревата и потихи от водата. Заявиха ни го не с дипломатическо усукване, а в прав текст. И не чрез коментара на някой вестник или телевизия, а с позицията на един от премиерите, и то на страна-основателка на ЕС. Поводът за невчесаното изявление на Матео Ренци, министър-председателя на Италия, е непостигнатото все още единодушие в ЕС за приемането на мигрантите, но посланието далеч надхвърля тази рамка. Не било редно страните от Източна Европа „да диктуват условия", с което можем да се съгласим, но и - забележете - „да учат на морал". Защото Западна Европа платила политическата цена за разширяването на ЕС на Изток. Политици и партии там загубили гласове заради европейската идея.

Да им имаме цената, биха възкликнали мнозина у нас. Ние си загубихме живота, а те си загубили... гласовете. Ако не са Меркел и Оланд, или Камерън и Ренци, други ще са начело, но това няма да промени кой знае колко положението на гражданите в техните страни - то ще си остане добро. Както и ако не е Борисов, ще е някой друг, но това няма да промени кой знае колко положението на гражданите у нас - то ще си остане лошо. Защото онова, което не трябваше да се случи, се случи. Не само поради собствената ни глупост, но и заради рецептите на старата част на ЕС, чиито лидери сега се оплакват от високата политическа цена.

В резултат на прословутите реформи сега България няма от какво да изкарва пари да си плаща кредитите, камо ли да осигури добруването на народа си. Трупаме заем върху заем, влизаме в дългова спирала и неотклонно вървим по гръцкия път. Само че южните ни съседи имат какво да разпродават, а ние вече всичко стойностно сме го харизали за жълти стотинки или сме го затворили. Под натиска на европейските предписания и с услужливото „йес" на наши управници се отказахме и от козлодуйски реактори, и от новата централа в Белене, от петролопроводи и газопроводи, кажи-речи от всичко, което можеше да ни носи приходи. Промишлеността ни е олекотена, земеделието твърде бавно се възстановява от ударите на ликвидационните съвети, вече няма и пазари, на които да стъпим. Военната ни индустрия е съсипана, и то когато оръжия се търсят повече от всякога. Нарязахме си ракетите, подарихме танковете, съборихме оградите по границите, а сега променяме законите си, за да могат турски самолети да пазят небето ни. Имаме малко все още незасегнат от бетона и от пиянските набези на нископлатените слоеве туризъм. И евтина, но вече неквалифицирана, работна ръка, която най-често диша лепило в обувните предприятия или си боде очите в шивашките цехове. И това е почти всичко, ако не броим администрацията и други институции от непроизводствената сфера.

Четвърт век след промените България е обезкървена повече, отколкото дори след най-тежката война. Близо два милиона емигрираха, обезлюдяването на обширни за нашите мащаби територии вече е плашещо. Наши са почти всички негативни рекорди в целия ЕС - най-малко раждаме, най-много умираме, с най-висока смъртност сме от инфаркти и инсулти, най-бедни сме и с най-голямо неравенство в доходите. Жестоки са поражения в здравеопазването и духовната сфера. Ето, това е цена, за която си заслужава да се повишава глас, а не за онази, от която страда г-н Ренци.

Да не сме ви карали да идвате при нас, ще възрази някой като италианския премиер. И ще бъде прав, но само донякъде. Защото ние си имахме подреден живот. Може би плюсовете му бяха малко, особено от днешна гледна точка, но пък и бедите, които после ни сполетяха, бяха немислими, пак от днешна гледна точка. Имахме какво и с какво да произвеждаме, къде да го продаваме, доходът се разпределяше несравнимо по-справедливо от сега. Духовният живот, макар и натъпкан с идеология, беше по-пълноценен от днешния, също пронизан с идеология. Здравеопазването и почивното дело бяха по-достъпни. Вярно, моделът беше еднопартиен и изборите се печелеха почти със сто процента, но и сегашният многопартиен вече дава почти същите изборни успехи.

Всичко това ние го жертвахме. И поради независещите от нас промени върху „голямата шахматна дъска", но и според желанието на мнозина от нас да станем част от един по-богат свят. Години наред бяхме убеждавани в това, и то през уж непреодолимата „желязна завеса". Може би бяхме наивни във вярата си, че онзи, в чиято сфера на влияние минаваме, ще почне като досегашния ни покровител да поощрява лоялността ни, като строи у нас заводи, язовири, централи. Вместо това, новият ни настойник ни запрепъва с квоти, критерии, регулации и регламенти. И когато ги изпълнихме, не само се озовахме на дъното на ЕС, но дори и ни упрекнаха в неморалност. Макар че правото да укоряваме е наше. Защото ние платихме реална, и то свръхтежка, цена за озоваването си от една в друга сфера на влияние. А не само политическа, както е при г-н Ренци.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
14 НОЕМВРИ 2015

Автор Георги ВРАБЧЕВ

Врачанската връзка с Ботевия род

ТОЙ Е СРЕД НАЙ-ИЗВЕСТНИТЕ У НАС, БРОИ ПОВЕЧЕ ОТ 700 ПРЕДСТАВИТЕЛИ, КАТО ВСИЧКИ СА ОБЕДИНЕНИ ОТ ВЯРАТА В ТЪРЖЕСТВОТО НА БЪЛГАРСКИЯ ДУХ

Кирил АНДРОВСКИ

Карловски, революционер и сподвижник на Левски, Богдан Горанов, учител и преводач, Сава Огнянов, актьор, Кирил Слепов, революционер, касиер на Хвърковатата чета на Бенковски, Иван Гешов, първостроител на българската държава и много други.

На 18 септември т.г. в национален вестник се появи любопитна публикация с автор Вероника Лазарова - "Неизвестният братовчед на Ботев". Името на този човек е Иван Печев, а на майка му - Елена Ташева от Враца. Именно тя е връзката на Враца с Ботевия род.

За родословното дърво на Христо Ботев знаем, че съпруга на неговия дядо Петко Ат. Христов от Карлово е Ана Нектариева от Сопот. Някои изследователи споделят, че те имали две дъщери (Мария и Ана) и един син - Ботю, а Петър Полов в "Родът на Христо Ботев" (2000, с. 101) отбелязва, че имали четири деца - Ботю, Харитина - Печовица, Мария и Лала. А монахинята Валентина Друмева, игуменка на Калоферския манастир, твърди в своята публикация "Малко известни сродници на Ботев" в "Ботйов лист", Враца, 2011 г.: "Монахиня Харитина е сестра на дяскал Ботьо, а Христина Печева от Карлово - негова племенница."

От четирите деца на дядо Петко само Ботьо Петков и Печовица (Мария) създават свои семейства. Тя се омъжва за Печо (Петър) Печев. Имат шест деца - две момчета, Христо и Никола, и четири момичета - Анастасия, Пена, Христина и Дона. Синът Христо Печев също се жени за карловка - Мата Начева. И те отглеждат шест деца - Анастасия (Ана), Петър, Никола, Иван, Димитър и Дияна.

Децата имат различна съдба. Например Петър Печев със средства на Евлоги Георгиев завършва Робърт колеж в Цариград. Бил е запален фотограф, митничар, не създава семейство. Синът на Дияна - Димитър Чакъров, завършва фармация в Германия, а брат му Петър - Военноморското училище във Варна. Негова съпруга е известната тъкачка Маруся Тодорова. Нямат деца.

Синът на Христо Печев - Никола, става съпруг на Елена Ташева от Враца. Тя има средно образование и също така е от известен род. Баща ѝ Иван притежавал най-голямата печатница в Северозападна България, а в центъра на града - сграда с книжарница. Тя съществува и сега, обявена е за паметник на културата. Полковник Никола Печев завършва през 1912 г. Военното училище, участва в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война, раняван е 7 пъти. Има 3 ордена за храброст. Сватбата му с Елена се е състояла във Враца. Имат две деца - Иван Печев (1926) и Мария Печева-Тепсиева (1929).

Иван завършва Стопанския факултет на Софийския университет със специалност "Икономика". Своя живот започва с хъс - работи като оператор в българското кино, пише сценарии, статии и чете много, със задълбочен интерес проучва различни исторически събития, живо се интересува и от обществения и културния живот у нас.

Когато показах вестник "168 часа" на неговата сестра Мария, тя възкликна:

- Боже, той стига дъното на своя живот!

Наистина, трудно е да се повярва, че в центъра на София, на бул. "Витоша", до Двореца на културата, може да съществува такава бедност, такава мизерия. Въпреки че за него се грижи една жена, че често го посещава негов приятел - Марин Савов, неподвижността му го е приковала на легло.

- Напоследък, а и като работеше като портиер на Светия синод, брат ми скиташе из столицата и събираше различни отпадъци - кашони, хартия, стъкло. Едни продаваше за вторични суровини. В стаите, в които живеехме, не можеше да се мине от тях, а той спеше в коридора - със съжаление споделя Мария.

□ *А бил ли е женен, има ли деца?*

- Не, имаше някаква приятелка полякиня, но не можаха да създадат семейство. Около него имаше и някаква друга жена... Не сме се виждали от дълго време...

□ *Бихте ли разказали и за себе си?*

- Завършила съм математика, но учителка не станах. Работила съм изключително като коректор и редактор в издателствата "Наука и изкуство", "Техника" и в издателството на БАН. Семейна съм. Съпругът ми Стефан Тепсиев е от Севлиево, а баща му е роден в Ловеч.

- Кръстен съм на дядо си Златан, Златан Тепсиев, генерал-лейтенант във Втората световна война, командир на армия - с гордост в разговора ни с Мария се включи и Златан Тепсиев (1960), син на Мария и баща на две деца - Стефан и Еню.

Наследниците на Печевия род от Карлово са горди с миналото на своите предци, де да можеше всеки род да има своя велик поет и революционер Христо Ботев!

Мария Печева-Тепсиева

Елена Ташева - врачанската връзка с Ботевия род

Ташевата къща във Враца - пощенска картичка

РОДОСЛОВНО ДЪРВО

Ботевият род е сред най-известните у нас. Той е комплекс от различни клонове, който обединява повече от 700 представители. Някои от тях достигат над 180 членове - Нектариеви от Сопот, Накови - 80, Слепови - 50. А Печевите от Карлово - над 50. Характерно за тези родове е, че обичат България и посвещават живота си на повишаване благосъстоянието на българския народ, участват в борбата за свобода и независимост, за вяра и възтържествуване на българския дух. Имат най-различни професии - учители, инженери, икономисти, военни, медици, занаятчии, духовници, служители, строители. Предимно живеят в Калофер, Карлово, Сопот, Казанлък, София, Пловдив, а също така и в различни селища у нас и в чужбина.

ПЪТЯТ КЪМ ИЗКУСТВЕНОТО СЛЪНЦЕ

От историята на науката знаем, че термоядрените реакции са открити през 1920 г. - при тях става сливане на ядрата на водородните изотопи деутерий и тритий, като сместа от двата елемента при силно нагряване се превръща изцяло в йонизирана плазма. При тези реакции се отделя огромно количество енергия и те са основен източник на енергията на Слънцето и другите звезди.

Знаем още, че Слънцето е горещо газово кълбо с маса 330 000 пъти по-голяма от тази на Земята. Плътността му плавно се увеличава, расте и температурата му с дълбочината. Реакцията на термоядрения синтез при Слънцето протича при температура около 20 млн. градуса по Целзий. Извън ядрото му енергията се пренася от лъчението.

Схема на международния термоядрен реактор ITER

През следващите 20, 30 или 40 години ядреният синтез ще бъде основна тема в света на енергетиката и човечеството ще получава енергия от безопасни термоядрени централи

Киро М. ИВАНОВ

Египетският фараон Ехнатон е възпял Слънцето с думите:

“Прекрасно светиш ти на небосвода, о Атон, вечно жив, дал начало на живота!”

За древните Слънцето е било божество, даряващо живота. Наричали са го с най-различни имена: египтяните - Атон, гърците - Хелиос, римляните - Сол, индийците - Сура.

За астрономите обаче нещата са много по-прозаични и Слънцето е една обикновена звезда от покрайнините на Галактиката.

Днес представата ни за небесното светило е следната: то е неизчерпаем източник на екологично чиста енергия, който все още не се използва в големи мащаби. Учените са пресметнали, че получената от Слънцето на Земята само за една седмица енергия може да осигури толкова топлина и светлина, колкото всички запаси от нефт, газ и въглища от недрата на нашата планета!

Преди 60 години в Научно-изследователския институт “Курчатов” бил създаден прообразът на ТОКАМАК-а - ТОроидална КАмера с Магнитни Катушки (тороидална система, предназначена за създаването и задържането на високотемпературна плазма; тор, торус = ротационно тяло, получено при въртене на окръжност около ос, която не я пресича).

Зараждането на съветската програма за изследвания на управляемия термоядрен синтез било плод на невероятен случай, за който научихме от статията “Капан за слънце” в списание “Техносфера” (1/2014). Автор на статията е Виктор Илгисонис - д-р на физико-математическите науки от института “Курчатов” в Москва.

Било в далечната 1950 г. От остров Сахалин никому неизвестният сержант от Съветската армия Олег Лаврентиев изпратил писмо до ЦК на ВКП (б), в което предлагал електростатично задържане ядрата на деутерий чрез сферични мрежи, намиращи се под отрицателен и положителен потенциал. Сержантът нямал завършено средно образование, тъй като заминал като доброволец на фронта...

Писмото от ЦК стигнало до Андрей Сахаров (1921-1989), който го показал на своя учител Игор Там (1895-1971). Двамата обсъдили проблема и започнали с ентусиазъм да развиват идеята, подхвърлена им от сержанта. Те предложили концепцията на затворен магнитен капан, известен ни днес под наименованието ТОКАМАК.

С постановление на Министерския съвет, подписано от Йосиф Сталин, на 5 май 1951 г., било положено началото на първата в световната практика държавна програма за термоядрени изследвания под личното ръководство на Игор Курчатов (1903-1960). Той привлякъл в проекта и други знаменити руски учени - Л. Арцимонович, М. Леонтович, Е. П. Велихов, Б. Б. Кадомцев, В. Д. Шафранов...

Прообразът на токамака бил създаден през 1955 г. Истинският (от неръждаема стомана) токамак Т-1 - през 1958 г. под ръководството на Н. А. Явлински и И. Н. Головин.

Десет години по-късно на международната конференция МАГАТЕ в Новосибирск били докладвани резултатите от изследванията, получени на курчатовския токамак Т-3: удивително високата за това време температура на електроните - на ниво 1 keV, което съставлява повече от 10 млн. градуса по Целзий, и относително дългото време за задържане на плазмата. Параметри, много по-високи от постигнатите по онова време на други магнитни капани в света.

Предполагам, че читателят ще се запита: Не са ли били секретни тези резултати?

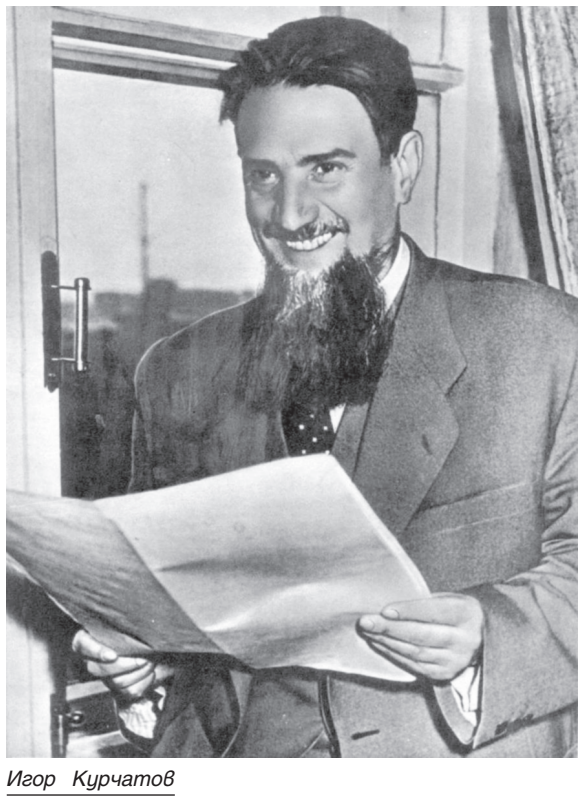
Изследванията на управляемия термоядрен синтез били секретни през първата половина на 50-те години, но през 1956 г. по инициатива на Курчатов било прието решение за разсекретяването им. Защо?

Защото мащабът им бил непосилен за една отделна страна - много наукоемки и много скъпи, без обмен между учени и инженери развитието им било невъзможно.

В Британския ядрен център в Харуел Курчатов за пръв път призовал за разсекретяване на работите и за международно сътрудничество. Започнало монтирането на токамаци в САЩ, в Европа и Япония, в страни от Югоизточна Азия и другаде. До края на XX век - над сто установки във всички термоядрени световни лаборатории!

През 1970 г. установката Т-10, създадена в Курчатовия институт, била най-голямата в света; през 1979 г. на Т-7 - първия свръхпроводим токамак, все още се използвала системата на т.нар. неиндукционно поддържане на тока, необходим за създаването и нагряването на плазмата. Но с прекъсване протичането на тока изчезвала и плазмата, класическият токамак не можел да работи непрекъснато. Наложило се на физиците да преодолеят този недостатък с помощта на обикновен трансформатор и със специфични - неиндукционни методи, чрез инжектиране в плазмата на снопчета от бързи неутрални атоми, целенасочено въвеждане на електромагнитни вълни.

В Русия изобретили и специални прибори - жиротрони, с помощта на които е възможно да бъде получена температура от 100 млн. градуса по Целзий. А през 1988 г. пуснали в експлоатация свръхпроводимия

Игор Курчатов

От магнитната бутилка до токамака

Управляемият термоядрен синтез е проблем над проблемите за световната наука. Решението му е осъществяване на синтез на леки ядра с цел производство на енергия. Положителният резултат се очаква да бъде постигнат във високотемпературна плазма от смес на деутерий и тритий при термодинамична температура над 10 на 8-ма степен по Келвин.

Задържането и термоизолацията на плазмата се осъществява в магнитни полета с различна конфигурация.

Плазмата представлява много, много горещ газ. Толкова горещ, че на практика атомите се разпадат на електрони и йони. Йоните и електроните се движат в нещо като супа. Плазмата и ядреният синтез са свързани, защото когато се опитате да слеете две атомни ядра, действа сила на отблъскване. За да може да ги слеем, те трябва да се “срещнат” с толкова висока скорост, че на практика да преодолеят закона на Кулон. За целта трябва да са нагорещени и затова използваме високотемпературна плазма.

В Принстън методът, който изучават, се нарича магнитно удържане. Учените използват магнитна бутилка, в която се съдържа горещата плазма, и се опитват да получат много реакции на синтез вътре в устройството.

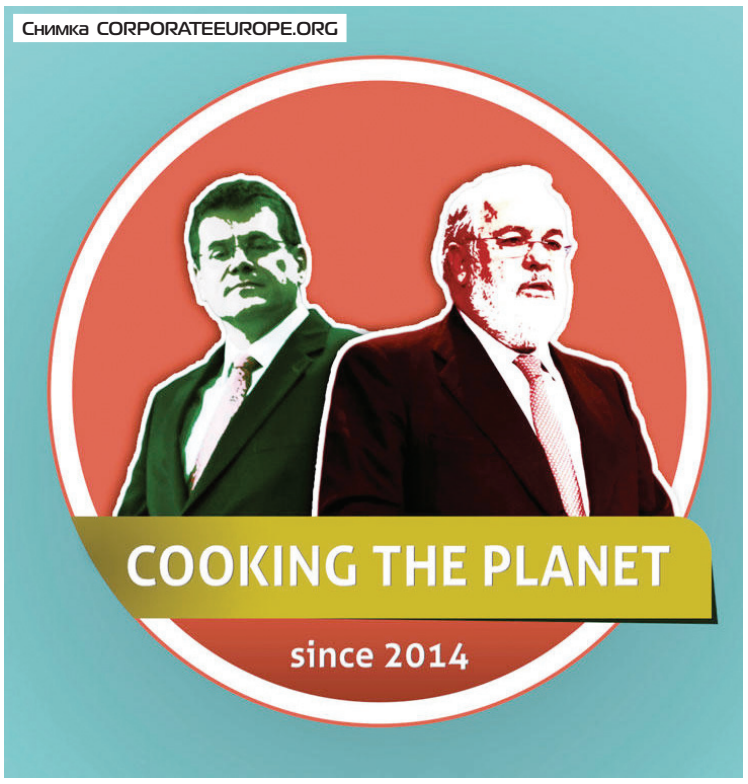
Токамакът е устройство с кръгла форма, подобна на поничка, което използва магнитно ограничена плазма. Разполага с кръгли магнитни жици, които създават магнитното поле навсякъде във вътрешността му. Тогава йоните не могат да се движат произволно, а са принудени да следват магнитната линия на полето, без да докосват стените на съда. Имаме магнитно ограничена плазма.

www.duma.bg

Голямата печалба и климатът

80% от срещите на еврокомисарите за климата и енергийния съюз са с представители на едрия бизнес

Снимка CORPORATEEUROPE.ORG

Марош Шефчович и Мигел Канете

Парите са си пари, кого го интересува климатът?

След една година на постовете на европейски комисар, отговарящ за енергетиката и климатичните промени - испанецът Мигел Канете, и еврокомисар за Енергийния съюз - словакът Марош Шефчович, "Обсерватория Корпоративна Европа" прави преглед на проведените им срещи. Заключението - в дневния им ред доминира големият енергиен бизнес.

"Обсерватория Корпоративна Европа" (CEO) е базирана в Брюксел организация, чиято основна мисия е да проучва дали и как корпоративните интереси влияят и са обслужвани от европейските институции.

Според данните, оповестени от самата Европейска комисия, 80% от срещите на двамата еврокомисари са с представители на частния сектор. Големият енергиен бизнес доминира, включително и онези компании, които са сред най-големите отговорници за затоплянето на климата - през изминалата година три четвърти от срещите с представители на енергийната индустрия за обсъждане на енергийните политики и политиките за климата са с компании за изкопаеми горива.

Привилегированият достъп е отразен в политиките на Европейската комисия - от посоката за създаване на Енергиен съюз, основан на изкопаеми горива, до разводняване на амбициите на ЕС в областта на климата. Все пак науката потвърждава, че трябва да оставим най-малко до 80% от изкопаемите горива под земята, за да бъде избегната голямата промяна на климата. Възможността за забавяне на този процес и избягването на климатична катастрофа в следващите 10 години се крие в драстичното намаляване на вредните емисии, увеличаване на възобновяемите източници на енергия и подобряване на енергийната ефективност. Една година работата на тази комисия показва точно обратната посока на действие.

От графиките на сайта на "Обсерватория Корпоративна Европа" става ясно, че от 516 проведени срещи за една година 413 са с представители на едрия бизнес, 79 - с представители на обществения интерес (неправителствени организации и профсъюзи), 24 - с други. Впечатление прави и малкият брой на срещите с представители на компании за възобновяеми енергийни източници за сметка на индустрията за изкопаеми горива. На Канете се падат по 22 срещи с индустрията на 1 представител на възобновяеми източници. При Шефчович нещата стоят още по-зле. На фона на 34 срещи, проведени с индустрията, има само една с представители на компании за възобновяеми източници на енергия.

Сред любимите лобисти на двамата еврокомисари са тези на "Бритиш петролиум" и Е.ОН.

Като испански политик с близки връзки с индустрията включването на Мигел Канете в Европейската комисия значително увеличи присъствието на индустриалните лобита от Испания - 22% от всички негови срещи са били с такива. За разлика от него, само 2% от срещите на Шефчович са с лобисти от неговата страна - Словакия. Припомняме, че още в качеството си на бъдещ еврокомисар Канете бе замесен в конфликт на интереси заради притежанието на голям пакет акции в две нефтени компании в Испания.

ЕП предлага промени в изборното законодателство

Евродепутатите настояват всички живеещи в чужбина да могат да гласуват и онлайн на следващите евроизбори

Европейският парламент прие нови правила за следващите евроизбори. Според евродепутатите сегашната ситуация, при която изборите се провеждат на базата на национално определени правила, не е съвместима с принципите на европейското гражданство и на равенството и затова се налага да бъдат приети общи такива.

"Искаме да пригодим към новата реалност Акта за избиране на представители в Европейския парламент от 1976 г.", каза съдокладчикът Данута Хюбнер от Европейската народна партия и добави: Изборите за Европейски парламент продължават да бъдат изцяло национални. Надяваме се, че ще увеличим интереса на гражданите да участват в този важен елемент на вземането на решения в Европа.

Предложението за реформиране на Акта за избиране на представители в Европейския парламент бе одобрено от неубедително мнозинство - с 315 гласа "за" от общо 604 присъстващи евродепутати. 234 гласуваха "против", а 55 "въздържал се". В изборите за ЕП ще се участва с официално одобрени водещи кандидати за председател на Еврокомисията. Тези кандидати ще трябва да участват в изборите за ЕП и да бъдат официално номинирани до 12 седмици преди вота. Като лоша практика евродепутатите отбелязоха, че в някои страни членки досега те ставаха известни 17 дни преди самите избори и по този начин нямаше възможност да се проведе реална политическа кампания. За големите страни членки на ЕС парламентът предлага прилагането на задължителни прагове от 3 до 5 процента. В сравнение с настоящата система това би означавало, че Испания и Германия ще трябва да въведат прагове.

Евродепутатите настояват всички граждани на ЕС, които живеят в чужбина, да могат да гласуват в европейските избори онлайн или по пощата. На последните европейски избори през 2014 г. четири страни членки не предложиха никаква възможност за гласуване на своите граждани, живеещи в чужбина (Чехия, Ирландия, Малта, Словакия). Останалите можеха да гласуват по пощата, в посолство, чрез упълномощено лице или по електронен път.

"Младото поколение трябва да бъде поощрявано да участва в тези избори. Интернет поколението предпочита да гласува електронно, с едно натискане на бутона, вместо да ходи до общината или някое училище", твърди съдокладчикът от Прогресивния алианс на социалистите и демократите Йо Лайнен. "В някои страни списъците с кандидатите се затварят едва 17 дни преди изборите. Не разбирам как е възможно да се провежда кампания по този начин", възмущава се Лайнен.

За да се избегне повторното гласуване от хора с двойно гражданство евродепутатите настояват да има обмен на информация между различните държави относно тези гласоподаватели.

Що се отнася до вида на бюлетините, за да се предоставя повече яснота на гласоподавателите, върху тях трябва да бъдат представени имената и логото както на националните партии, така и на европейските им партийни семейства, към които са свързани.

Освен това според евродепутатите изборите за председател на Европейската комисия трябва да се провеждат, като европейските фамилии представят изборни листи с кандидати в едномандатен избирателен район. Всяка листа трябва да бъде водена от топ кандидата на съответната партия.

Предстои гласуваните промени в изборното законодателство да бъдат одобрени от Европейския съвет с единодушие, както и от страните членки, в съответствие със съответните им конституционни разпоредби.

СОЦИАЛДЕМОКРАТИТЕ ЗАЩИТАВАТ ТРИ ВАЖНИ ЦЕННОСТИ И ИДЕИ

"Искаме да защитим три важни ценности и идеи. Първо - равнопоставеността между половете. Настояваме избирателните списъци да осигуряват това. Недопустимо е само 37% от евродепутатите да са жени", коментира говорителят по конституционалните въпроси на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в ЕП Мерседес Бресо. "Второ - да се създадат съвместни трансгранични избирателни райони, за да се поощри европеизирането на политиката. И трето - увеличаване на участието в европейските избори", допълва Бресо.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ДУМА
СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015
Неделник

За горчивите проблеми на „сладките” хора

Или за героите на ДУМА

Захарният диабет е известен още в древен Египет - 170 г. пр.н.е. Векове лекарите се опитвали да открият способи за лечението му. През януари 1922 г. в Канада д-р Фредерик Бантинг (14 ноември 1891 - 21 февруари 1941 г.) инжектира за първи път инсулин на умиращ от диабет юноша - 14-годишният Леонард Томсън, и спасява живота му.
На всеки 10 секунди двама души на планетата чуват неумолимата диагноза “диабет”, а един човек умира от усложненията му. Близо 2/3 от диабетиците с над 10-годишно заболяване са с риск да ослепеят. През 1997 г. диабетиците в България са били 2% от населението, сега са 8,3%. “Старческият” диабет вече лови и деца в мрежите си заради обездвижването, наднорменото тегло, високото кръвно налягане, прекомерната консумация на чипс, пица, газирани напитки. Над 50% от този тип диабет може да бъде предотвратен.
През последните 12 години ДУМА имаше много и различни герои със захарна болест. Те разказаха на нашите читатели как живеят в мир с болестта, след продължителни и неравни битки.

Четиригодишната усмихната Маги весело подскача със сестринския кабинет. Там са наредени надписаните глюкомери и инсулинови писалки на 12-ина малчугани. Маги без затруднение намира своя глюкомер, откъсва парченце памук от пакета, напоява го със спирт и нарива пръстчето си, а после го бодва с игла. Кирил и Кристиян наблюдават смелата Маги, докато доближава глюкомера до бликналата капка кръв на пръстчето си. Момиченцето още не познава добре буквите, но с числата очевидно е на “ти”. Поглежда екрана на уреда и заключава категорично: “Висока е!” Кръвната й захар около 10 часа е 16,1 милимола (ммол).

“Повече инсулин”, отсича детето, сядайки на трапезата с другите малчугани от т.нар. диабетна група на 124-о ЦДГ в София, за да си изяде филийката черен хляб, намазана със сирене и да изпие млякото.

“Защо точно на моето дете?”, ДУМА 28.04.2005 г.

Искам да бъда артист, да пея, но докато стана на 17-18, когато ще започне сериозната ми подготовка, рисувам, обяснява 13-годишният Филип. Току-що е завършил поредният му 4-часов урок по рисуване в неделя - момчето се подготвя да кандидатства в специална гимназия. Според учителката шансовете му са много големи... Краткосрочната мечта на Филип е да види Одензе - роднят град на Андерсен. Момчето е едно от 13-те деца в България, спечелили конкурс за рисунка по приказка на световноизвестния разказвач, и наградата е екскурзия до датското градче. Голямата цел на Филип обаче е пеенето и той е категоричен, че нищо няма да му попречи - дори диабетът, да я постигне. Допреди няколко години е бил най-малкият изпълнител в Детския радиохор...

Диабетът “застигнал” детето, когато било на 8 г.

При необичайно физическо натоварване да се приемат повече въглехидрати - бисквити, сандвич, е научил Филип. Най-подходящо време за спорт е до 1.5-2 часа след хранене.

“Имаш висока захар? Танцувай!”, ДУМА 11.03.2006 г.

Безплатна среща с уролог в София

Безплатна информационна среща със специалист уролог ще се проведе в София На 18 ноември (сряда) от 15 ч. като част от Националната кампания за мъжко здраве “Отиди на преглед”.

Срещата в града в ще бъде в Клуб на пенсионера и инвалида, бул. “Сливница” 146. Тя е отворена за всички граждани, които имат интерес и въпроси по темата.

През май ще ставам татко за втори път, догодина ще защитя докторантура на тема “Пещерната фауна на Западните Родопи”, каза тези дни за ДУМА Боян Петров, научен работник в Националния природонаучен музей и алпинистът с диабет, който през тази година бе един от българската експедиция, атакувала хималайския връх К2 (8611 м). Българският катерач, атакувал няколко осемхилядника, три от които през 2004 г., за когото ДУМА първа писа, е решил догодина да даде превес на “личните” върхове в живота си. Като зоолог Боян има новина за науката - паякът Aulonia petrovi, който той откри през 2001 г. при покоряването на 7-хилядника Броуд Пийк в Западните Хималаи и който по-късно бе кръстен на него, се среща и на височина между 4500 и 5500 метра.

“Диабет и алпинизъм - мисията възможна”, ДУМА 9.11.2005 г.

Краси, за която казват, че “с мокри дрехи тежи близо 50 кила”, повече от 15 години успешно менажира всекидневието на тримата си мъже - Петьо, Здравко и Петьо-младши, без да оставя на втори план работата си и приятелите, а вече 19-а година с желязна ръка контролира и... диабета си. Младата жена е един отблизо 72-те хиляди българи с инсулинозависим диабет. “Бях на 15, когато заболях. Падна ни като гръм от ясно небе”, спомня си 34-годишната Краси. Диагнозата обръща на 180 градуса живота в семейството на тийнейджърката. Но самата тя, още тогава, подхожда твърде зряло към новото си състояние и си дава сметка, че занапред от нея зависи диабетът да не вгорчава живота й. Казва, че през всичките години в подчиняването на болестта й е помагал д-р Лъчезар Петров. Макар никой да не е застрахован да попадне в мрежите на захарната болест, според Краси в диабета няма и не бива да се търси някаква трагедия, а пациентът трябва сам да си е лекар, като си изгради цялостен житейски план.

Краси е убедена, че синовете й не трябва да мислят за нея като за болен човек. Диабетът просто изисква дисциплина.

“Всяка жена има право да е майка”, ДУМА 22.04.2009 г.

“Ааа, такива като нас - с диабет, не живеят много”, каза една съседка, когато разбра, че и аз съм се разболял”, спомня си със смях Милуш Янков от Кубратово, Софийско. Кога е било това? “Охо, много отдавна, много отдавна... Има 40 години... Че и повече... Още работех, бях стъклар... Нещо много ми се маеше главата, отидох при доктора на предприятието, прегледа ме, изследвания даде и каза, че имам захар. Ама каза, че уж било в началото. Даде хапчета...”, разказва бай Милуш, който на 16 март т.г. навърши 100 г.!

Повече от 37 години Милуш е на инсулин.

“Никога не съм пушил цигари”, изповядва бай Милуш. Дори на фронта - по време на Втората световна война, когато бил артилерист, не е пропушил. Но една малка домашна ракийка със салатка привечер и досега изпива с удоволствие.

“С диабета се разбрахме да не си пречим”, ДУМА 14.07.2010 г.

БЕЗ ПАТОЛОГИЯТА ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО НА РАКА СА ТРУДНИ

Патологията изучава етиологията, патогенезата, морфологичните и функционални промени в клетки, тъкани и органи. Много често патолозите нямат директен контакт с пациентите, а в действителност имат важна роля в консултацията на лекуващите лекари, с цел поставяне на точна диагноза, казва доц. д-р Радина Иванова, председател на Българското дружество по патология, началник на Лаборатория по патоморфология и цитодиагностика към УСБАЛЕ “Акад. Иван Пенчев” в София. Например диагностиката на рецепторния статус с идентифицирано по-голямо от нормалното количество HER2 и съответно хормонални рецептори на повърхността на раковите клетки, помага на онколога да предвиди ползите от различните видове лечение и да вземе информирано решение за най-ефективна терапия. Понастоящем тези изследвания се провеждат по утвърдени методики от патолози, специализирани в този вид дейност
Ярък пример за персонализация в медицината е т.нар. “съпътстваща диагностика” при прицелни терапии, чиято цел е да селектира само пациентите, които биха имали полза от дадено лечение, обяснява проф. д-р Савелина Поповска, ръководител катедра “Патологоанатомия” на МУ в Плевен.

В АЛЕКСАНДРОВСКА БОЛНИЦА ЛЕКУВАТ СЪС СЪВРЕМЕНЕН МЕТОД ДПХ

За първи път в УМБАЛ “Александровска” екип от инвазивни кардиолози извърши селективна интервенционална емболизация (склерозиращо лечение) на 78-годишен пациент с простатна хиперплазия. Процедурата се провежда под рентгенов контрол и е атравматична и безкръвна.

Доброкачествената простатна хиперплазия (ДПХ) се проявява често при мъжете над 50 г. и представлява прогресивно нарастване на простатната жлеза, което причинява притискане на пикочния мехур и проблеми с уринирането.

Началникът на кардиологичната клиника в УМБАЛ “Александровска” доц. д-р Добрин Василев обясни, че емболизацията на доброкачествената хиперплазия е инвазивна процедура, при която със специален катетър се стига до артерията, която храни простатната жлеза.

Специалистът е убеден, че тази практика тепърва ще бъде разширявана и търсена от пациентите, тъй като успеваемостта е в над 90% от случаите, а възстановяването след емболизацията е в рамките на 24 часа. Манипулацията вече е достъпна.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Парсон

Филмови мечти

Благовест МИТКОВ

Това беше преди години. Филмът е свършил, музиката е отзвучала... А ние седим вцепенени в салона. И въздишаме. Защото всичко това, което сме гледали допреди малко, става само на кино. То е една мечта.

Мечтите бяха два модела – американски и съветски. В американския бедно момиче през деня шие илици в малка фабрика, а вечер ходи в склада на мистър Грегъри, където уреждат танци. Веднъж обаче момичето танцува с обаятелен джентълмен, който се оказва продуцент от Бродуей. Да се чудиш – какво търси в склада на мистър Грегъри, но майната му! По-важното е, че той се влюбва в нашето момиче. След две седмици тя вече е звезда от мюзикъла "Извади си револвера, Джо!", а продуцентът е неин любящ съпруг. Двамата са богати и щастливи. Край.

В съветския модел събитията се развиваха по различен начин. Наденка – колхозна птичарка, изобретява нов тип доилни апарати. Разбира се, тича с чертежите при председателя на колхоза чичо Гриша. Чичо Гриша обаче отхвърля чертежите. По причина на войни и революции той не е имал време да ходи на училище. С други думи – не разбира от изобретения. Наденка си тръгва разплакана. На входа обаче я среща партийният секретар. "Я дай да погледна и аз чертежите!" – казва той. Той също не е ходил на училище, но веднага разбира, че доилката на Наденка е уникална. След две години Наденка завършва техникум и е избрана за делегат на поредния партиен конгрес. Когато се връща от конгреса, чичо Гриша доброволно й отстъпва председателското място, а на сватбата й с тракториста Ваня първия тост вдига партийният секретар. Край.

Така беше, дами и господа! Филмова мечта, която в живота никога не се сбъдва!

Сега и времената, и филмите са други! Това, което става на кино, вече го има и в живота. Във филма се трепят мафиотски босове. В живота същото – застреляха Гьона и Петела, да се готвят Слона и Гарвана. Във филма скопяват едного с клещи. Е, на съседната улица пък колят едного с бичкия. Във филма крадат кола. В нашата махала само на Пешо не са му откраднали колата, ама причината е, че той има трабант и си го е качил на балкона. Във филма обират банка и заминават за Аржентина. Едни наши момчета пък обраха държавата и заминаха за Европа. Изобщо – каквото на екрана, това и край нас. Как да не сме щастливи? Вече няма неосъществими филмови мечти! Всичко се сбъдва! Дори да не искаме!

ОБЕКТИВНО И СУБЕКТИВНО

Георги КОНОВСКИ

Твърдят, че обективно и субективно са отвлечени понятия. Философски категории, които нямат никакво отношение към ежедневието...

Айде бе!

Обективно ни сочат какъв ръст постига икономика. Субективно гледаме към празния портфейл...

Обективно ни говорят за модернизацията на държавата. Субективно зяпаме към буренясалите нивички и рухващите бивши заводи...

Обективно ни показват разни справки за намаляващата безработица. Субективно постоянно срещаме отчаяни хора, търсещи работа и отдавна попаднали в статистическите справки в графите: „обезсърчени", „отпаднали", „неподлежащи" и прочие...

Обективно ни четат мнения за нашата вече пазарна икономика. Субективно живеем в ориентални битак...

Обективно подчертават, че сме вече уважавани членове на НАТО. Субективно се чудим как ни понасят там с армия, модел „След разгрома при Добро поле"...

Обективно поясняват как ни ръководят като подлежаща на ремонт корпорация. Субективно твърдим, че сме все пак народ, а не стругове, бормашини, леярни...

Обективно ни демонстрират словесно какъв екип стои начело на държавата. Субективно клюкарим за неподадени оставки, ритници под масата и далавераджийски сблъсъци...

Но то и в битието има разминаване между понятията...

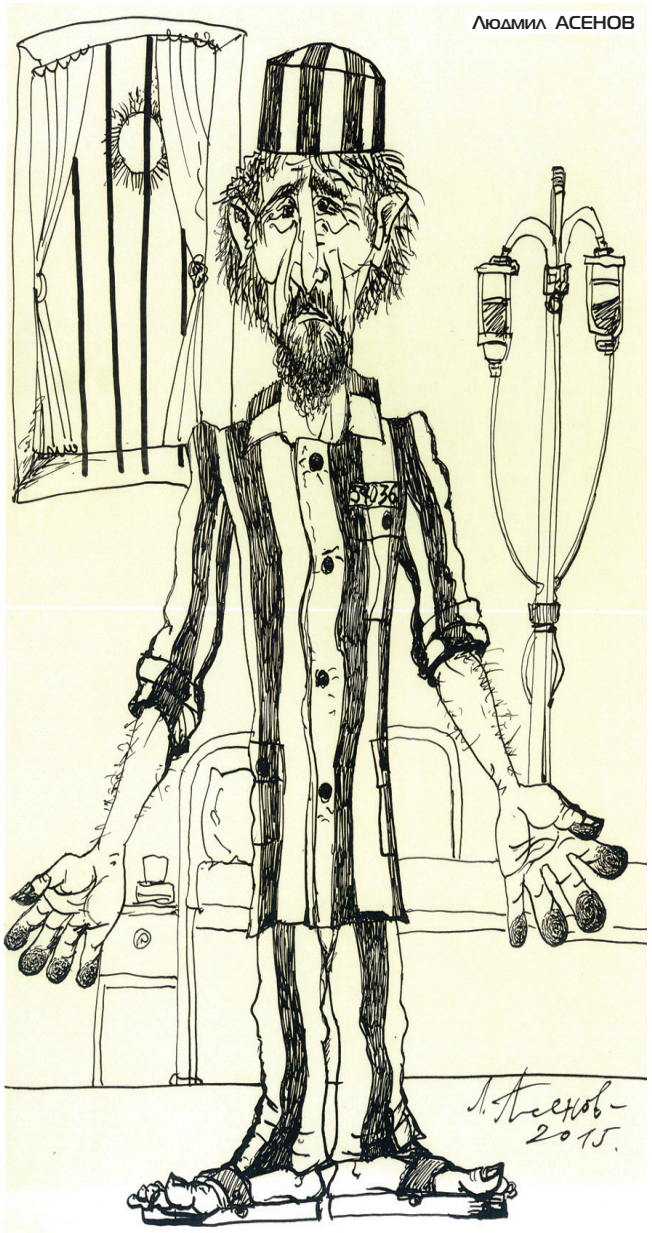
Снощи се прибирам вкъщи с песен - „Ако умра ил загина!"... И викам на жена ми по най-обективен начин, че съм си бъбрил цяла вечер с приятели от казармата, а тя вижда субективно следите от червило по бузата ми и като вдигна един от столовете...

Абе, гледайте тези синини по лицето ми...

Обективно погледнато, кръвонасядания, а субективно знаете ли как боли...

Били отвлечени полятия обективното и субективното!

Айде бе!

ПАЦИЕНТ, ОТПЕЧАТАН С ПРЪСТИ. МОДЕЛ НЗОК 2015

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ИЗ ПОЛИЦЕЙСКИТЕ ПРОТОКОЛИ

След обиска на спиртоварната аз и сержант Георгиев по никакъв начин не можехме да открием входната врата. Когато сержант Георгиев се измори и заспа в тоалетната, аз все пак открих вратата. Но виж, защо съм я донесъл в участъка – не помня.

Убитият почина от кръвозагуба на пулса...

Ударът е нанесен с тежък тъп предмет, най-вероятно с джиесем марка "Ericsson"...

В началото обвиняемият упорито мълчеше, а след това неочаквано започна да отрича всичките си показания.

Връщайки се от командировка, гражданинът Драганов открил съседа гол в банята си, след което се опитал да сложи край на живота му посредством фалшиво самоубийство.

Докато обискирахме жилището му, гражданинът Х. излезе на балкона и шумно затвори вратата. На мен ми се стори, че се опитва да избяга и без да губя време, скочих отгоре му да го задържа. А за това, че живее на шестия етаж – съвсем забравих...

Задържаният беше ранен в дясното полугъзие.

Задържаното лице искало от продавачката водка и други сексуални удоволствия.

По повод съдраните гащички на гражданката Петрова мога да съобщя следното: по време на обиска на Петрова, задържаната – в качеството си на проститутка – откъсна пагоните ми и ги напъха в гащичките си. Аз ги извадих оттам съвсем вежливо, без дори да се докосна до нея...

При преследването на лицето Павлов аз произведох три предупредителни изстрела във въздуха и в останалите меки части на тялото му, което го стъписа и можахме да го заловим.

Следствието установи, че потърпевшата е бременна крава, собственост на гражданката Н., която била блъсната от движеща се с превишена скорост "Лада", която се преобърнала и починала на място.

ДЕМОКРАТИЧНА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ

Иван ОШАНСКИ

ДОСЛУКА: САЩ - ЕВРОПА

Янките забъркаха
бежанските каши,
а сърбат ги само...
държавите наши!!!

НА НОВИЯ КОВЧЕЖНИК

"Откъде пари?" -
гневеше се Дянков...
Влади ги откри -
тегли... кредит банков!

Виц Вариете

В чудния свят на семейните:
- Защо вчера беше толкова пияна?
- Напиха ме!
- Не можа ли да откажеш?
- Заплашваха ме!
- Как?!...
- Ако не пия, ще спрат да ми наливат.

☺

– Муцка, никога не хвали мъжа си пред приятелки!
– Защо?
– Проверяват гадините...

☺

В чудния свят на разузнаването:
Съвещание на генерали от КГБ. Всички са отчаяни - нито един от агентите им не е успял да се добере до свръхсекретната папка Н8 на отделът на ЦРУ за нови стратегически ракети. Обаче чистачът Киркор, който в същото време метял в коридора, ги чул и обещал да им я донесе. След две седмици си изпълнява обещанието.
- Как успя? – удивили се генералите от КГБ.
- Взех я от братовчед ми Гарабед, който е чистач в централата на ЦРУ.
- А как ти я даде?
- Е, аз колко папки оттук съм му давал, пък той една ли няма да ми даде...

☺

Киркор среща Гарабед:
- Каква е тази цицина на главата ти?
- Ами от удар от тиган. Жена ми намерила тайния ми тефтер и прочела, че съм дал сто лева по курви.
- И те халоса по главата с тигана?
- Не, бе! Поиска ми обяснение.
- И те халоса по главата с тигана.
- Не, бе! И аз какво да измисля, какво да измисля, казах: „Не помниш ли, че ти дадох сто лева за ботуши?" И тогава вече ме халоса по главата с тигана. И още се чудя защо!

☺

Докторът ми препоръча да пия повече ракия. Всъщност, ако трябва да го цитирам, каза:
„И по-малко вино!", но смисълът е същия!

☺

Мъжът се прибира в късните часове. Съпругата вдига скандал:
- И докога смяташ да скиташ по курви? Имаме вече три деца и нито едно не е от теб!

☺

Модерни времена:
- Тате, какво значи травестит?
- Питай леля ти. Той знае най-добре...

☺

Полов живот:
Съпруг и съпруга в леглото:
- Скъпи, ако знаем, че света ще свърши след десет минути, какво ще правим?
- Секс...
- А през останалите девет минути?

☺

Стои тираджия на паркинга. Приготвил си е ядене, седи в кабината и яде. Минава едно куче:
– Здрасти, колега!
– Абе, къв колега съм ти аз?! Ти си куче, аз съм шофьор... човек.
– Ти кажи - живееш в будка, ядеш от пластмасова чинийка, пикаеш на гумата. Имаш си и собственик. Така сме и ние.

☺

Знаете ли, че:
Във всяка жена има нещо красиво - я дупе, я лице, я крака, я приятелка.

☺

В чудния свят на семейните:
Прибира се жената вкъщи, твърдо решена да скрои номер на мъжа си. Написала следната бележка:
- Жоре, всичко свърши. Писна ми, не издържам вече, край! Напускам те.

Оставила бележката на масата, скрила се и зачакала. Прибира се съпругът, прочита бележката и веднага взима телефона и звъни.
- Скъпа, напуснах я тая моята вещица, трябваше да го направя още преди пет години, когато те срещнах. Сега съм само твой, след десет минути съм при теб...
Взел бележката, дописал нещо и бързо се изнизал. Жена му, разстроена от ефекта на шегата си, излязла от скривалището си и едвам сдържайки сълзите си прочела написаното:
- Виждаха ти се краката глупачке, отивам за хляб...

☺

Какво си мисли мъжът, когато вижда, че жена му ходи вкъщи само по бельо:
Първата година – "Малий, ша я изпапкам!"
След пет години – "Ей, само за секс мисли тая, а пак е забравила да вземе бира!"
След десет години – "Сигурно й е горещо! И как няма да й е, като е надула парното, като че ли комшията го плаща"...

☺

- И, Петров, защо закъсняхте за работа с цял час?!
Петров, целият бинтован:
- Шефе, паднах от петия етаж!
- Еееe... цял час ли падахте?

☺

Попитали Радио Ереван:
- Вярно ли е, че градският транспорт в София вече е безплатен?
- Все още не - има няколко твърдоглавци, които упорито продължават да си дупчат билетчета.

☺

- Позволявам си да ви напомня, г-н съдия, че през лятото спасих съпругата ви от удавяне! - казва подсъдимият.
- А оттогава други престъпления извършили ли сте?

☺

Събрала се фамилията да чества стогодишнина на дядо Петко. До него на масата седяла любимата му внучка Мария, която няколко дни по-рано станала на четиридесет. От десет години тя се грижела за стареца и с право очаквала благодарност от него. Хапнали, пийнали и по някое време дядо Петко се обърнал към внучка си:
- Миче, Миче, един ден, като умреш, кой ша ма гледа...

☺

Модерни времена:
- Как си?
- Работя.
- Нещо интересно?
- Плащат.

☺

Знаете ли, че:
Ако след фирмения купон е останал алкохол - значи в колектива съществува проблем.

☺

Студент в Техническия университет към баща си:
- Тате, много ми е трудно в това МЕИ, не мога повече, отказвам се!
- Добре, голям си вече да решаваш сам, но да знаеш, че ние с дядо ти продължаваме!

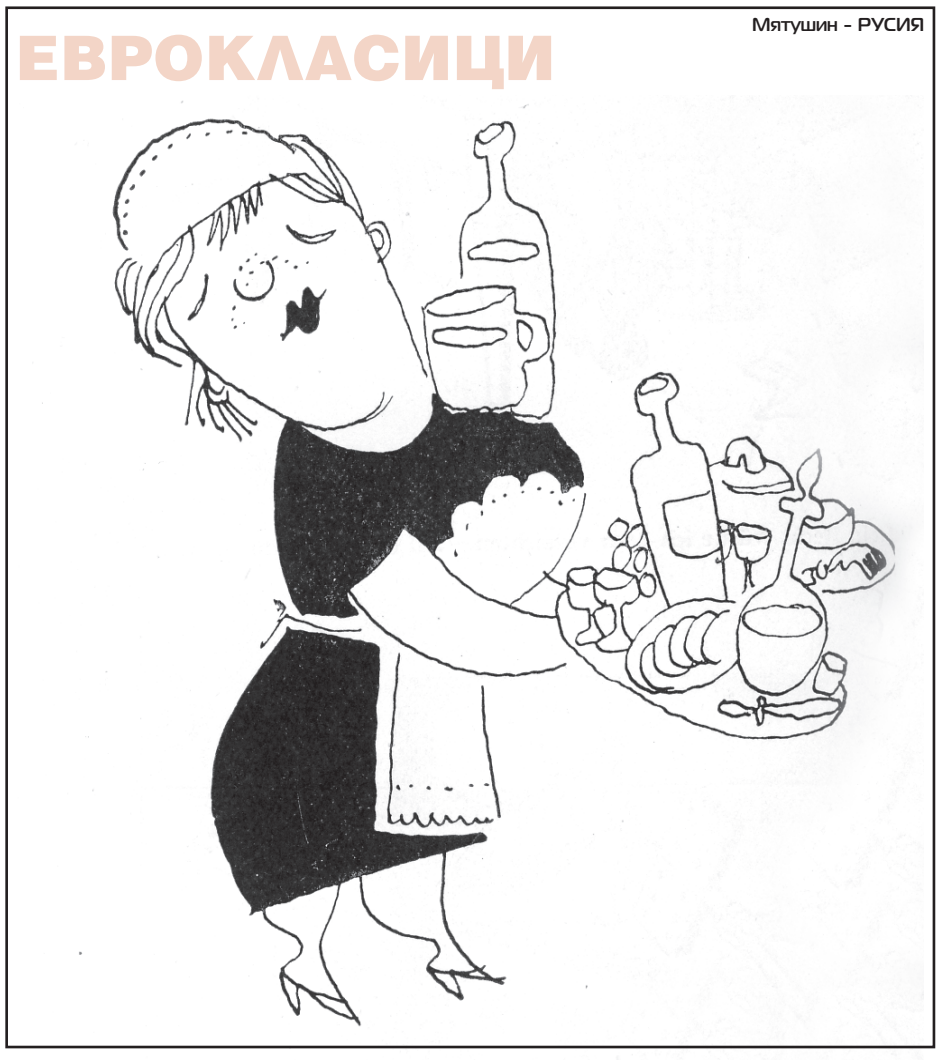
☺

В Университетска болница "Св. Георги":
- Докторе, докторе! Вярно ли е, че утре мен ще ме оперира стажанта Петров?!
- Да, вярно е. Операцията е планирана за дванадесет часа.
- Ама докторе, той направо ще ме заколи!
- Е, тогава ще му пиша двойка...

☺

Моята тъща е най-образцовата в света!
- В какъв смисъл?

Мятушин - РУСИЯ

- Няма нито един виц, който да не й отива.

☺

- Коя си ти, ма?!
- Спящата красавица...
- Е, що си толкова грозна, бе?!
- Ми са ста'ам!

☺

Богатите също плачат:
Прислужница иска повишение на заплатата. Собственичката я разпитва:
– И защо искаш повишение?
– Има три причини, госпожо. Първата е, че гладя по-добре от вас.
– Така ли? Защо така реши?
– Мъжът ви така каза. Втората е, че съм по-добра готвачка от вас.
– Глупости! Това пък как ти хрумна?
– Мъжът ви госпожо, той така каза.
– Добре, добре...
– И третата причина е, че съм по-добра в леглото от вас.
– По-добра в леглотооо? – просъскала жената. Пак ли съпругът ми ви го каза?
– Не, госпожо, градинарят...

☺

Секретарка влиза в кабинета на началника си:
- Господин директоре, струва ми се, че ви търсят по телефона.
- Какво означава "струва ми се"? Търсят ли ме или не?
- Ами, като вдигнах слушалката, мъжки глас попита - "Ти ли си бе, кретен?"

☺

Шефът бясно крещи:
– Това, че спите на работа, ми е отдавна известно, но да си обличате и пижамата, е вече прекалено!...

☺

- С тази пола не можете да играете главната роля! - казва режисьорът.
- Защо, моля ви се? - пита артистката. - Това е най-красивата ми минипола.
- Възможно е, обаче когато вашият партньор ви каже: „Елено, ти криеш нещо от мен!", публиката ще се пукне от смях.

☺

- Пешо, ходи, като искаш да се подстрижеш, в новата бръснарница до блок десети! Имат невероятна машина - слагаш си вътре главата и тя те подстригва.
- А стига бе, нали на всеки главата е с различна форма?
- Ооо, само първоначално.

☺

Малки хитрини:
Професионалният консултант трябва да има брада, шкембе и хемороиди. Брадата и шкембето ще му помогнат да изглежда впечатляващо, а хемороидите - разтревожено и загрижено.

☺

Ненаситен съм в леглото - спах десет часа и още ми се спи.

☺

Тираджия хванал златната рибка и тя му казала:
- Ако ме пуснеш обратно в реката, ще ти изпълня едно желание.
Тираджията се замислил и й казал:
- Искам да ми построиш мост София-Виена и само аз да си пътувам по него.
Пуснал златната рибка и зачакал. След малко рибката се показала и му казала:
- Ами намисли си някакво друго желание, защото това е невъзможно да се изпълни.
Тираджията пак се замислил и казал:
- Добре, искам всеки път, докато съм командировка, жена ми да не прави секс с други мъже.
Рибката пак се гмурнала във водата, а тираджията търпеливо зачакал...
След половин час рибката пак се появила и го попитала:
- Моста до Виена с колко платна искаш да бъде.

☺

Някакъв войник избягал от бойното поле и се скрил в едни храсти. Гледа - до него се крие друг военен в офицерска униформа.
- Извинете, господин капитан...
- Не съм капитан.
- Извинете, господин майор...
- Не съм майор, полковник съм!
- Леле, толкова далече ли съм избягал!

☺

Железопътна катастрофа. От релсите е излязъл специален влак с депутати. Пристига спасителен отряд и намират всички депутати погребани от местните жители.
- Какво стана, бе? Всичките ли бяха мъртви? - пита шефът на отряда.
- Да! Е, някои се опитваха да ни убедят, че са живи, ама нали ги знаете депутатите - винаги лъжат...

☺

Иванчо казва на баща си:
- Татко, чух един страхотен виц!
- Разкажи го!
- Не мога. Много съм малък.

Виц Вариете

ПЕГАС®

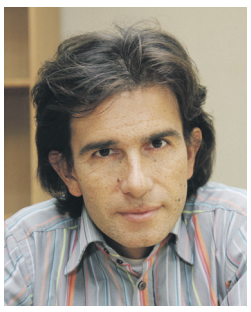
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015, БРОЙ 263

ДУМА

От редактора

Да отсечеш дървото

Боян БОЙЧЕВ

Природата е навсякъде около нас и ние сме част от нея. Ние сме нейното висше творение. Но дали сме такива?

Прекрасно е, когато имаш малко свободно време и успееш, макар и за кратко, да общуваш, да се потопиш в нея. Имах този късмет през един красив ноемврийски понеделник. Витоша през този сезон е невероятна! Планината сменя премяната си. Пъстри халища са наметнали снагата й. В слънчев ден е златна, в облачен е мрачна и замислена.

Вървя и чувам стъпките си. Тишина, всичко се е притаило. Само лек ветрец се промушва между дърветата. Птиците, предпочели да останат тук, вместо да търсят топлина другаде, оживено разговарят и сякаш не ми обръщат внимание.

И няма хора.

Градът е там някъде долу. Затиснат от смог, стрес, проблеми, алчност, житейски амбиции, борба за власт, ламтеж за пари и богатства. И колко дребни изглеждаме ние, погледнати отвисоко.

Но най-потресаващото е, че докато вървях към себе си по планинските пътеки сред гората, недалеч багери и тежки машини са унищожавали методично в продължение на две седмици 20 декара млада гора, залесена с доброволен труд.

Тази скандална сеч в Природен парк Витоша вдигна хората на протест. Дали виновните ще бъдат открити и дали ще си понесат наказанията - това е въпрос с повишена трудност.

А кой ще се надигне срещу безразборната сеч у нас? Кой ще спре камионите, които цяло лято изнасят зеленото злато на България?

Целият ни живот минава в едно състезание. Гоним успеха, преследваме материалното благополучие. Понякога търсим съвършенството, а не разбираме, че то е около нас. То е природата. Тя е източник на мъдрост и познание, на красота и вдъхновение, на живот.

Ние имаме силата и възможността да взаимодействаме с нея, но вместо това се стремим да извлечем не най-нужното, а максималното, без да даваме нищо в замяна. Съотношението между потребление и производство отдавна е нарушено. Така я унищожаваме, не осъзнавайки, че по този начин погубваме и себе си. Погубваме света, в който ни е дадено правото да живеем за кратко.

Да се обърнеш срещу създателя си. Да отсечеш дървото. Каква горчива ирония!

КОНЦЕРТИ

„Приказки за обой“ звучат в Камерна зала „България“

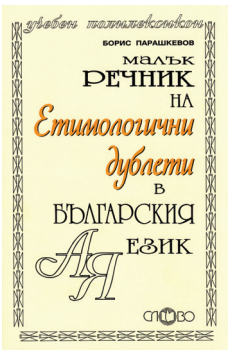
“Фортисимо фамилия” и Софийската филхармония ще превърнат на 14 и 15 ноември Камерна зала “България” във вълшебно място за децата и техните родители с “Приказки за обой” - чудна музикална история, между нотите на която бродят смърфове, палави балерини и надарени с необикновен талант музиканти.

В център на вниманието ще бъде обоят, заедно с талантливия солист Ясен Енчев. Артистичната част е поверена на водещата Богдана Трифонова и балерината Ангелина Гаврилова, а Павел Златаров ще дирижира оркестъра на Софийската филхармония. Сценарист на цветната приказка е Александър Чобанов. Децата ще се запознаят с произведения, в които главният герой е обоят, композирани от Хенри Пърсел, П.И. Чайковски, Ениo Мориконе, Римски-Корсаков, Йохан Себастиан Бах и др. “Фортисимо фамилия” е програма от музикално-образователни концерти, съобразени с възрастта на децата, поднесени по достъпен начин, за да се превърне всеки един от тях в необикновено приключение.

Концертите са на 14 ноември от 11 ч. и 12.30 ч., на 15 ноември от 11 ч. Билети се продават на касата на зала “България” на ул. “Аксаков” 1. Цената е 7 лв.

БИБЛИОТЕКА

Нов речник на етимологичните дублети

“Малък речник на етимологични дублети в българския език” с автор проф. д-р Борис Парашкевов представлява съкратен вариант на по-мащабния справочник по същата тема.

Под термина етимологични дублети се разбират две или повече думи и имена в българския език, които водят началото си от една пралексема и нейни граматични форми. Иначе казано, това е кратък справочник на думи и имена с единен лексикален произход. В него е включена лексика както от книжовния език, така и от разговорната, професионална и регионална реч. Енциклопедичната страна на справочника е съсредоточена върху добавянето на общокултурни сведения, свързани с анализираната лексика и собствените имена, с въпроси на езиковата култура, правописа и транскрипцията.

Помагалото е под-ходящо за ученици и учители в паралелки с хуманитарен профил от гимназиалния курс на обучеине, за студенти по филология и за всички, имащи интерес към езиковото богатство и историята на българския език.

Авторът Борис Парашкевов е професор по историческа граматика и история на немския език в СУ “Св. Климент Охридски”. Има около 180 публикации в България и чужбина по въпроси на немската и българската граматика, етимология, лексикология, словообразуване, съпоставително езикознание, езикова култура и езикови контакти.

ИЗЛОЖБА

Серия голямоформатни картини на Станислав Памукчиев

“Утаено време” е изложба на Станислав Памукчиев, която се открива на 18 ноември от 18 ч. в галерия “Райко Алексиев” на ул. “Г.С. Раковски” 125, научи ДУМА от СБХ. Продължава до 5 декември. Авторът показва серия голямоформатни картини, създадени през 2015 г. Той преоткрива продуктивен етап от своето развитие, с проблематизиране статута на живописната картина, с излизане от изобразителното поле и доказването й като самостоен пластичен обект в разширен възглед за живопис.

Експериментите в тази неустойчива, гранична територия между картината и обекта, между обекта и инсталацията изявяват психологическия и духовен актив на пластическата форма. Изградени от пепел, въглен, пръст, сено, метал, картините атакуват сетивно-психически, разкриват своята първична сила и символно-семантична стойност. Енергиите на тези платна раздвижват усещането за природност, естество и истинност, интуициите за феноменологичното и универсалното. Разбудени са ирационални импулси, подвластни на хтоничния дух - колкото разрушаващ, толкова и творящ. Потърсени са “живи значения” в пластовете дълбинна психичност, в устойчивите архетипни фигури, носещи енергиите на живота. Завръщането към изначалното и митологичното е мистично пренасяне, разтваряне в Голямото време, в което минало, настояще и бъдеще влизат в безкрая на вечно повтарящите се сътворение и разпад, хаос и воля за ново начало, отбелязва Памукчиев.

ПЕРИОДИКА

Вестник „За буквите“ на френски език

По повод 70-годишнината на ЮНЕСКО Университетът по библиотекознание и информационни технологии издава поредния брой на Кирило-Методиевския вестник “За буквите - о писменехь” изцяло на френски език.

В изданието са поместени официални поздравления от вицепрезидента на Република България Маргарита Попова, от министър-председателя Бойко Борисов и редица други политици и дейци на науката и културата.

Централно място заема пространно интервю с генералния директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова.

Народната певица Валя Балканска, фолклорният състав “Бистришки баби”, прочутият каваджия Тодосий Спасов също гастролират на страниците на вестника. Представени са и 9-те български културни обекта от листата на Световното културно наследство, които са под закрилата на културната общност. Единствената по рода си Катедра ЮНЕСКО на УниБИТ, както и дейността на Фондация “Созопол” на свой ред са намерили място във вестника.

Броят завършва с българския възрожденски химн “Върви, народе възроден”.

Изданието ще бъде разпространявано на юбилейната конференция на ЮНЕСКО в Париж.

Белетристика

През юни

РАЗКАЗ ОТ ПЕНКА ЧЕРНЕВА

- Здрасти, наборе! Как си?

На въпроса наборът от долния етаж най-често отговаряше:

- В общи линии преобладаващо. С някои нюанси.

И писателят винаги се чудеше това закачка с литературна окраска ли е или просто преливащо от чашата добро настроение. Така или иначе той самият се заразяваше с ведрост и втвърдяваше стъпката. Но този път чу мрачно суптене:

- Как съм... как да съм... а няма кой да ти каже дори какъв месец е днес...

Дали пък наборът не остаряваше скоростно и под вездесъщото му таке се наместваше някаква мътилка, която заличава нюансите на мисълта и самата мисъл? Докато стигне до спирката, успя да пропъди подозрението и по младежки скочи в трамвая. Пътят през гората съвсем го ободри, през полуотворения прозорец спареният въздух на вагона се продухваше от сладкия мирис на цъфнали гървета. Писателят се отпусна на седалката и притвори очи.

...Видя онази дълга улица в далечния град, той върви по улицата, те вървят, неговата ръка и нейната се докосват в някакъв свой такт, унесени в някаква своя мелодия, улицата е дълга, обрамчена от колонада цъфнали липи и сигурно от техния аромат прииждa това усещане за безкрайност, за безбрежност, за безоблачност, за вечност, което е толкова крехко, че ще просъществува цял живот...

- Билети и карти за проверка, моля!

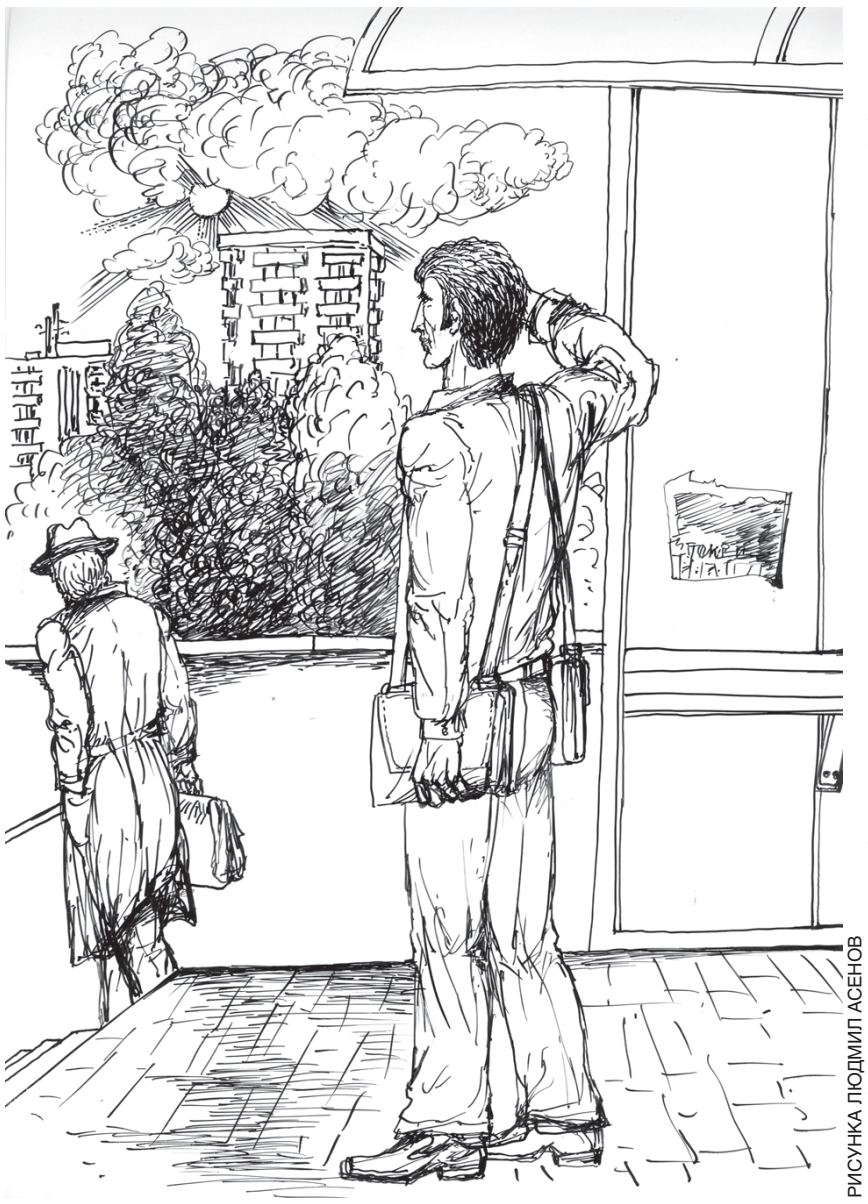
До него е застанал контрольор и едротo му тяло помита миража на липите. Писателят се суети, дълго търси по джобовете, прекалено дълго търси.

- Вие сте писател, нали? - контрольорът е сменил строгото си изражение, картата за пътуване накрая излиза отнякъде, но тя вече не е от полза, срокът й е изтекъл, как е станала тая работа и сега какво следва...

- Аз ви познавам, ако си спомняте веднъж на

***ПЕНКА ЧЕРНЕВА** е завършила журналистика в СУ "Св. Климент Охридски". Работила е във вестниците "Народна младеж" и "Поглед". Освен дългия журналистически път зад гърба си и многобройните публикации в българския печат, Пенка Чернева е автор на книгите "Тук има силна вода", "Обичате ли Бах", "Невъзможна самота", "Няма рецепта за живот", "Въпреки всичко". Член е на СБЖ и СБП. Има три награди на СБЖ и националната литературна награда "Георги Братанов" за проза.*

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

една среща с читатели...

Не, не беше в онзи град с дългата улица, в друг малък град беше, салончето се пукаше по шевовете, хората бяха любезни и любознателни, бяха жадни и будни, а той се опитваше да утоли жаждата им. Прочете разказа за магарето и тиквата, после се впусна да разкодира техните екзистенциални вълнения.

- Извинете, че ви прекъсвам, всичко е ясно, само не разбрах на езика на тиквата или на езика на магарето разговарят героите?

Жената седеше на първия ред и до този момент умело бе съвместявала плетката на две куки с криволиците на фабулата. Сега се беше изправила, беше отпуснала ръце и двете куки се люлееха от двете й страни. В настъпилата нелепа тишина се чу спасителен детски глас:

- Уф бе, бабо, ами че те наужким си говорят. Нали и ти си писателка, знаеш ги тия номера...

Като дете беше на път да намрази невинното дърво, защото майка му и баба му го лекуваха по един и същи начин: липов чай. Болно гърло, висока температура, горящо чело - горещ чай! И така му остана жив вкусът чак до онази дълга далечна улица с горещите ръце и упойващия мирис, от който спомен до ден днешен потръпва. Дали баба му и майка му биха питали за езика на магарето и на тиквата? Едва ли. Те бяха от онези читатели, които природата е надарила да разчитат написаното със симпатично мастило. Един автор твърди, че всяко що-годе значително произведение на изкуството се пише със симпатично мастило: само истинският ценител ще намери проявител. А той самият дали е открил всичките съставки на невидимото мастило в алхимията на писането? Ти не пишеш за прости хора, рече му веднъж наборът от долния етаж, беше доста преди мътилката да нагази в нюансите на мисълта му. Похвала или напротив?

Само веднъж завари майка си и баба си посрамени, та като му се израдваха, че е наминал да ги види, си признаха. Слушали по радиото някакъв разказ и им се сторило, че е негов този разказ. Пък той да се окаже на...

- Съжалявам, сега ще сляза и веднага ще оправя нещата с картата. Рядко пътувам до центъра и съвсем съм забравил...

- Проблем ли има, колега? - вторият контрольор се задава откъм предната част на вагона. - Не го ли е срам, възрастен човек така да увърта! Хич не се церемони с него, да слиза веднага и да си плаща глобата! Иначе ще извикаме полиция!

- Аз имам грижата, колега. Смяната ни свърши, чао до утре!

- Ако не свалиш гъртелника, ще докладвам случая, така да знаеш!

- Каква беля ви докарах до главата... - тюхка се писателят.

- Няма нужда да слизате. Аз ще ви придружа до вашата спирка, че може да се качи някой друг колега, който не ви познава...

Беше се запътил към една редакция, знаеше, че не му е тъкмо на него работата да изправя криви краставици точно в такава градина, но не можеше да трае. Искаше да разбере каква е историята на пълния член "та". Нищо и никакво окончание, а превръща човека в планина. Болно му е, като наблюдава как "Странджата" става "Странджа". Бедни ми, бедни приятелю, ти беше добър боксьор, можеше да ме нокаутираш, задето ти откраднах момичето. Вместо това замина на фронта, не оживя да плуваме тримата в зноя на онази дълга улица с липовото момиче помежду ни, пък тя когото избере - това е. Сега и "та" са ти отнели от кръстения на тебе турнир. Аз не мога да помогна, но поне ще попитам защо. Защо така бе, мили деца? Кой точно момент от живота на достойния патрон не харесвате, та прекръщавате?

Така ще им каже, като отиде в редакцията. Ако потръгне приказката, може и други неща да им каже. Какво е според вас свободата, ще ги попита. Няма да го разберат, ако чуят каква е била неговата мечта за свобода, когато е бил на доста по-малко години от техните. Дали различават многото й лица? Робите я жадуват, сънуват, въжделеят и пеят за нея. Ще може ли свободата, когато дойде, да пее така, както робите са я възпявали? Защо толкова красиви и значими произведения са създадени при предишната ни несвобода? И какво създаваме във вакуума на така наречената пълна свобода? Къде ти тук симпатично мастило! Груб маркер, натрапчив туш, драскаици по стени и дувари, цапаници по паметници и паметни плочи. Може ли до такава степен да се снижи таванът на възможности, таланти, кръгозори, потребности? Или по правило при пълната свобода царува изкуството на пропялата тълпа?

Ще им прозвучи патетично, несъмнено. Но не е ли вярно?

Покрай прозореца на трамвая се точи шумно шествие. На следващата пряка се задава друго шествие. И то шумно. Надвикват се, надсвирват се, надпсуват се. Ще се срещнат ли истините им някога, ще се пресекат ли пътищата им някъде? И дали е възможно да се помирят, да тръгнат заедно?

Ето я и неговата спирка. Писателят неохотно слиза с натежали крака от високото стъпало. Внезапна умора снизва тялото му.

- Аз съм внукът... онзи внук. На езика на магарето или на езика на тиквата - все ще намерим общ език да се разбираме. Нали?

Контрольорът се усмихва, понечва да подаде ръка, но ръката му сама се вдига и така на сбогуване той отдава чест на писателя.

Изглежда някъде наблизо цъфтят липи. Да не забрави като се прибира да каже на набора от долния етаж, че е юни. И днес, и утре, и вдругиден.

Антилитературният „Литературен вестник”

Какво се крие зад претенциозното „интелектуално“ натягане на това издание?

ПАНКО АНЧЕВ

Не мога да отрека: “Литературен вестник” е първият печатен орган от последните две десетилетия у нас, който успя да формира свой кръг от автори-съидейници и съмишленици, поставил си за цел да промени духа и характера на литературния живот и да влияе трайно и силно върху литературния процес, като му внушава определени естетически, политически и нравствени идеи.

Тези идеи са либерални и антикомунистически

проглобалистки, русофобски. Печатът им лежи върху абсолютно всички публикуващи се материали, понеже редакторите ги споделят изцяло и безрезервно. Затова и вестникът надхвърля предназначението си, провъзгласено в неговото название, и се превръща в крайно дясно политическо издание. Това по принцип не е недостатък - дори смятам, че изданията за изкуство и култура не бива да крият своята идейно-политическа ориентация. Претенциите за надпартийност и обективност са несъстоятелни, а и невъзможни за постигане. Те само размиват облика на медията и отварят вратите й за посредственост и бездарие.

Ала да държиш и постоянно да подчертаваш политическите и естетическите си възгледи не означава, че фактите, явленията и авторите в литературата и изкуството трябва да бъдат оценявани само според това дали съответстват на твои възгледи и позиции или са в тяхно противоречие. “Литературен вестник” обаче не спазва тази мяра! За него няма подробности, многообразие, полифония, търпимост, нюанси, уважение и признаване на противното мнение. Линията е начертана, ясна е и никой не се и опитва да я наруши.

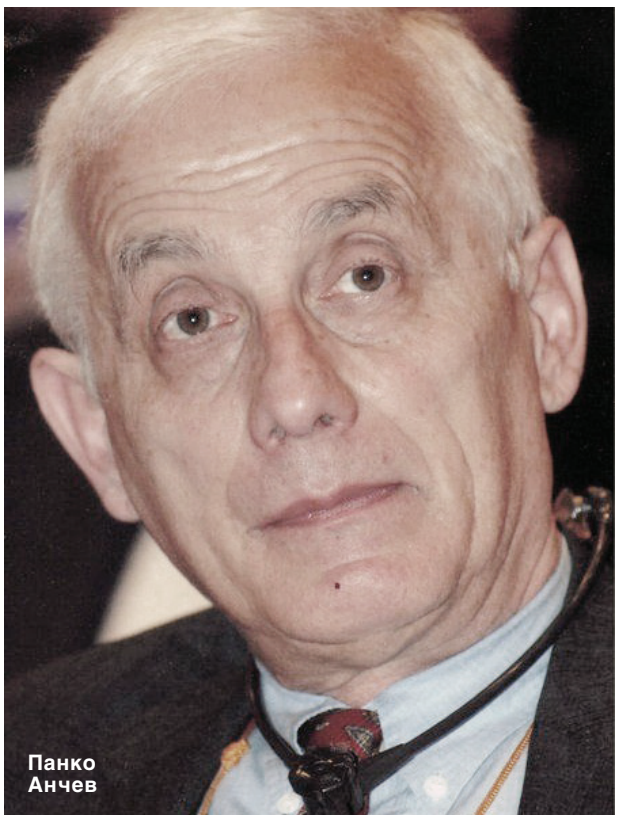
В плен на собствената амнезия

„Литературен вестник” е обявил началото на излизането си през 1991 г. Той не признава предходната си великотърновска история с главен редактор Никола Инджов и очевидно се срамува от нея, понеже е в крайно противоречие с днешната му политика. Но аз я напомням тук, за да се види как редакцията се отнася дори към собствената си биография, как я префасонира и игнорира напълно, защото не му е изгодна. Такова е отношението на вестника към историята на българската литература и култура, към близката и далечната история на България. Особено към т.нар. “близко минало”, т.е. “времето на комунизма”.

Това време е видяно като настанено върху актуалността и литературата на днешния ден и тегне върху тях. В представите на редакторите и сътрудниците на вестника то не е способно да роди качествена литература. Такава литература създават единствено тези, които не само го отричат, но и му се противопоставят с друг тип “текстове”. Създателите са млади хора, възприели и практически претворяващи нова естетика и ново разбиране за литературата и изкуството. На страниците на вестника няма да срещнем нито един от все още живите поети и белетристи от 60-те години.

Последователна литературна цензура

Строго са прецедени тези от 70-те години. Основният контингент от “старите” е от 80-те години, и то една група от тях, обявили се още тогава за контрапункт на “официалната литература”. Най-младите са още по-строго подбирани. Изборът не е по естетически принцип, не според дарованието, начина на писане, своеобразието на художественото мислене, а по това дали отговарят на установената политическа схема. Тази схема се налага върху цялата литература и който не влезе в нея, не е допускан до литературата. Там имат място единствено преминалите през направения от вестника процеп. В изданието не успях да съзра някакъв дори и малък компромис в редакционната политика и в разбирането за художественост и литература.

Панко Анчев

Впрочем “художественост” е моя измислица, защото във вестника не боравят с подобно понятие. Няма да срещнете и понятия като дарба и талант, защото те не се употребяват в либералното литературознание. Творбите (това понятие също не се употребява там, ще го заменя с “текстовете”) са наистина само текстове, защото са конструкции, сбор от думи, в който се търси някакъв звуков ефект, но не и смисъл или социално чувство, мисъл за човека и обществото. Интересно е, че поне в последната година почти не са публикувани прозаически жанрове, ако не броим статиите за такива текстове.

Неотклонно в неолибералния коловоз

За сметка на това пък в изобилие са критическите и интерпретационните статии. За вестника литературоведските текстове, самото литературознание стоят по-високо от самата литература. Това е типично за постмодернистите, които се прехласват по интерпретациите, но гледат с пренебрежение на живото слово, на въображението, чувството, пресътворяването. Истинската конструкция все пак се изгражда в подобни текстове, понеже в тях и животът е по-слабо проявен, а именно животът, автентичният сюжет могат да поднасят изненади и да объркват предвзетите тези.

Литературознанието във вестника неотклонно следва начертаната линия. Тук не се говори за единен национален литературен процес, литературата не се нарича почти никога българска; тя няма социални функции, не се поражда като обществен феномен - само се влияе от големи събития. Около тази теоретична схема се въртят изследователските и литературно-критическите текстове в “Литературен вестник”. Не си спомням публикация, която да очертава тенденциите в развитието на българската литература в момента. Авторите не се занимават с подобни проблеми. Правят се понякога класации на книги, но не и анализи на процеса и моментното състояние. Това не е случайно. По този начин се прокарва тезата, че няма единен национален литературен процес, а само “литература на регионите” или на определен кръг автори, като извън този кръг нищо не съществува или ако съществува, не е достойно за внимание.

Тенденциозно манипулиране

Цялата енергия на авторите-литературоведи в изданието е насочена към разобличаване и дискредитиране на литературата на социализма (на “соца”, както пренебрежително те наричат това време) и измъкване от “калта” му на избрани автори, удостоявани с честта да бъдат негови критици и отрицатели. Разбира се, най-високо е поставян Георги Марков, но не с цялото си творчество, а преди всичко със “Задочни репортажи от България” и с преждевременната си смърт, определяна като убийство. Неудобните текстове винаги се премълчават, сякаш никога не са съществували, но тези, в които се критикува системата, се възвеличават до възбог.

Напоследък любима тема на вестника е т.нар. “тиха лирика” на младите от 80-те години поети и фамозното литературно четене на млади русенски поети през 1963 година с участието на Иван Цанев, Здравко Кисьов и други. През пролетта на тази година във ВТУ “Св. св. Кирил и Методий” дори се състоя конференция, посветена на въпросната “тиха лирика”, и вестникът охотно я озвучи.

Абсолютизиране на факти и събития

Да абсолютизираш тези две събития и явления в литературния живот и да им придаваш едва ли не статут на дисидентски проявления на български писатели, на бунт срещу системата, е безнадеждно занимание. Заетото от съветската критика понятие “тиха лирика” трябваше навремето да обозначи поколението след т.нар. априлско, като потърси в него някакви знакови различия от предходното, но не за да противопостави двете генерации, а напротив - да ги сближи и сроди още повече. “Тихите” поети искаха да приличат на предходниците си, да имат тяхната популярност, да четат стихотворенията си като тях, но в никакъв случай да ги опровергават или отричат. Различията са предимно в жестове, поведението, начина на говорене и общуване с читателя. Който чете внимателно и познава добре поезията (а и прозата) на поколението от 60-те години, непременно открива и драматизъм, и трагизъм, и разум, и съмнения, и вина. Не е вярно, че тогавашната поезия е била само площадна, агитационна, публицистична. В съществената си част тя е изпълнена с огромна естетическа и социална енергия за промяна. Такава енергия следващото поколение не притежава. То притежава други достойнства, някои от които са продължение и доразвитие на достойнствата на “априлското поколение”.

Идеологическа партизанщина

Ала на “историците на литературата на Народна република България” е поставена друга задача и друга цел. На тях не им е необходима истината и своите заключения те извеждат не от фактите, прочетени, подредени и формулирани адекватно, а от чисто идеологически и политико-партизански съображения. Затова и статиите им са наситени с празни думи, самоцелни разсъждения, но без реални и точни констатации, изведени от фактите.

Същото се отнася и до въпросното литературно четене и до “ранните стихове” на Иван Цанев (той е новото “победно знаме” на либералите и на “Литературен вестник”). Една група млади провинциални поети, които или са още ученици, или токущо са завършили гимназията, правят през 1963 г. в Русе литературно четене, в което уж изрекли “опасни” думи срещу системата. Дръпнали им ушите в комсомола и готово - свободомислието е смазано, окървавено, а “свободните духове” прогонени от Русе. И къде са отишли? В София да следват, във Варна или някъде другаде да работят. Там издават книги, приемат ги в СБП, получават награди, пишат за тях хвалебствия. Най-важното е, че малцина тогава са чували за “революционния” случай. Но за днешния читател, който няма как да знае това, вестникът съобщава “потресаващи” факти и внушава “грандиозна истина”.

Дълбоки и необратими поражения

“Литературен вестник” няма голям тираж и прякото му влияние върху читателите не е кой знае какво. Но той е трибуна и съмишленик на много преподаватели в българските университети и чрез тях достъпът до него се разширява и увеличава. Така пораженията му върху преподаването на литература във висшите и средните училища не са за подценяване. Те вече са видими, но ще стават все повече и по-дълбоки, нелечими и необратими, защото са върху националното съзнание, естетическия вкус и възприемането на историята във всичките й сфери и проявления. За съжаление срещу тях не се забелязва ефикасно противодействие. И либералните фалшификации и профанации се ширят необезпокоявани от никого и от нищо.

Докога ли?

Игра без правила на сцената

Или на театър в театър „Вестфлюгел“ в Лайпциг

Вилия МОНОВСКА

Двама братя изживяват на сцената отново своето детство. Всъщност не само на сцената. Макар и пораснали, те все още съхраняват онази невинна духовитост, която изгражда и вероятно съхранява тяхната съкровена братска връзка. Вечните съревнования и взаимната помощ са винаги съпроводени от едно шеговито и съперническо намигване. Отношенията им са като на игра без правила, без победител и без награда. И това е реалност, която просто се пренася на сцената в една завършена форма, в спектакъл, създаден единствено от две тела, два гласа и множество кутии, които са находчивият инструмент на представлението. Само че извън тяхната рамка се срещат същите тела и гласове.

Това е повече от любимото ни “по действителен случай”. Изумителна искреност и находчива идея се вплитат, за да ни разкрият общия път на две ярки индивидуалности.

“Големият опит за помирение на Джейк и Пийт относно споровете от миналото” възниква като проект в рамките на международната менторска програма “Connect Connect”, инициатива на театралния фестивал “Шпиеларт” в Мюнхен. Четирима режисьори избират съответно по двама артисти с различен опит, които работят в дует. Джейкъб и Пийтър Ампе, единият от които е танцьор и хореограф, а другият - музикант, са подкрепени от известния Алан Плател. Гостуването на представлението в театър “Вестфлюгел” в Лайпциг през вече късното лято е спирка от тазгодишното им турне.

Не мога да скрия, че всички от публиката малко или повече завиждяха на братята. Те носят нещо от героите на Астрид Линдгрен и оправдават старата истина, че човек не бива да забравя детето в себе си. Един след друг, маскирани с фалшиви дълги бради и смешни шапки, правят една обиколка на сцената, разсмиват ни, подреждат своите първи кутии, на които след малко ще седнат, и отново излизат. Бързо, енергично и шеметно. Обещаващо начало, което предсказва всичко друго, но не и последвалия общ крясък. Вик с всички сили, който много бързо се превръща в пъстро вокално изпълнение. Пеенето впрочем е неотменна част от целия спектакъл и му придава особена емоционална наситеност. Невероятни гласове в широк музикален диапазон следват пластическите откъси, в които двамата изпълнители се провират в и между кутиите, засядат или се движат с тях като същества, които без ограничение изменят формата на тялото си. Сякаш са безплътен материал, макар видим и осезаем.

Кутиите играят ролята на тунели, на нови крайници, на клетки живот и каквото още въображението провиди. Братята Ампе ги пренареждат, изпълват и изоставят и всичките им действия са в диалог или спор. Накрая и двамата последователно се изкачват върху пирамида, която сами си построяват, с помощта на другия, докато се намират в самите кутии. Прекрасна жива илюстрация на мечтата за ближния, на когото винаги можем да разчитаме.

В своята гонитба и борба братята не влагат самонадеяност и преднамереност, а и не се самоизтъкват сериозно. Те бягат в кръг до изтощение, шегуват се със себе си и помежду си, правят си номера и се закачат. Хуморът и играта им наподобяват онази клоунада, която би могла да нахлуе в ежедневието, ако бъде допусната. А паузите и повторенията между “двубоите” добавят нови и нови нюанси на личностните им характеристики (например братът, който небрежно захвърля дрехите си по пода, трябва дълго и с насмешка да наблюдава как другият прилежно, дори педантично, сгъва своите; е, накрая без да иска, се спъва в тях и ги разпилява).

Играта е огромна сила още от зората на човечеството. На финала на “Големият опит за помирение на Джейк и Пийт относно споровете от миналото” братята прочитат поредния спор, в чийто център е играта “Туистър”. Според единия тя винаги е била битка. С убеждаването му, че всъщност е само игра, настъпва и помирението. Но думите битка и помирение са твърде неточни, за да обозначат една игра, която играчите не приемат сериозно, а просто дават свобода на своя игрив характер. И в противоречието понякога се ражда забавлението.

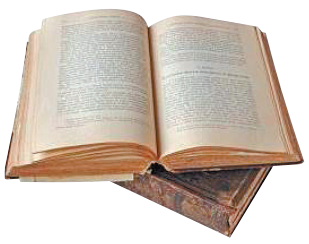

Сцена от “Големият опит за помирение на Джейк и Пийт относно споровете от миналото”

Игра без правила

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

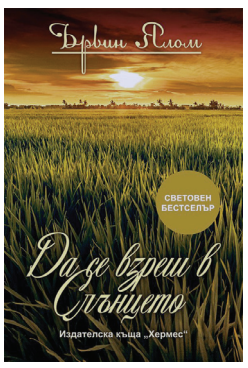

Лавица

“ПОЛЗАТА ОТ БЕЗПОЛЕЗНОТО” от Нучо Ордине издава ИК “Изток-Запад”. В днешния консуматорски свят хората сякаш се фокусират само върху това, което носи печалба и бързи, видими резултати. Тази все по-засилваща се тенденция води до атмосфера на бездуховност, лишена от чувства и творчески пориви. Проф. Ордине е категоричен: мерило за стойността на човека не е това, което притежава. Свободата е ценността, която ни прави човеци. Знанието е ценно само по себе си, а не заради способността му да донесе практическа полза или печалба. Мнозина посвещават живота си единствено на печеленето на пари и власт, което води до все по-растящо духовно опустошение на обществото.

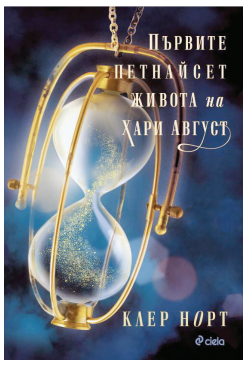
“ДА СЕ ВЗРЕШ В СЛЪНЦЕТО” от Ървин Ялом издава “Хермес”. Макар и неосъзнат, страхът от смъртта често е в основата на психични разстройства - необяснима тревожност, депресия, фобии, страх от остаряване... Въпреки че смъртта ни погубва, съзнанието за нашата тленност може да спаси живота ни, твърди Ялом. Да го спаси от какво? От пропиляване. Щом се конфронтираме с факта на своята преходност, започваме да пренареждаме приоритетите си. Да общуваме по-задушевно с любимите хора, да се наслаждаваме по-интензивно на красотата на живота и да поемаме с повече готовност рисковете, необходими за личностното ни израстване.

“PRIVATE Берлин” от Джеймс Патерсън и Марк Съливан издава “Ентусиаст” в превод на Гергана Стойчева-Нуша. “Private” е най-уважаваната детективска агенция в света. Има филиали в много страни, където работят най-умните и най-бързите агенти от цял свят. Следователите им разполагат с модерна техника, каквато не притежават дори най-могъщите правителства. Крис Шнайдер, топагент от “Private Берлин”, е изчезнал. Взел е тайнствен отпуск и от дни не е разговарял с никого от офиса. Разтревожени, колегите му тръгват по неговите стъпки и проследяват случаите, които той е разследвал, преди да изчезне.

“ПЪРВИТЕ ПЕТ-НАЙСЕТ ЖИВОТА НА ХАРИ АВГУСТ” от Клер Норт издава “Сиела”. Хари Август е на смъртно легло. За единайсети път. Той чака да умре, както обикновено, в обятията на ласкавия морфинов унес, за да се прероди и да започне живота си отново. Независимо какво се случва и какви решения взема, Хари винаги се озовава точно там, откъдето е започнал: дете, родено в началото на XX век, което пази спомените от всичките си предишни животи. Но не и този път... В традицията на “Скитникът евреин” на Йожен Сю, това е вълнуваща, романтична история за силата на духа, за приятелите, враговете и за това какво бихме направили, ако знаехме какво ни предстои.

Човек умира, остават делата му...

Художествено-документалната повест „Мисия: СВОБОДА” носи много мъдрост, поуки, патриотична гордост и съхранена историческа памет

Георги Н. НИКОЛОВ

Убеден съм, че тази римска сентенция най-точно озарява същността на “Мисия: СВОБОДА” (изд. “Фабер”, Велико Търново) - нова книга на Георги Стойков, разказваща за живота и делото на легендарния Христо Чернопеев. Сам авторът споделя: “Повече от двайсет години събирах, записвах, премислях всичко, което се чуваше и пишеше за Христо Чернопеев. Натрупа се огромен материал от факти, случки и оценки. И интересни. И сензационни. И трагични. И радостни.” Така, страница след страница, пред нас изплува образът на момчето от село Дерманци, орисано да бъде прочут македонски войвода. Нявгашният Черньо ще напусне армията, станала му втори дом. Ще загърби и семейството, за да се бори за идеи и за свобода. За правото на бедняците в оскъден планински край да имат хляб и да пазят вярата на дедите. Цената на такъв подвиг се измерва с години в лишения, сражения и личен пример. С безсънни нощи под случаен покрив. И в трудни разговори за просветление с люде, познавали преди само неволята. Във времето го чака аферата “Мис Стоун”. По-късно: ръководството на Струмишкия революционен окръг. Спорове с бойни другари и съидейници за нови форми на борба. Организационни разцепления, обединения и отпор на външни намеси. После - войни и глътка уж мирен живот. Докато през Първата световна война бившият народен представител, офицерът от Българската армия Чернопеев ще намери смъртен покой. Със сабя, здраво стисната в коравата ръка...

Георги Стойков не просто е издал книга за “онези” събития. А е съумял картинно да вплете фактите в психологическата панорама на един логичен за времето национален оптимизъм. Включващ мечти за България със сплотен народ и ясно бъдеще. Без политически “наставници”, вътрешни разногласия, прибързани действия. И без тежки последици, обезверяващи и най-търпеливите апологети на свободата. Днес историята е направила своя избор. С добро се помни саможертвата на знайни и незнайни четници и помагачи. Живи са и песните от фолклора, изливани от сърцата в тяхна чест. Живи - образите на Гоце и Яне. На Тодор Александров, Питу Гули, Христо Матов, Борис Сарафов, Михаил Апостолов, Пере Тошев, Чернопеев и т.н. Не можем да изброим цялата галерия от имена. Исторически виелици обаче постепенно ще затрупат “тяхната” България. Ще се прокарат нови граници. Светът няма да е същият и равнодушието му ще загърби Балканите за дълго. Настъпва затишие за равносметка. Четите, безкрили птици, оредяват и се пръскат. Само бежански порои клокочат в крайните квартали. И тогава, и сега - времето лети. Остават спомени...

Художествено-документалната повест “Мисия: СВОБОДА” носи много мъдрост, поуки, патриотична гордост и съхранена историческа памет. Тя убедително запознава читателя с друга епоха - груба, безпощадна. Но

благословена с кристални надежди за хуманизъм и равнопоставеност между хората от различна вяра и народност. За хляб и лично достойнство. Тази епоха прилича на гранитен отломък от застинали във времето мечти и икони на достойни люде. А на фона й, който припомняме, неусетно се ражда тъжно възпоменание. Навършва се век от кончината на Христо Чернопеев: на 6 ноември 1915 г., при височините на Криволак. Ще споделим ли с “юбиляря” какво ни прави горди днес? Ще си обещаем ли човечност и взаимно доверие пред светлата му памет? Или равнодушието ни шепне да не се занимаваме с “празни” неща? Нека всеки реши сам за себе си...

Проза

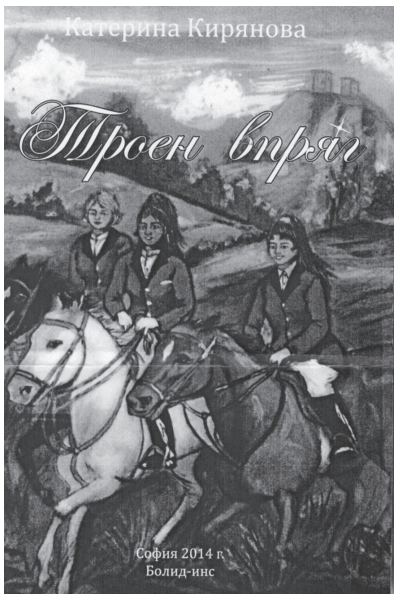
Човешки радости и неволи в 27 разказа

Продрум ДИМОВ

Този чудесен сборник от разкази на известната авторка от Петрич е своеобразна перла в огърлицата на днешната ни белетристика. Той е дело на столичното издателство “Болид-инс” и е с атрактивно художествено оформление, предложено от самата писателка.

Катерина Кирянова е творец, който вече няколко десетилетия присъства трайно в националното литературно битие. Нейното надарено перо обогати доста осезаемо съвременното ни четиво за деца, но в същото време навлезе с подчертано творческо самочувствие и в поезията за възрастни, изяви се и като изкусен текстописец в родната поп музика и впечатляващ белетрист.

А в “Троен впряг” - последното й засега прозаично заглавие, тя отново напомни за доказаните си творчески възможности на талантлив разказвач, който грабва и увлича читателя. Книгата е приютила 27 различни по обем и съдържание разказа, които не са обвързани в сюжетно-тематичен план, но всеки от тях се откроява като примамлива художествено-естетическа цялост. Тези интересни кратки повествования са породени от конкретни поводи - плод на непрестанните й наблюдения и дълбоки психологически вглеждания в живота на нашия съвременник. Образите

й са ярки, живи, загребани направо от нескончаемия поток на забързаното ни, напрегнато и безкомпромисно съвремие.

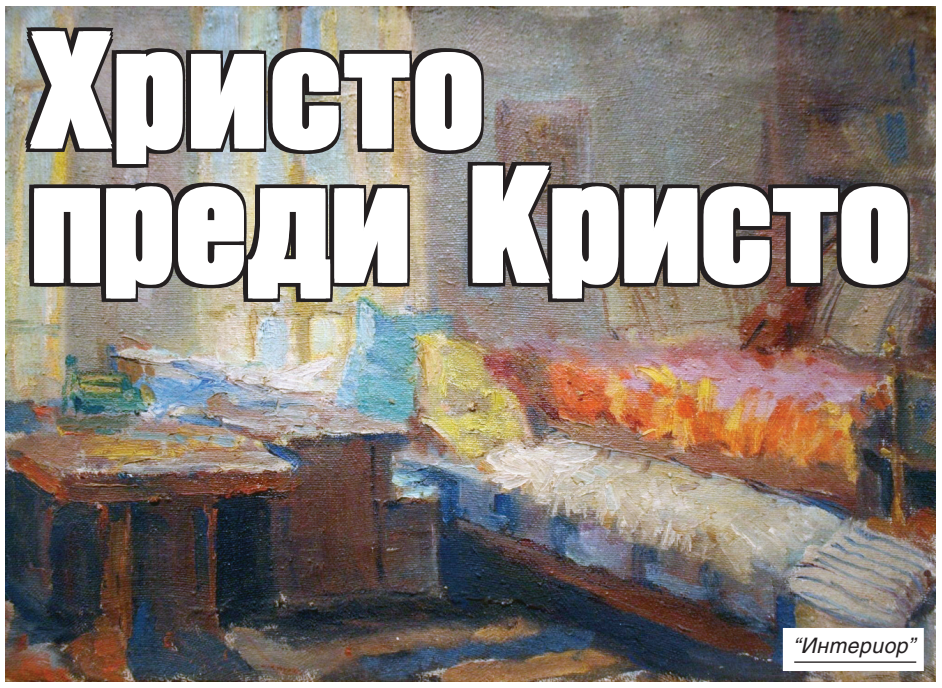
В много от творбите й (“Кукувичето”, “Два свята”, “Герданчето” и др.) се оглежда нравственият облик на персонажа й, който е неделима част от съвременната действителност, пресътворена от критичния авторски поглед с прецизен художественоестетически инструментариум.

При изграждане на образната си система Катерина Кирянова винаги подхожда с удивително преклонение и искрена обич, състрадание към бедните и изпаднали в беда хора. Тя не само съчувства, състрадава, но и помага на своите герои. Живителен полъх на топлина и човечност бликат в разказите “Да подариш песен”, “В тресавището на живота”, “В търсене на щастието” и др.

Въвеждайки ни в една твърде интригуваща галерия от образи, Катерина Кирянова се стреми да обхване разнопосочни човешки преживявания и събития, които характеризират сложните и дълбоки социално-психологически процеси на нашия ден. Ставаме съпричастни на любовни увлечения, авантюри, които довеждат неизбежно до семейни сътресения, разводи и нещастни деца (“Греховна любов”, “Закъсняла прошка”, “Блудница”, “Женско село” и мн. др.).

Немалко от творбите звучат като своеобразна художествена летопис на една преломна драматична епоха, свързана с колективизацията на селското стопанство, урбанизацията, болезненото отродяване на селянина от земята, обезлюдяването на селата. А всичко това води и до фатални последици в личен човешки и обществен план. Тези дълбоки социално-икономически промени са намерили сполучливо отражение в разказите “Троен впряг”, “Женско село” и особено в “Единак”.

Христо преди Христо

"Интериор"

80 години от рождението на известния художник отбелязва галерия „Лоранъ”

80-годишнината на Христо Явашев чества и софийската галерия “Лоранъ” с представянето на камерна колекция от студентски творби на художника. В салона на “Оборище” 16 са представени 25 рисунки, изпълнени с молив и въглен, и 8 маслени творби, сред които изключително интересен е автопортретът на художника. Галерия “Лоранъ” се намира едва на няколко десетки метра от мястото, където Явашев живее през студентските си години в София - къщата на генерал Димитър Кацаров на ул. “Велико Търново” 12, посочва Лаврен Петров от галерията.

Както самият Христо споделя в свое интервю, след като го приемат студент в Художествената академия, заживява в дома на приятели на “мама и тати” в София. Той дели стая с гимназиста Георги, малкия син на Зарчо и Райна. Христо рисува всеки образ, който му се случва да наблюдава наоколо: достолепния генерал, баба Фани, Вера, чичо Кинди, Влади Симеонов, все запомнящи се личности. А “чичо Зарчо” и “леля Райна”, както младият Христо нарича своите домакини, са уловени в различни непринудени пози, често и по време на сън. Етюдите, изпълнени с много топлина и чувство на близост, разкриват характерния авторски щрих на рисувача. По това време се ражда мечтата за свобода - в живота, и в изкуството. Така от дома на “Велико Търново” 12 Христо отпътува за Прага, а оттам емигрира във Виена. Къщата на генерал Кацаров днес я няма, но свидетелство за уютната атмосфера на гостоприемство е оставеният от Христо “Интериор”.

Проектът “Христо преди Христо”, за който мечтаем от почти две години, представя произведенията в автентичния им вид, така както са оставени от ръката на художника преди повече от шестдесет години. Показваме цялата колекция, не селектираме етюдите според тяхната завършеност. Безценна сбирка, която документира епохата, личностите... Към изложбата е изработен каталог, съдържащ 25 рисунки с въглен и молив, както и 8 маслени творби, в лимитирана серия 60 броя.

Снимка Мариета ТОМОВА

"Автопортрет"

АТАНАС ГАДЖЕВ ПОКАЗВА 55 ОБЕКТА ОТ ГЛИНА И ХАРТИЯ

Изложбата “Мештра” (майстор) е съкровен знак на почит на автора Атанас Гаджев към неговите предци. Тръгвайки от заобиколен със загадка езиков, културен и социален феномен, авторът прави своите артистични интерпретации, провокирайки въображението и мислите на зрителя. Творбите може да се видят до 4 декември в галерия “Индустриална” 11.

Думите - символи благач - хляб; Боранска Лазарица - хубаво време за работа; брама - вечер; Кутал - Великден, са отправни точка за пластически и художествени търсения, които примиряват вечните опозиции: тайно/явно; видимо/невидимо; задълбочено/повърхностно; традиционно/модерно.

“Работите на Атанас Гаджев ми действат като следи от археологията на неслучилото се, като доказателство, че творчеството и способността за духовни медитации са мост към транс-времени, транс-пространствени и транс-рационални реалности, на които за удобство сме дали името изкуство,” посочва критикът Филип Зидаров.

Мещерският говор принадлежи към групата на тайните съсловни езици, но има своите отлики и особености, специфични само за района на с. Лещен. Забулен в тайна (каквото е и неговото естество), говорът излиза от употреба окончателно в средата на XX век и днес споменът за него рискува да замре завинаги.

20 акварелни истории в арт салон „Париж”

Столичната галерия “Париж” представя изложба с двадесет акварела на художничката Севда Потурлян. Авторката има зад гърба си поредица от самостоятелни и групови експозиции, както и няколко награди за живопис.

Севда Потурлян твори в един от най-любимите стилове на галерията, а именно - наивизмът. Акварелите, които ще бъдат представени, са нещо като “моментни снимки” от всекидневието на хората в някои балкански страни, които художничката е посещавала - като Турция или Сърбия, но има и от различни кътчета на България. В картините си, авторката сякаш е “фотографирала” живота на една улица с нейните многобройни разговори между хората, малки магазинчета, уютни кафенета и пъстри сергии с плодове и зеленчуци. Разбира се, в този бълбукащ ритъм е логично да се срещнем и с пеещия китарист, и с чакащия замислен човек, и с бързащите хора, и с влюбените двойки, и с играещите деца, и с лаещите кучета и с вечно наблюдаващите котки.

От голямо значение за постигането на уникалността на картините е и специфичната акварелна техника, която Севда използва, а именно смесица от акварелен молив, акварелен пастел и акварелни бои. Унесени във всекидневието, не забелязваме неговата красота и уникалност, които обаче никога не убягват от погледа на твореца. Изложбата продължава до 21 ноември.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Маня Вапцарова гостува на „Арт алея”

Живописна изложба на Маня Вапцарова е подредена в галерия “Арт алея” (ул. “У. Гладстон” 51а). Творбите са под наслов “Отвъд видимото”.

Човекът е способен да възприема действителността около себе си преди всичко чрез зрението. Избирайки да обединя отделни фрагменти от реалността чрез вглеждане в това, което е отвъд видимото, представям една възможна действителност, изпълнена с тишина, спокойствие и съзерцателност, споделя Маня Вапцарова.

Стара Загора отново е столица на музиката и танца

В продължение на две седмици почитателите на балетното и оперното изкуство ще се насладят на разнообразна фестивална програма

Фестивал на оперното и балетното изкуство - своеобразна панорама на постиженията и търсенията в музикално-сценичните изкуства у нас през последния творчески сезон, ще се състои от 23 ноември до 5 декември в Стара Загора.

Основни организатори на фестивала, който се провежда за 46-и път, са община Стара Загора и Държавната опера в града, която тази година отбелязва своята 90-а годишнина. Фестивалът се провежда със съдействието на Министерството на културата, научи ДУМА от Сийка Лапачка.

В рамките на две седмици Стара Загора ще се превърне в столица на музиката и танца. Организаторите на 46-ото издание на ФОБИ ще предложат на почитателите на оперното и балетното изкуство разнообразна и качествена фестивална програма. Тя е оформена след прецизен подбор от над 70 спектакъла, създадени от различни български трупи. Безспорен успех е участието на съвременна българска творба - "Омагьосаният", мадригална комедия от Божидар Спасов, спектакъл на Пловдивската опера. С представянето на танцовия спектакъл "Безвремие" балетната трупа на ДО - Стара Загора, демонстрира нови търсения и изразни средства в динамично развиващия се съвременен танцов театър. Специално внимание заслужава участието на фондация "Дарина Такова", която заедно с режисьора Явор Гърдев, художника Ясен Гюзелев и млади изпълнители представя операта "Лястовичката" от Джакомо Пучини.

175-ата годишнина от рождението на Чайковски ще бъде отбелязана с фрагменти от най-популярната му творба "Лебедово езеро" - част от спектакъла "Viva la classica" на балет "Арабеск". Незабравимият Лучано Паваротти, който тази година щеше да навърши 80 години, ще бъде почетен с концерт на талантливи певци от Италия, подкрепяни от фондация с неговото име.

Снимки ФОБИ

Варненската опера ще се представи с "Дон Паскуале" от Доницети

Дарина Такова и Илдар Абдразаков в "Семирамида" от Росини

Варненската трупа ще участва с "Дон Паскуале" от Доницети, копродукция на Варненската опера с Театро Комунале - Модена, Италия. Още едно заглавие от Доницети е във фестивалната програма - "Лучия ди Ламермур", премиера на старозагорци със сериозно международно участие. Държавната опера от Бургас гостува с нов и до известна степен нестандартен прочит на класическата мелодрама "Травиата" от Верди по романа на Дюмасин.

"Травиата" на Бургаската опера

В историята на ФОБИ запазено място имат представленията за най-малките зрители. Софийската филхармония ще гостува с "Приказки за обой" - събитието е част от четиригодишната успешна програма "Фортисимо фамилия".

Специалният гост на фестивала е оперната прима Дарина Такова, която ще се срещне с публиката на 1 декември преди първата прожекция у нас на уникалния видеозапис на "Семирамида" от Росини - суперпродукция на Гран театро дел Лисеу в Барселона, в копродукция с Росиниевия оперен фестивал в Пезаро, Театро Комунале в Торино и Театро Реал в Мадрид с нейно участие и оперните звезди Даниела Барчелона, Илдар Абдразаков, Хуан Диего Флорез.

Със сериозна научна и обществена значимост е представянето на последния IV том от академичната поредица "Български музикален театър", подготвен от проф. д.изк. Розалия Бикс, проф. д-р Румяна Каракостова, проф. д.изк. Анелия Янева, доц. д-р Миглена Ценова-Нушева, гл. ас. д-р Емилия Жунич.

Сред съпътстващите събития на фестивалната програма е работната среща на директори на оперни театри от Балканския регион.

Цените на билетите са от 5 до 15 лева, карта "Колекция фестивал" е 93 лева и включва всички събития от програмата на ФОБИ. Карта "Цикъл Белканто" е 63 лева и включва всички оперни спектакли от програмата на ФОБИ и "Гласовете на Италия - наследството на Лучано Паваротти". Абонаментен план "Колекция 3+" е с отстъпка до 35% от цената на билета, "Колекция 7+" е с отстъпка до 50%. Билети се продават онлайн през сайта на операта http://www.operasz.bg/online/ и в разпространителската мрежа на www. eventim.bg.

ТРЕТИЯТ КОНКУРС ЗА ЦИГУЛАРИ „ВАСКО АБАДЖИЕВ" СЪБИРА МУЗИКАНТИ ОТ БЪЛГАРИЯ И СВЕТА

Третият международен конкурс за цигулари "Васко Абаджиев" ще се проведе от 26 до 29 ноември в София. Организатор е клуб ЮНЕСКО "Леонардо да Винчи". Международният форум, провеждащ се веднъж на две години, е част от проекта "Шакона" на клуба. За реализацията на проекта клубът разчита на съдействието и подкрепата на Министерството на културата, Министерството на образованието, Столичната програма "Култура" на Столичната община, НМА "Проф. Панчо Владигеров", където се провежда конкурсът, Националната комисия за ЮНЕСКО към МВнР, Държавния културен институт към МВнР, Италианския културен институт и други.

Васко Абаджиев (1926-1978) е музикант с европейско и световно значение, рядък талант, допринесъл за утвърждаването на българската цигулкова педагогическа школа и музикално изкуство. Чрез международната конкурсна форма, носеща неговото име, се утвърждава и националната памет за личността на великия български цигулар. Проявата създава възможности за начало и развитие на успешна кариера на талантливи български и чуждестранни цигулари.

Снимка GOTO.UCOZ.COM

Васко Абаджиев

Форумът способства за достъпа до култура на аудиторията от различни обществени групи - специалисти, ценители и любители, ученици, студенти, и приобщава аудиторията към непреходните стойности на културното наследство. Конкурсът ще обогати културния живот и ще направи своя принос за културната интеграция на различни столични райони, институции, организации, както и за естетизиране на културното пространство, научи ДУМА от Мария Ваклиева.

Тази година организаторите предвиждат разширяване на формата на форума в три тура и галаконцерт на лауреатите с участието на симфоничен оркестър. Той ще се състои на 29 ноември от 18 ч. в концертната зала на НМА "Проф. Панчо Владигеров", бул. "Евлоги и Христо Георгиеви" 94, с вход свободен.

Ще бъде утвърдена традицията за награден фонд в размер от 4300 евро и връчване на специални награди. Така форумът ще се проведе съгласно световните стандарти.

Подобно на предходните издания на конкурса, изтъкнати български и чуждестранни музиканти са приели поканата за участие в авторитетното петчленно жури - председател проф. Ангел Станков, членове проф. Ирина Бочкова (Русия), проф. Йоханес Майсл (Австрия), проф. Рудолф Бухман (Австрия), проф. Йосиф Радионов (България), почетен член - проф. д-р Димитър Момчилов.

За изключителното си представяне награди от първия и втория международен конкурс "Васко Абаджиев" получиха Щефан Тарара, Данби Ум, Ионел Манчу, Балинт Круппа, Зорница Илариновa, Елина Рубио Пенчева, Руслан Апостолов, Даичи Накамура, Любов Стеколщчикова, Санджар Сапаев, Еунми Ли, Шанел Бернарджик и др.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Празни хора с празни мисли

С трескаво съзнание, с надраскана душа той още броди между нас и търси смисъл, смята режисьорът Стефан Спасов

Кой е Иванов? Магнетичен, противоречив, непримирим, скандален руски Хамлет или просто човек, изпълнен с необяснима мъка, странна умора от заобикалящите го празни хора с празни мисли. Загадъчен и необясним, искрено страдащ или привидно скучен и не особено почтен човек, Чеховият Николай Алексеевич Иванов е сред най-енигматичните и едновременно с това привлекателни театрални образи. Енигматичен, защото мъката, която го терзае и отравя живота и любовта му, а и тези на хората, които го обичат, с изминалите години, откакто е писана пиесата (а датата на премиерата е 19 ноември 1887 г.), е станала всеобща и всеобхватна за постмодерния човек. Привлекателен, защото разгадаването на всички така противоречиви черти от характера му е колкото интригуващо, толкова и обречено на безброй много възможни варианти на театрално живеене. "Умирам от срам при мисълта, че аз, здрав и силен човек, съм се превърнал може би в Хамлет, може би в Манфред, а може би в излишен човек... Има жалки хора, които се ласкаят, когато ги наричат Хамлет или излишни хора, но за мен това е позор! Това възмущава моята гордост, обхваща ме срам и аз страдам...", казва Иванов на младата и чиста в наивността си Саша.

Ивалин Димитров, Стефан Борисов и Миленка Сотирова в сцена от спектакъла

Иван Ласкин в ролята на Иванов

Ивалин Димитров и Христофор Недков в сцена от спектакъла

В спектакъла на режисьора Стефан Спасов, който поставя своя "Иванов" на сцената на Драматичния театър в Стара Загора, ролята на този истински сложен герой е поверена на Иван Ласкин. И неговият Иванов е наистина и енигматичен, и привлекателен, и скучен, и не особено почтен, и искрено страдащ. Актьорското и режисьорското решение на образа за щастие не опростява противоречията в характера, а честно ги излага, не се лишава от тъмните и изконно неясни сенки и нюанси в отношенията с другите герои, с което прибавя още доказателства към тезата за непримиримия и скандален руски Хамлет. А също така слага различен, но добре обоснован финал на драмата на излишния човек.

Спектакълът е стилен, интелигентен, вярно почувстван и вярно изигран. Режисьорската работа е "скрита" в динамичната партитура на взаимоотношенията между героите, в създаването на цялостна атмосфера на представлението и в изграждането на единен и определено силен и стилен като присъствие и внушение актьорски ансамбл, благодарение на Иван Ласкин в ролята на Иванов, Светла Тодорова в ролята на Сара, младата Светослава Иванова в ролята на Саша, Ивалин Димитров в ролята на Шабелски, Христофор Недков като Лебедев, Елена Азалова като Зинаида Савишна, Стефан Борисов като Боркин, Иван Калошев като Лвов, Миленка Сотирова в ролята на Бабакина, Галя Александрова като Авдотя Назаровна и Илчо Димитров като Косих.

Иван Ласкин и Светослава Иванова в сцена от спектакъла

Светла Тодорова в ролята на Сара и Иван Калошев в ролята на д-р Лвов

РОЛИ

Деян Донков в „Процесът срещу богомилите"

"Боже на отмъщенията, Господи, Боже на отмъщенията, яви се! Докога нечестивите, Господи, ще тържествуват? Докога ще произнасят говорения жестоки и ще хвалят всички, които правят беззаконие?" В този Псалм на гнева е концентрирана цяла болка на спектакъла "Процесът срещу богомилите" по пиесата на Стефан Цанев. А еманацията на нечестивите и на онези, които правят беззаконие, е Борил на двойници преди, изобщо всички властници, всички цезари.

Снимки Яна ЛОЗЕВА

Деян Донков в сцени от постановката на Маргарита Младенова "Процесът срещу богомилите"

Деян Донков - царят, който съди и иска да унищожи богомилите, също както и всички царе след това, както убитите му

Изключително по внушаващата си сила е емоционалното и интелектуално обобщение, което постига актьорът в тази блестящо-зловеща поредица от луди, цинични, вероломни сатрапи и деспоти, за които властта и жестокостта са единствените координати на съществуването им. Във всеки отделен образ Деян Донков е едновременно външно неузнаваем и вътрешно същият, доказвайки със средствата на майсторската актьорска многоликост, че няма значение кой е царят, а също и че от човека цар не става. Защото неговите царе променят лица и костюми, но вътрешно присъщият им стремеж да творят беззакония, да се гаврят с истината и духовността, да смазват инакомислещите, както и неустоимият глад за власт остават все същите. В тази роля или по-точно в тези роли Деян Донков демонстрира забележителна актьорска зрелост, богатство и разнообразие на изразните средства, както и вцепеняваща мощ на сценично присъствие.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Работната инсталация

токамак Т-15 на базата на нов, прогресивен свръхпроводник от сплав на ниобий с калай.

В средата на 80-те години акад. Б. Кадомцев предложил да се премине към формиране на основите на термоядрената енергетика. В 1990 г. по експериментален път е открито явлението на подобреното задържане на самоорганизиращата се плазма.

Американските физици от своя страна създали нов вид магнитен капан - стеларатор, за задържане на плазмата. Основните трудности пред учените са две: нестабилност на плазмата и създаване на материали за вътрешните стени на устройството, тъй като плазмата практически е най-силната горелка!

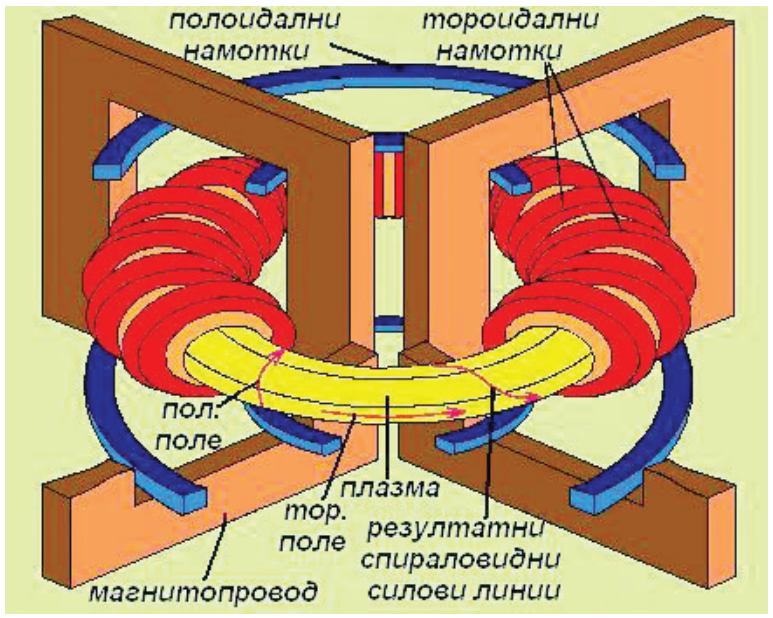
За работата на Плазмената лаборатория на Принстънския университет в САЩ научаваме от сп. "BBC Знание" (60, 2014). Физикът Клейтън Майерс споделя с българските читатели, че е уверен:

- ...в следващите 20, 30 или 40 години ядреният синтез ще бъде основна тема в света на енергетиката.

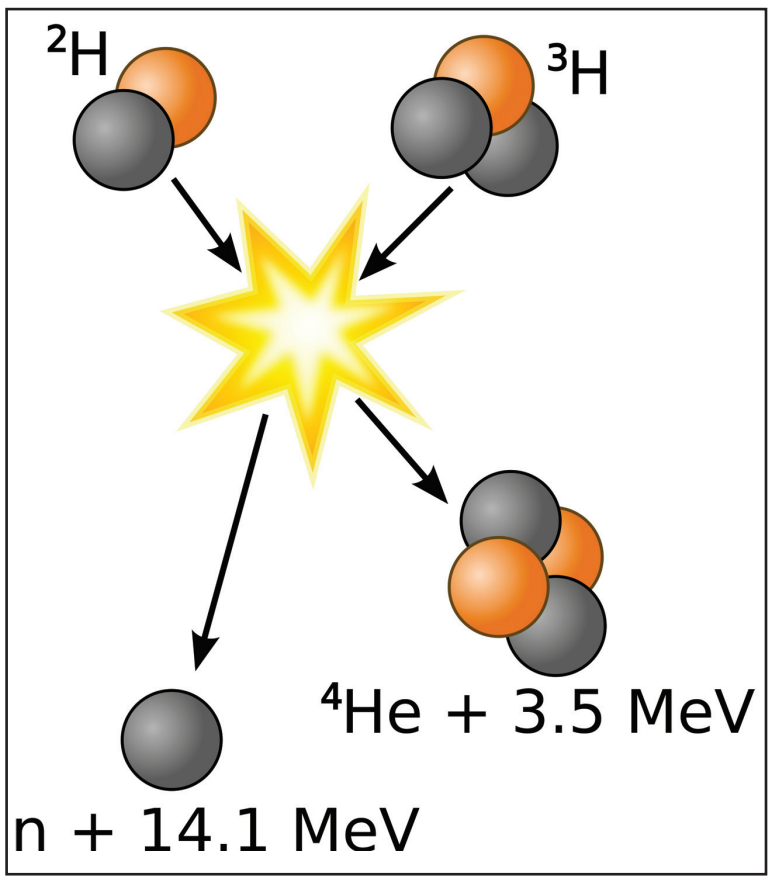
- При ядрения синтез - разказва Майерс - взимаме два много леки атома, сливаме ги и получаваме енергия. Звучи ви нелогично, нали? Ключът към решението е в това, че масата на крайния атом е по-малка от масата на двата първоначални атома. И тази малка разлика се превръща в енергия благодарение на уравнението на Айнщайн E=mc2... Крайната цел на нашите изследвания е производството на енергия в световен мащаб и използване на енергиен източник, който е дългосрочен, относително безопасен и може да осигури много голям процент от световната енергия. Термоядреният синтез е технология, която изисква десетилетия развитие.

Виктор Илгисонис

Реактор "Токамак", в който отделената при термоядрения синтез мощност достига няколко киловата

Пример за ядрен синтез между деутерий и тритий

Постройката на века - това е токамакът ITER. С него човечеството ще направи абсолютно нов експеримент. Постройката е с височина 30 м, тежи 23 хил. т, обемът на плазмата е 840 куб. м (докато сегашните са с обем от 100 куб. м). И най-важното - постигане в непрекъснат режим на горене на 150 млн. градуса по Целзий!

Идеята за създаването на международен експериментален термоядрен реактор е на акад. Е. П. Велихов, президент на института "Курчатов". От 1988 г. концепцията се развива в съдружество между Русия, САЩ, Европейския съюз и Япония. След започването на строителните работи в Кадараш, Франция, към проекта са се присъединили и Китай, Южна Корея и Индия.

Като пряк участник в проекта Русия внася 9% от стойността на изграждането на ITER под формата на високотехнологично оборудване. Прогнозата е за производство на термоядрена енергия (500 MW), но не в промишлен обем. Следващото поколение - установката DEMO, трябва да демонстрира възможността за промишлено производство на електроенергия (2-4 GW). Срокът за експлоатация на ITER се предполага да бъде 25 години.

Като продукти на термоядрените изследвания можем да посочим много плазмени технологии:

- генератори на електромагнитното излъчване и плазмотрони;

- плазменият скалпел - един от най-добрите инструменти в хирургията;

- плазменият ускорител - устройство, което е в състояние да изхвърля от себе си мощен поток плазма, за разлика от токамака, където плазмата се задържа в затвореното пространство.

Ускорителят бил открит от Алексей Иванович Морозов от Курчатовския институт, негово изобретение е и стационарният плазмен двигател СПД, който е усвоен от космическата промишленост. Казват, че такива двигатели се монтират на много космически апарати, такъв двигател може би ще бъде монтиран и на апарата, който един ден ще се отправи към Марс.

В експозицията "Космонавтика" на център "Помпиду" в Париж, посветена на постиженията на СССР и Русия, са представени само два експоната - снимката на Юрий Гагарин и СПД на Алексей Морозов...

И нанотехнологиите са производни на плазмените технологии. За пример можем да посочим импулсната магнитна заварка - за свързване на материали от медни или алуминиеви сплави с неръждаема стомана, с титан, с цирконий или с неметали.

За достойнствата на термоядрения реактор не е без значение да подчертаем не само по-безопасната технология от екологична гледна точка, но и суперефикасна защита от заплахите, на които днес сме свидетели. Ако терористи решат да взривят термоядрена централа, плазменият разряд моментално угасва, без каквито и да са последствия!

На въпроса за цената на безопасната и екологична енергетика от ITER-а ще съобщим: по оценки на експерти строителството му ще струва 17 млрд. долара. За сравнение - една обикновена атомна централа струва 700 млн. долара по разчетите за 1 GW топлинна мощност. Безспорно ITER е поскъпо съоръжение от АЕЦ, но...

Да пишем ли, че само за разработките в областта на нефтената (дори не за нефтодобивната) промишленост се изразходват повече от 100 млрд. долара годишно, а за разходите за военни цели в световен мащаб - само войната в Ирак струваше около 750 млрд. долара (по данни на Пентагона от 2009 г.); през 2011 г. военните действия в Афганистан са стрували 130 млрд. долара годишно, или една година война в Афганистан е равна на 8 термоядрени реактора ITER!

Последен въпрос, който читателят може би ще си зададе: Защо досега не е създаден този неизчерпаем източник на енергия?

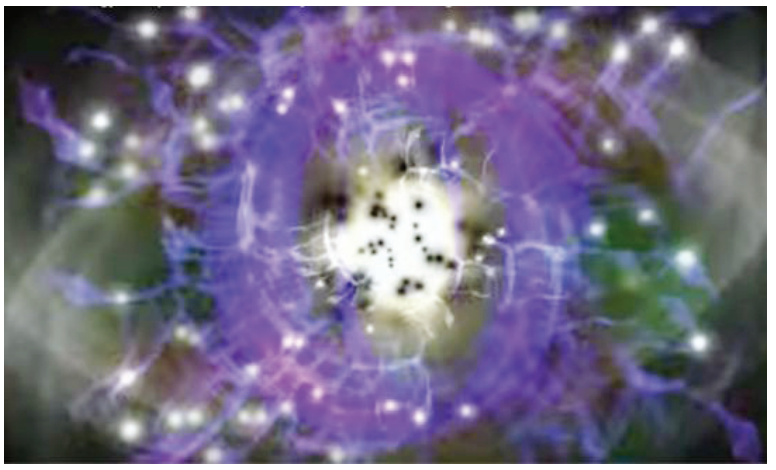
И още един въпрос: Необходима ли е на съвременното човечество термоядрена енергия?

На въпроса с въпрос: Кой би могъл да задължи нефтодобивните и другите добивни компании да се откажат от мигновената и постоянна печалба и да преотстъпят енергийния пазар на термоядрените технологии?

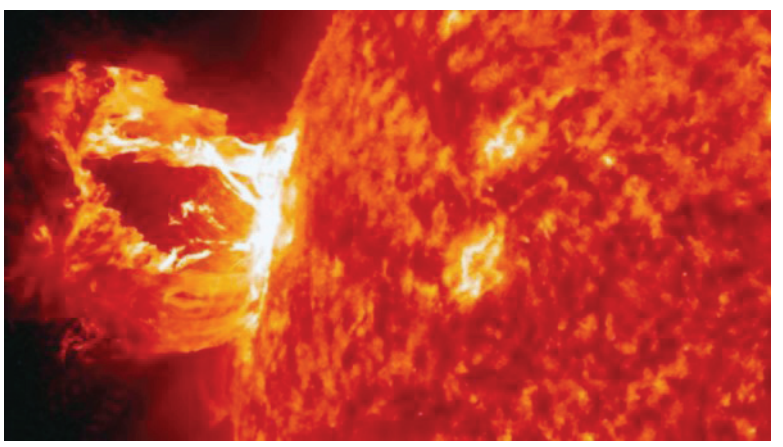
- Щом термоядреният синтез не е забранен от фундаментални физически закони, той би трябвало да бъде реализиран - пише руският учен Виктор Илгисонис.

И заключава:

- Когато се създаваше първата атомна централа, за никаква икономическа печалба от производството на електроенергия от тази АЕЦ и дума не можеше да става. Опасността, която представлява първата АЕЦ, е несъпоставима с тази, която ние очакваме от термоядрената електроцентрала.

Облак от плазма с температура 10 милиона келвина и устойчивост 5 милисекунди

Слънцето - такова, каквото малцина го познават

Така ще изглежда термоядрената централа, в която ще заработи ITER

Снимки АВТОРА

КОГАТО 162 РАДИОПРИЕМНИКА ПЕЯТ В ЕДИН ГЛАС

Юристът Димитър Балджиев от Сливен има една от най-богатите у нас колекции от стари апарати, тя включва и „Филипс 2514” от 1929 г.

Димитър Балджиев

Кръстю БЕРБЕРОВ

- Зехме си радио и сея мъ карат да му плащам данък! Че защо, бе, джанъм? Че то си го лови от въздуха! Пък тока му аз си го плащам - оплакваше ми се кака Иванка едно време, тя беше чистачка в училището.

Радиото - тази истинска чудесия, се появява в България в началото на миналия век и бързо става много популярно. Това налага приемането на Закон за радиото (ДВ, бр.293 от 10 май 1927 г.), а след него и Правилник за неговото прилагане (ДВ, бр.293 от 29 март 1930 г.).

През 1935 г. тържествено е открита сградата на Радио “София”. Лично цар Борис III реже лентата. Сливен пък печели ценни точки във вечното си съперничество с Ямбол, защото сливналия става първият ръководител на най-новото радио в Европа. Това е известният художник, поет, драматург, дипломат, с една дума - енциклопедистът Сирак Скитник (Панайот Тодоров).

Радиото навлиза в бита на хората не само заради хубавата и разнообразна музика, която излъчва, но най-вече заради новините. Обстановката в Европа е тревожна и всички с огромно внимание следят последните известия и от Стария континент, и от Америка и далечна Япония. По радиото новините се разпространяват най-бързо.

Тогава влакът пътуваше от София до Сливен цели 12 часа. Сутрешните новини пристигаха чак вечерта. Веднага, след като файтоните от гара Сливен минеха шумно по главната улица, проехтяваха виковете на вестникопродавците: “Зора”, “Заря”, “Утро-о-о”... Но новините им вече бяха остарели...

През 1942 г. всички радиоапарати в Царство България бяха запечатани в полицията с восъчни печати, за да могат да хващат само Радио “София”. Тогава на вълната на националното ни радио започна да се чува един глас, който апострофираше говорителя, съобщавайки точно обратното развитие на събитията на Източния фронт. Немците бяха започнали да отстъпват. Някои по-куражлии бяха намерили начин да слушат Радио “Лондон”. Новините от британското радио съвпадаха с апострофите на “Черната станция”.

Тук трябва да се отбележи, че най-мощната радиостанция в Европа по това време е “Москва - Коминтерн” (Русия така е регистрирала тази радиостанция) - 100 киловата, докато нашето ново радио, излъчващо от височината край Вакарел, е едва 25 киловата. Войната между двете световни военни групировки - Оста: Рим-Берлин-Токио, и Тристранния пакт: САЩ-СССР-Великобритания, се беше пренесла и в ефира.

Радиото започна да се използва и за обявяване на въздушна тревога. Вече се знаеше, че щом започне непрекъснатото излъчване на военни маршове, ще прозвучат позивните: “Тополница-3”, “Тополница-3”, “Тополница-3”, след което последват маршове се сливаха с воя на сирените и звъна на черковните камбани. Тревога!

Напълно ясно е защо държавата не е приложила Правилника на Закона за радиото от 1927 г., в който чл.36 гласи: “В случай на военно положение... радиоприемниците да се предават на хранение в съответните ТП станции.” А чл.39 гласи: “Забранява се изработването и търговията с радиоприемници. За нарушение на горните членове се предвижда затвор от 1 година и глоба до 5000 лв.” Властите са се нуждаели от средства за пропагандиране на официалната политика във военно време.

Появяват се и радиозаглушителите. Вечер, малко след като се чуеха първите радиосигнали на Радио “Лондон” - три къси и един по-дълъг тътен от тимпани, на същата вълна се появяваше невъобразим шум. Тогава баща ми започваше плавно да върти разпечатаното копче на апарата наляво или надясно и хващаше на друга честота британското радио. След малко и тук се появяваше заглушител и татко намираше друга вълна. Така се водеха “сраженията” в ефира и все пак истината се научаваше.

С годините интересът към радиоапаратите непрекъснато растеше. Внасяха се най-различни марки от цял свят. В издадения “Наръчник на радиоабонатите” през 1939 г. се посочват повече от 160 марки радиоприемници, одобрени от Главната ТП дирекция. Сред тях вече има и българско производство: “Родно радио”, “Тулан”, “Адмирал”, “Марс” и т.н. Посочени са около 30 работилници в царството, където се произвеждат и ремонтират радиоапарати.

Често гостувах на Стефан Дългия. Апартаментът му беше пълен с интересни неща. Магнетофонът - “Ухер”, а телевизорът - черно-бял “Блаупункт”. Старият стереограмофон въртеше винилни грамофонни плочи, които сега отново излизат на мода. Обикновено го сварвах надвесен да човърка някакъв стар приемник. Професията му на радиотехник почти се беше превърнала в хоби, от което той понякога припечелваше.

- Митко Балджиев ми го донесе да го оправя. И другите два са негови - сочи Стефан към радиоантиките.

Тогава узнах, че юристът Димитър Балджиев колекционирал стари радиоапарати, които благодарение на Стефан отново проговорват и пропяват.

Стефан Стефанов, който беше и професионален художник-фотограф, си отиде от този свят заедно със своите таланти. Балджиев ми се оплака:

- Като открия нещо за моето хоби, се налага да ходя чак до Смолян. Там живее един от последните радиотехници в България - Съби Мезински.

Дали не е време в улиците на народните занаяти да се появят и поправачници на радиоапарати?

Бях много любопитен да се запозная с колекцията на моя съгражданин, който притежава вече 162 стари лампови радиоприемника. Останах изумен в това царство на антики!

Митко започнал да се интересува от радиотехника още като ученик в местния електротехникум, даже успял да сглоби в една сапунерка транзисторно радио. После служил в свързочен полк, което му помогнало. През 1980 г. един “Филипс-Матадор” сложил началото на неговата колекция. И така тръгнало...

Най-старият му експонат е “Филипс 2514” с външен говорител от 1929 г., придружен с технически указания и инструкция за експлоатация.

Най-ценният апарат е “Телефункен 349”, т.нар. “Котешка глава”. Той също е с външен говорител. Това е колекционерска рядкост.

Всяка придобивка в твърде голямата вече колекция си има своя история. Сред традиционно тъмноцветните радиоприемници погледа ми привлича един светъл експонат. Бакелитовата му кутия е имитация на слонова кост, която след толкова години е запазила белотата си. Това е американски “Пилот”, произведен в Чикаго през 1935 г. Димитър случайно узнал къде живее собственикът на антиката и се озовал в Своге. За сключването на сделката спомогнала бутилка червено сливенско вино...

Като пътувал с колата из Сливен, колекционерът забелязал два стари радиоапарата, заедно с други вехтории в една циганска каруца. Митко пресякъл пътя на вехтошарския транспорт и с хладен глас запитал откъде са тези апарати. Уплашените цигани започнали да се оправдават: “А бе, дадаха ни ги бе, бате. Таман се чудехме какво да ги правим, че то вътре няма желязо и за два лева?...” Димитър зарадвал вехтошарите с пет лева и получил приемниците.

Слушам още много истории на г-н Балджиев за неговите радиоапарати и за хобито му. Колекции на стари радиоапарати има в Националния политехнически музей, в Техническия университет в София, във Факултета по журналистика. Има и голям брой частни сбирки. Сред тях колекцията от стари радиоприемници на Димитър Балджиев е една от най-богатите в страната. Тя е част от нашето техническо и културно наследство и показва, че България винаги се е стремяла да бъде в крак с най-модерните технически постижения.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

Местните избори - тежък урок за БСП

Трябват ни сериозни политически и кадрови реформи, политиката на „малките стъпки” не върши работа

Чавдар ДОБРЕВ

В такива случаи, когато очакваното поражение на местните избори е само на крачка зад гърба ни и болката съвсем прясна, да се правят изводи с претенция за “окончателна оценка” е рисковано. Поводите и причините за загубата могат да се търсят в различни посоки. И най-вероятно всеки израз на огорчение крие искреност и пориви за стигане до истината. В този текст се спирам върху няколко проблема, насочени не толкова върху анализа на тежката загуба, колкото върху проблема: Какво да се прави! Есенцията на размислите си конспектирам в 9 тезиса.

1. Ще започна с явление, което, така или иначе, има нещо общо с току-що приключилите местни избори. Става дума за дълбоката криза в онези социалистически и социалдемократически партии на Източна и Централна Европа, преди това комунистически, които най-последователно, но и безкритично следваха и следват линията на Партията на европейските социалисти (ПЕС), на Брюксел също - Полша, Унгария, Гърция, Румъния, България, Прибалтика. В резултат партията на социалистите в Полша е вече извънпарламентарна, в Унгария и Гърция социалистите стоят на ръба, у нас БСП стигна санитарно ниво на оцеляване.

Не е за пренебрегване, че ръководствата на преустроените бивши компартии бяха употребени по време на демократическия преход за извършване на “мръсната работа” по разрушаване на заварената социална държава и нейното приватизиране. За съжаление понастоящем ПЕС нерядко се превръща в основен проводник на глобализма с център Вашингтон, нейни дейци авансират политически курс, който трансформира ЕС от Съюз на национални държави в Съюз на отделни региони и регионални култури в Европа, и трето, реализират политика, идентична с тази на европейската дясна социалдемокрация. Ръководството на БСП е длъжно според мен още сега да изрази позицията си по тези въпроси като равноправна партия в семейството на европейските социалисти.

2. Лозунгът на днешното ни партийно ръководство за провеждане на последователна лява политика е правилен. Но у нас ще има бъдеще главно онази партия, която извърши прелом в националната ни икономика, като я направи работеща, модернизирана и ефективна; икономика, която ще произведе принадения продукт, необходим за провеждане на лява социална политика. Иначе лявата политика на БСП ще остава и занапред половинчата, обезверявайки хората в нейното народополезно предназначение. Не е моя работа да навлизам в подробностите. Но е необходимо да преразгледаме концесиите за ползване на природните ни богатства, включително с цената на одържавяване на добива на злато. Да преформулираме ролята на държавата в националностратегическите отрасли, особено в енергетиката. Да фиксираме начина, по който ще ликвидираме “латифундизма” в земеделието, когато участваме в управлението на страната. Да уточним как ще осъществим безкомпромисно провеждане на следприватизационния контрол. Как ще стимулираме националния капитал, в това число и в банковата сфера. Как ще разширим пълномощията на държавата в стратегическите промишлени сектори; на общините в качеството им на собственици. Въобще как да бъде заменен неолибералният модел на икономическо развитие, който дава приоритет на незаконно родилата се олигархия, с модел, който разширява функциите на държавата и общините в икономически и обществен аспект, създава предпоставки за ефективна социална политика.

3. В този аспект необходимо е ръководните органи за БСП да формулират, че не може да има лява политика у нас без гъвкаво отношение към геополитическите ни договорености като държава, без промяна на геополитическия вектор. БСП е задължена ясно да заяви, че тепърва нашата страна ще се възползва от “оста-тъчния ни суверенитет” (полезен за нас би бил опитът на унгареца Виктор Орбан). Че като национално обособена държава България ще развива, съгласно националния ни интерес, своите икономически и външнотърговски отношения. Че наред с пазара на ЕС държавата активно ще се насочи към традиционните за българската продукция пазари на Руската федерация и страните от ОНД, към пазарите в Близкия изток, но и към новите пазари на Китай, Индия, Виетнам и др. Че ще въведем система, която да осигури конкурентност на българските стоки с по-качествените и поевтините стоки, идващи без мито от развитите страни (сегашната практика е спънкамък пред развоя на българската промишленост). Че ще преразглеждаме частта “Земеделие” от договора за встъпване на нашата страна в ЕС, както и необоснованото закриване на IV и V блок на АЕЦ “Козлодуй”. Че при участие в управлението стратегически важно за БСП ще бъде сключването на договори с Руската федерация за продължаване строежа на АЕЦ Белене” и на “Южен поток”.

4. Нужен е нов подход към отношенията на България с НАТО, както и с Руската федерация. А това означава БСП публично да заяви своята тревога от разширяването на НАТО на изток. Да постави като националноотговорна партия въпроса за ликвидиране на четирите българо-американски военни бази, на Командния център на НАТО в София; да оспори разполагането на тежка военна техника на НАТО върху българска територия; да реагира отрицателно срещу установяването у нас на натовски части за бързо реагиране; да отхвърли евентуалното разполагане на американската система за противоракетна отбрана.

5. Новата политика на ръководството на БСП към Руската федерация ще получи достоверност тогава, когато легитимните ръководни органи и лица в БСП посочат, че Русия е основен стратегически партньор на България. Че нашата страна има основания да държи на правото си за различно отношение към Москва, в отличие от други страни членки на ЕС. Че в Крим е проведен законен референдум за самоопределение, съгласно Устава на ООН. Че в Украйна нарастват екстремистки неофашистки настроения. Че Русия с военната си намеса в Сирия изиграва исторически положителна роля в битката срещу световния тероризъм.

6. Позитивен акт е противопоставянето на БСП срещу антируските санкции. Но това становище ще остане да виси във въздуха, докато нашите партийни ръководители не се разграничат от онези свои политици, които преди година и половина работеха активно за влошаване на междудържавните отношения между нашата страна и Русия, а един от тях като министър подписа от името на България въвеждане на санкционния режим на ЕС срещу Москва. Очакванията са председателят Миков да осъди вредните за българското общество и нашата партия парламентарни актове, приети по предложение и с гласовете на народни представители от БСП: примерно, поради какви обстоятелства и кои партийни активисти са инициатори на плоския данък или на Закона за досиетата.

7. Според мен в момента БСП много трудно ще възвърне позициите си от преди 10 или 15 години. Обективни причини за провала на местните избори са грешките, които допусна БСП през последния четвърт век след ноември 1989 г. Ако резултатите от последните парламентарни избори отразяват разочарованието на нашите съмишленици от БСП, оглавявана от Сергей Станишев, сегашният спад на електорално влияние - 360 000 гласували за БСП, наслагва върху предишното разочарование и разочарование от политиката на “малките стъпки”, оповестена от Михаил Миков. Когато Миков беше избран за председател на БСП, очаквахме от него да проведе радикална политическа и кадрова реформа в партията. Той обаче постъпи другояче и сбърка. Все още не е съвсем късно, за да тръгне по нов път. Част от наложителните промени непременно трябва да бъдат обсъдени и приети на поредни пленуми на Националния съвет. Другата основна част - на предстоящия конгрес през 2016 г.

8. Няколко забележки. Дълг на Миков е да извърши обещаната организационна реформа в партията, и най-вече нейното преструктуриране от организации по местоживеене в организации по месторабота. Струва ми си също така, че сегашният състав на Изпълнителното бюро няма потенциал да подготви конгреса на историческите реформи. Още отсега се налага да бъде избистрена нова концепция за структурата и дейността на ИБ въз основа на политически-експертните качества на неговите членове. В него е наложително да влязат авторитетни политици - експерти на партията по основните направления на националния и партиен живот: организационна дейност, промишленост и енергетика, аграрен сектор, инфраструктура, външна политика, здравеопазване, медийна политика, наука и образование, култура, общинска политика, национална сигурност, коалиционна политика, младежка политика и пр. Необяснимо е защо евродепутати са членове на Изпълнителното бюро. Така те се отклоняват преднамерено от всекидневната им работа за отстояване на националните ни интереси, на политиката на лява България в Брюксел и Страсбург. Вероятно по друг начин би могла да бъде организирана дейността с ветераните на партията. Бих предложил да се направят уставни промени в две посоки: да се допусне членове на Изпълнителното бюро да стават и партийни кадри, непопаднали в Националния съвет, и второ, да се ограничат правата на председателя при предлагане на състава на ИБ в Националния съвет.

9. И последно. Моето мнение е, че въпреки всичко изречено дотук, другарят Миков притежава сили и възможности да поведе партията към дълбоки промени, към основни политически и кадрови реформи, именно той трябва да се заеме с организирането на предстоящия партиен конгрес, при положение, че успее да преодолее статуквото в партийния живот и ако пристъпи към радикални политически и кадрови реформи. Ако се откаже от компромисната, нерядко конформистична политика на “малките стъпки”. Политика, която води до поведение, близко до това на персонажите в кратката поема на Евгений Евтушенко “Да не би нещо да стане!”

СРЕЩИ

ИВАН САШОВ е роден през 1987 г. в с. Мокреш, обл. Монтана. Завършва ТУ в София и Кулинарната академия в Бангкок, Тайланд. Работил е в ресторанти в САЩ, Италия, Испания, Великобритания. Сега е главен готвач на ресторант в Селфос, Исландия. На Националната кулинарна купа Пловдив 2015 г. печели специалната индивидуална награда за най-добър карвинг и бронзов медал за отборен карвинг. В Тайланд се сдобива с отличие от Кулинарната академия за най-добър карвинг, направен от чужденец. Класира се на II място в състезанието за най-добър млад готвач на Аризона през 2011 г.

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

ИВАН САШОВ:

Важен е не само вкусът, но и как изглежда храната

Единственото ограничение е въображението на декоратора, убеден е майсторът на карвинга

Интервю на Алъона НЕЙКОВА

☐ *Кога и защо се посветихте на карвинга, Иване?*

- За първи път чух за това изкуство от сестра ми, която също се занимава с кулинария, и нейната учителка в ТОХ в Монтана. След това работих с готвачи от Тайланд, които правеха уникални декорации за азиатците. За тях наистина е важен не само вкусът, но и как изглежда храната. Малко по малко, с дялкане на моркови, много питане, гледане на видео уроци, търсене на книги със снимки, стъпка по стъпка, във всеки удобен момент започнах да се занимавам и аз с карвинг.

☐ *Колко време е необходимо, за да бъдат овладени основите на художественото изрязване на плодове и зеленчуци?*

- Както всеки друг занаят, и карвингът отнема време. Много е важно начинаещите да не се отказват, а още по-важно е да не се заучават погрешни техники за декориране, защото след това е много трудно да се върнеш към правилния път. В страни с традиции в карвинга като Тайланд, Япония или Русия има специални курсове, в които базисното ниво се преподава за около две седмици интензивна работа. На мен ми отне доста повече време. Започнах с най-евтини зеленчуци, декорирах ги в свободното си време и така продължих, докато се почувствах малко по-уверен, с тиквите и динете.

☐ *Как възниква идеята за декорацията и каква е продължителността на изработката на дадено произведение?*

- Единственото ограничение е въображението на майстора, но повечето декорации на големи композиции с тикви или дини са стандартни - цветя, птици, риби. Някои предварително рисуват върху плода определено изображение. Но аз предпочитам да правя симетрични украшения, като започна от центъра или от някоя фигура. Средно голяма тиква се изрязва за час и половина-два. На състезания и времето е ограничено.

☐ *Доколкото зная, съществува карвинг не само с плодове и зеленчуци, но и с шоколад, и с различни видове сирена. Вие върху какво обичате да показвате майсторството си и как подбирате основата, върху която ще изрежете поредния шедьовър?*

- Да, съществува шоколадов карвинг и декорация на сирена. Сега голяма популярност набира и айс карвингът (декорация на ледени фигури). Модерни напоследък са и ръчно направените сапуни с карвинг на цветя - там техниката и инструментите са същите, каквито се използват и за декорация на плодове и зеленчуци. Лично аз предпочитам тиквите, по-обемисти са и сравнително твърди. Може да се каже, че динте имат предимство, понеже са 3 цвята, но цената им е доста висока през пролетта и зимата.

☐ *По какви поводи хората правят поръчки за подобни карвинг композиции? Колко струва една такава фигура и може ли да се запази по-дълго?*

- Най-често ги поръчват за сватби, рождени дни, Вси Светии... В големите ни хотели на Черно море и планинските курорти дори има позиция за карвинг-декоратор, който е отговорен само за това как да изглеждат блок-масите. Моите творби обикновено ги правя за приятели или за състезания. В ресторанта, където работя, обикновено създавам карвинг композиции за празници, когато често сме на работа, като Коледа, Великден, Нова година... За цената, честно казано, нямам идея. Но знам, че карвинг-декораторите в курортите заработват доста добре за сезонна работа. За жалост, изрязаните фигури не издържат повече от 3-4 дни, в зависимост от зеленчука, но точно в това е и чарът на това изкуство.

☐ *Вие сте участник и лауреат от различни състезания по карвинг. Къде обикновено се провеждат подобни надпревари и какъв е регламентът?*

- Тази година Националната кулинарна купа се проведе в Пловдив, след това през май бе организирана и първата Карвинг Балканска купа, чийто домакин бе Слънчев бряг. Тези състезания са под патронажа на най-титулувания български декоратор и международен съдия по карвинг Веселина Славчева. През ноември в Ботаническата градина в София се очаква да стане факт и Фестивал на тиквите. На всички състезания обикновено се определят точното време и броят плодове и зеленчуци, които трябва да се направят. На някои надпревари се задават и теми - море, Коледа и т.н. При оценяване важна е техниката и сложността на изпълнението.

☐ *Казват, че всеки майстор в процеса на работа създава свой собствен, уникален стил за изрязване. Коя от фигурите в карвинга смятате за ваша запазена марка и какви продукти използвате най-често?*

- Харесвам симетричните фигури и цветя - рози, хризантеми, декорации от класическия тайски карвинг. От време на време обаче правя експерименти и с декорации на лица, изрязвам също така и дракони от моркови.

☐ *С коя от направените от вас композиции се гордеете най-много?*

- Харесвам всички мои творби, но най-цветна и най-харесвана от близките ми хора е декорацията, която направих в Пловдив тази година.

☐ *Приятелите ви как приемат вашето увлечение по карвинга?*

- Радват се, особено когато получат някоя декорирана диня или тиква. Е, от време на време има и някой недоволен, като намери парченца от изрязаните плодове или зеленчуци на необичайни места. Но това е част от изкуството.

www.duma.bg

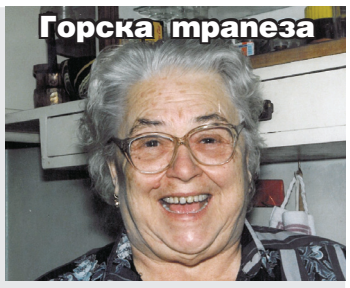
ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ЗАДУШЕНА ПАТИЦА

Патицата се разрязва на порции и се вари в малко вода, почти на пара, докато месото омекне. Посолява се и се слага да се поизпържи. Прибавят се 150 мл вино, 20 г масло, 2 лъжици доматено пюре и част от бульона, в който се е варило месото. Съдът се покрива с капак, който се залепва с тесто. Така ястието къкри на тих огън около 1 час. Поднася се топло с гарнитура юфка.

АНШОА С КАРТОФИ

Картофите се обелват и се варят в леко подсолена вода почти на пара. Като изстинат, се режат на дребно. Почистените филета от аншоа се държат около 1 час в прясно мляко. Нарязана на дребни парчета, рибата се разбърква с картофите, които предварително са размесени с майонеза. Салатата се гарнира с твърдо сварени яйца и се поръсва с магданоз.

БАШ АВДЖИЯ

ЛЮБОМИР ХАЛАЧЕВ:

Истинският ловец обича природата и животните

Разказано от Любомир ХАЛАЧЕВ

Проф. д-р ЛЮБОМИР ХАЛАЧЕВ е роден на 12.02.1950 г. в София. През 1972 г. завършва Института за кино в Москва, специалност оператор. 15 години работи в студио "Време" като оператор, сценарист и режисьор. Автор е на над 100 документални филма. От 1989 г. до 1990 г. е зам.-директор на Българския културен институт във Варшава. Преподавател е в НАТФИЗ от 1974 г. , от 1996 г. е ръководител на катедра "Филмово и тв операторство", настоящ ректор. Семеен, с две деца, ловец от 1979 г. Има издадени 5 книги в областта на киното и ловни разкази, превеждани на руски.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Баща ми беше ловец и ме взе за първи път на лов, когато бях на 6 години. Спомням си, че на голяма част от ловците пушките бяха превързани с тел. Те излизаха с по 2-3 патрона, но никога не се връщаха с празни ръце. Имаше много лов. От малък обичам да обикалям гората и полето. Винаги съм знаел, че ще стана ловец.

Една от причините да се занимавам с кино беше желанието ми да правя филми за природата.

Ловът е съвкупност от няколко неща. Без красива природа, без динамика ловът си губи очарованието. Важни са и отношенията между ловците, закачките, разговорите. Всеки мъж, който ходи на лов, обича да се занимава с оръжие, това е половината от удоволствието. Да се похвалиш с него, да го пробваш, да покажеш, че умееш да стреляш добре. Това е древна черта и би трябвало да се проявява у повечето мъже.

Бяхме на лов за диви прасета близо до с. Драготинци. Горях от желание да изпробвам новата си пушка. Застанах на пусия и дълго време слушах как кучетата разкарват в гората стадо глигани. По едно време усетих, че животните ще избият пред мен. В последния момент явно ме подушиха, промениха посоката и видях един глиган на около 70-80 метра странично от мен. Обърнах се и стрелях светкавично, така, както се стреля на пъдпъдъчи лов. За мое учудване глиганът направи "салтомортале". Бях много горд с далечния си изстрел и с новата си пушка.

На излет в Рила се бяхме събрали около двайсетина ловци. До обяд нямахме слука. Между нас имаше един ловец - бай Боре. Той имаше много интересна стара белгийска едноцевка - 16 калибър. Малко патрони носеше и рядко стреляше, но винаги точно. Към 2 часа седнахме край огъня, хапнахме, пийнахме и започнахме да стреляме по шишета. Вдигна се невероятна олелия.

Изведнъж бай Боре каза: "Ето го глигана." И наистина, на 30-40 метра от нас бавно се движеше един глиган. Никой от нас не можа да реагира. Единствен бай Боре гръмна и глиганът падна.

И това се случва на лов.

Човешкото общество е малка част от природата. Единствените закони, които важат на земята, са природните закони. Обществените закони са измислени от хората и се менят на всеки 50-100 години. Ако трябва да сме отговорни пред земята и пред поколенията, трябва малко повече да се вглеждаме в природните закони. Човек трябва да се замисли колко време е дал на природата да устиска под натиска на нашата цивилизация.

Сещам се за една мисъл на индианския вожд Седящия бик: "Природата, цветята, дърветата около нас не са наши. Ние сме ги взели назаем от нашите внуци." Често ме вълнувал въпросът: "Как снимам с любов животните, а от друга - ги отстрелвам с мерак?" Когато гледаш през окуляра на камерата, е винаги по-спокойно и забавно. Животното е доста цветно и доста симпатично.

Погледът през оптиката е краен, животното няма шансове. Истинският ловец обича природата и животните. За хората, които не са любители на лова, това ще прозвучи ненормално. Разбира се, че е противоречие да убиваш това, което обичаш, но какво да се прави, нима това е единственото противоречие в човека...

АРХИВИТЕ СА ЖИВИ

Георги Черкелов

Шантави работи

Разказано от Георги ЧЕРКЕЛОВ

В Сирия ме заведоха на един язовир, построен от българи. Попитах откъде да си купя такъми. Обясниха ми, че там има всичко. Пристигнахме. В една стаичка видях такъми, но в ужасно състояние.

- Тук не се лови с пръчки - поясниха домакините.

- А как? - изненадах се аз.

- Ето, вижте - и ми показаха рафт с наредени шашки тротил. - Сега ще дойде този, който ще ви помага в риболова.

- Какво ще прави? - чудя се аз.

- Той ще събира рибата с кепчето.

- А аз какво ще правя?

- Вие ще пуснете, където искате, шашката.

Тръгнах си. Все бях чувал за тях шантави работи, но това как е възможно?

ЧЕЛЕН ОПИТ

Голяма слука споходи ловците от дружинка Поповци, Габровско - трофейно прасе с глиги за медал

СЪВЕТИ

КОГА И КАКВА СТРЪВ ДА ИЗПОЛЗВАМЕ?

Белият червей (ларва на голямата месна муха) е най-често използваната стръв, въпреки че не живее във водата. Пинките са ларви на друг вид муха. Можем да си ги произведем сами, ако не се гнусим. Не е за препоръчване, тъй като в магазините се продават на достъпни цени. И най-важното - обезпаразитени.

Единствено не се препоръчва използването им от рибари, които са алергични към амоняк.

Белите червеи, които се продават в нашите магазини, са внос предимно от Италия. Италианските производители предлагат качество на ниски цени. Произвеждат ги по изкуствен начин на яйчена основа. Ревниво пазят в тайна технологията на производство

и оцветяване на белите червеи. Според наши дистрибутори на риболовни стоки италианците отказват да водят преговори за продажба на ноу-хау.

Белият червей се използва през всички сезони. Обикновено се закачва на кукичката на задния край и се оставя да виси. Поставят се поединично или на грозд в зависимост от рибата, която ще ловим. Използването на червените понякога дава по-добри резултати, тъй като много риби са чувствителни към този цвят.

Практиката през последните години показа, че най-ефикасна е комбинацията "мартеничка" - на кукичката се поставят два бели червея, единият от които е оцветен в червено.

www.duma.bg

Екатерининският дворец

Тайните на Кехлибарената стая от Царское село

Галина ДАНКОВА

Славата на Кехлибарената стая нашумя силно през последните месеци покрай сензационните съобщения за изчезналия влак на Хитлер, който според слуховете превозвал плячката на Третия райх. Преди около месец изтекоха съобщения, че демоничният влак уж бил локализиран някъде в Южна Полша. Сред серията от догадки и предположения какво се крие във вагоните някои изразиха съмнение, че там се намира известната Кехлибарена стая - един от шедьоврите на световното архитектурно изкуство, спечелила си още прозвището "осмо чудо на света".

Стаята е създадена в началото на 18 век в Прусия по поръчка на тогавашния крал Фридрих Първи. Идеята била едно цяло помещение да бъде облицовано с пана, изработени от кехлибар. За целта били доставени няколко тона от този ценен полублагороден камък. В крайна сметка проектът не бил завършен, тъй като заради грешки в изпълнението облицовките изпопадали от стените. Дворецът "Шарлотенхоф" останал без кехлибарена стая. През 1716 г. крал Фридрих Вилхелм Първи подарява скъпоценния кабинет, опакован в няколко сандъка, на тогавашния руски владетел цар Петър Първи. Това трябвало да бъде знак на добра воля и начин за укрепване на политическото съюзничество със силната тогава Русия. По времето на Петър Първи в Русия става модерно колекционерството на културно-исторически ценности. Лично Петър Велики се занимава с колекционерство, най-вече за да не изостава от модните тенденции на Запада. Той събира всевъзможни редки и стойностни предмети, дори основава и отваря за масовия посетител първия музей в Русия - т.нар. "Кунсткамера". Очевидно Кехлибарената стая е била една от модните прищевки на царя. Интересното обаче е, че той не си прави труда даже да я разопакова и да я монтира в някой от многобройните си дворци и резиденции. Може би просто не му остава време. Едва неговата дъщеря - императрица Елисавета Петровна се сеща за скъпоценността и заповядва на своя любим придворен архитект Бартоломея Расстрели да проектира разстановката на Кехлибарената стая в Зимния дворец.

Кехлибарената стая - фрагмент

През 1770 година стаята е пренесена в Царское село, където се намира една от императорските резиденции на династията Романови.

През 1710 г. Петър Велики строи тук малък дворец от камък за любимата си съпруга Марта Сковронска, известна още като Екатерина Алексеевна. Дворецът получава нейното име - Екатерининский, с което е известен и до днес.

След като на престола се възцарява дъщерята на Петър Първи, Елисавета Петровна превръща това място в разкошна лятна резиденция. Точно нейната наследница, Екатерина Велика, пренася Кехлибарената стая от Зимния дворец в Царское село.

Тя била запалена почитателка и познавачка на европейската античност, на древна Гърция и Рим. Придворният архитект Чарлз Камерон, шотландец по произход, реализира мечтата ѝ да живее сред "гръцко-римска рапсодия". В близост до Екатерининския дворец той строи нов архитектурен ансамбъл, наречен "Терми". Комплексът включва висящи градини, рампа, която се спуска към парка, и колонада, украсена със скулптурни бюстове на известни личности от Древността. На етажа под Колонадата се намират покоите на императрицата. Точно там Камерон монтира Кехлибарената стая, която се състои от 22 пана, 24 колони, 4 антични мозайки, докарани от Рим, огледала, кристални полилеи и стенни лампи. Стаята е трябвало да пресъздаде едновременно атмосферата на античните терми и римските градски вили. Екатерина Велика прекарва последните години от живота си в извънстоличната резиденция в Царское село. Тук тя посвещата времето си на любимите занимания - четене, писане на писма и мемоари, дълги разходки в парка, построен в английски стил.

Кехлибарената стая изчезва през Втората световна война и оттогава за нея кръжат легенди, слухове, догадки и много измислици. Някои твърдят, че в навечерието на Втората световна война тя е била евакуирана по нареждане на Сталин, а на нейно място е било поставено копие. При блокадата на Ленинград немските войски превземат Царское село и се настаняват в Екатерининския дворец. Те демонтират Кехлибарената стая, опаковат я в сандъци и я изпращат в Кьонигсберг (днешния Калининград). Когато ходът на войната се обръща и руските войски влизат там, стаята вече я няма.

За да влезете в музейния резерват, се чака на дълга опашка

В момента в музея-резерват Екатерининский дворец е изложено копие на Кехлибарената стая. То се намира точно там, където е бил оригиналът по времето на Екатерина Велика, и на вид максимално пресъздава първообраза. Работата по възстановката продължава няколко десетилетия. Тя е бавна, сложна и струва много пари. Термите са отворени за посетители само в летните месеци. За да влезете в музейния резерват, се чака на дълга опашка. Билетът струва около 10 евро.

Царское село се нарича днес град Пушкин. Намира се на около 25 км южно от Санкт Петербург. Стига се бързо и удобно с маршрутно такси, автобус или жп електричка.

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

МАРИЯ ГРЪНЧАРОВА С КАВЪР И КЛИП НА „ТИ-РИ-РИ-РАМ”

Разкриват тайните на пирамидите в Египет

В най-мащабното изследване, правено досега, участват японски, канадски и френски изследователи

В Египет се провежда най-амбициозното изследване на пирамидите в страната, осъществявано досега. Проектът бе огласен официално от министъра по въпросите на паметниците на културата в страната Мамдух ел Дамати на пресконференция в “Мена хаус” в Гиза.

В осъществяването на проекта участват японски, канадски и френски изследователи. Те ще използват “неинвазивни и недеструктивни” технологии. Защото макар от археологическа гледна точка интересът към пирамидите да е голям, те са символ на страната. “Пробиването на дупка в пирамидите ще е като прободна рана в сърцето на Египет”, заяви навремето египетският историк и археолог Захи Хауас.

Новата мисия може би ще позволи да се намерят отговори на някои въпроси. От десетилетия учените се опитват да разкрият загадки, свързани с египетските пирамиди. Сред въпросите, на които се търси отговор, е как са били построени те и по-специално най-голямата - Хеопсовата. И днес археолози и архитекти водят спорове как през епоха, в която са се ползвали каменни и медни сечива, строители са успели за около 25 години да издигнат тази колосална структура с впечатляващи размери. Висока е 146 метра, обхваща 5 хектара площ, изградена е от гранитни блокове с тегло 63 тона, които са качени на височина 60 метра.

“Всички предложени през последните няколко години теории, свързани с машини и рампи, имат слаби страни”, призна германският археолог Райнер Щаделман. Той е изследвал многократно пирамидите в Дашур. Там фараонът Снофру е построил първо Огънатата пирамида, а след това и Червената пирамида. Друга загадка е свързана с вътрешната структура на пирамидите. Плановете им разкриват необясними аномалии. Огънатата пирамида е с два входа, като всеки от тях води до погребална камера. Една от тях обаче не е разположена в северната част на пирамидата, а в южната. Става въпрос за нещо съвсем необичайно за Древния Египет.

Колкото до Хеопсовата пирамида, единствено в нея има три камери, разположени една над друга - изоставена подземна камера, т.нар. камера на царицата, където никога не е имало тленни останки, и т.нар. камера на царя, в която има празен саркофаг и са разрешени посещенията.

Вицъ

Жена крещи на мъжа си:
- Ще съжаляваш. Ще те напусна!
Той пита:
- Кое от двете?

ИРЗИ

14. 11. 2015

Проф. д-р ДЕЛЧО ПОРЯЗОВ, финансист
ИВАЙЛО НИНОВ, карикатурист
МАРТА ДЕЯНОВА, пианистка
Проф. дхн. НИКОЛА МАЛИНОВСКИ, председател на ОС на БАН, директор на Института по оптически материали и технологии към БАН
ПАРАСКЕВА ДЖУКЕЛОВА, актриса
РУМЯНА МАРИНОВА, носителка на титлата “Мисис Свят 2004”
СПАС БУХАЛОВ, лекоатлет

15. 11. 2015

Проф. д-р ВАСИЛ СТЕФАНОВ, театровед
ДОБРОМИР ЗАДГОРСКИ, филолог, политик
КРАСИМИРА ВАСИЛЕВА, драматург, театрален критик
МИЛЕН МАРЧЕВ, продуцент
Проф. д-р РУМЕН НЕЙКОВ, оперен режисьор
РУСЛАН МЪЙНОВ, актьор
СИЯНА ФУДУЛОВА, член на НС на БСП
СТАВРИ КАЛИНОВ, художник и скулптор
Проф. СТАНИШ БОНЕВ, икономист

120 карикатури от 9 държави събра Балканският фестивал на усмивката

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Альона НЕЙКОВА

Над 120 карикатури от 9 държави може да се видят до 21 ноември в Телефонната палата (Vivacom Art Hall) в София по време на оригиналната изложба, подредена в чест на Балканския фестивал на усмивката. Голяма част от ярката експозиция представя закачливи творби на едни от най-добрите български художници, изявяващи се и в областта на хумористично-сатиричните рисунки. Сред родните автори са имената на Анатолий Станкулов, карикатурист на ДУМА, Ивайло Цветков, Алла и Чавдар Георгиеви, Илиан Савков, Дечко Николов, Валерий Александров, Трайко Попов, Мая Чолакова и др. Доайенът на турските карикатуристи Ердоган Башол, Кристиан Топан от Румъния, Миро Георгиевски от Македония,Горан Челичанин от Сърбия, Григорис Георгиу от Гърция са едни от най-запомнящите се чуждестранни майстори на карикатурата, чиито творби може да се видят сега в българската столица.

Идеята на инициаторите на проявата от “Арт лаборатория” и фондация “Имеон-Балкани” е да се разбере на какво се смеят съседите ни и да се сравнят техните усмивки с нашите. “Има доста разлики в темите, които предизвикват интереса на представените карикатуристи, но приликите са повече”, сподели кураторът на изложбата Юлиан Станкулов. И разкри, че младежката организация “Арт лаборатория” тази събота и неделя, 14 и 15 ноември, от 14 до 18 ч. организира специални ателиета не само за малки, но и за по-големи почитатели на изкуството. Желаещите ще имат шанса да научат как се рисува сполучлив шарж, какво е необходимо за създаването на хубава тематична карикатура и т.н. “По този начин ще станат и те част от изложбата, нужно е само да дойдат с желание и да носят усмивки”, уточни Юлиан Станкулов.

Проявите в рамките на фестивала с вход свободен всъщност целят да подтикнат посетителите да се замислят върху житейските сполуки и несполуки, пресъздадени с много хумор от художниците, и да отнесат доброто си настроение и извън изложбената зала.

ПОДГРЯВАТ С АРАБСКИ ЕМБИЪНТ ЗА ИЗВЕСТЕН КИНОФОРУМ

Авангарден арабски ембиънт от Канада ще е своеобразна предпремиера на “Sofia MENAR”. Осмото издание на фестивала за игрално, документално и късометражно кино от Близкия изток и Северна Африка ще се проведе от 14 до 31 януари 2016 г. А преди това феновете ще имат възможност да станат свидетели на “Jerusalem In My Heart” на 15 ноември от 20 ч. в Чешкия център в София (ул. “Г. С. Раковски” 100).

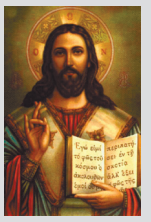
Аудио-визуалният лайв ембиънт проект е дело на живеещия в Монреал, Канада, ливански музикант и продуцент Радуан Гази Мумнех. Той черпи вдъхновение както от арабската фолклорна традиция, така и от съвременния градски ъндърграунд (включително касетки със записи на световно неизвестни сирийски и ливански певци и инструменталисти, предавани от ръка на ръка сред бежанските общности, оформили се вследствие на минали, настоящи и бъдещи войни). Всичко това е съчетано с психеделични видеопрожекции (дело на Шарл-Андре Кодер) понякога на два, три или повече екрана, разположени под различни ъгли, както и със сюрреалистични текстове, чийто генезис носи особена тайнственост, макар преводите на песните да ги има на сайта на “Jerusalem In My Heart”.

Билети на символични цени (8/10 лв.) се продават в “Дюкян меломан”, Ticketplus и Eventim, а двама от присъствалите на този ранен ноемврийски концерт ще спечелят двоен билет за избран от тях филм от програмата на “Sofia MENAR” през януари.

Аудио-визуалният лайв ембиънт проект е дело на живеещия в Монреал ливански музикант и продуцент Радуан Гази Мумнех

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

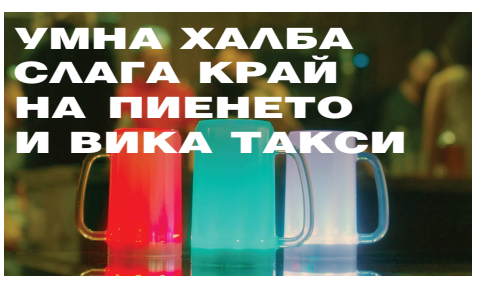

14

Св. апостол Филип. Св. благоверни цар Юстиниан-Управда

15

† 8-а Неделя след Неделя подир Въздвижение
Мъченици Гурий, Самон и Авив

Американска фирма от Лос Анджелис събира средства за пускане в производство на умна халба, която предупреждава, когато човекът е прекалил с пиенето, и ще вика такси, пише в. “Дейли мирър”.

Новият продукт носи търговската марка ePint. Той отчита колко пълни чаши са изпили хората през деня на почерпката. Халбата се свързва чрез блутут устройство със смартфон. Именно чрез него може да повика такси.

Умната джаджа е с вграден сензор, който отчита изпитите бири. Специален червен диод започва да свети, когато е време да се спре с почерпките. На дъното на чашата е монтирана отварачка за бири.

Устройството е направено от устойчив поликарбонат. Ако фирмата набере нужния първоначален капитал от 50 хил. долара, новият продукт може да бъде пуснат в продажба през април 2016 г. Продажната цена на халбата се очаква да бъде 60 долара.

www.duma.bg

Последната цигара, или алтернативи за отказване от пушенето

В борбата с вредния навик са позволени всякакви средства, дори и най-екстравагантните

Международният ден за отказ от пушенето се отбелязва от 1977 г. всеки трети четвъртък на ноември. Инициативата за такава дата принадлежи на Американското онкологично общество. Според Световната здравна организация на всеки 10 секунди планетата губи по един почитател на цигарите, а към 2020 г. може да се стигне до един човек на 3 секунди. Има доста страховити данни за вредата от пушенето, за които медиите непрекъснато уведомяват обществеността. Нека обаче фокусът на вниманието ни този път да е насочен към отказването от този безспорно вреден навик, но чрез доста необичайни начини...

За да спрат да пушат, хората правят какво ли не - дъвчат тютюн, разрязват цигарите на две, пият десетки литри вода и дори прибягват до доброволно заточение. Но, както твърдят експертите, в борбата с тютюнопушенето са позволени всякакви средства, дори и най-екстравагантните.

В класацията на най-необичайните начини за спиране на цигарите на десето място е американец, който буквално удави своята пристрастеност към вредния навик. Пушачът изпивал по чаша вода (не водка!) всеки път, когато му се приисквало да усети вкуса на тютюн. В рамките на цял месец, докато отказвал цигарите, за да надвие желанието си да запали, човекът изпил почти 150 л. Твърди също, че по този начин се прочистил и от токсини, натрупали се в организма заради никотина.

Студентка от Англия пък прогонила влечението към пушенето с... въже за скачане. Момичето прибягвало до упражнения с него всеки път, когато му се приисквало да хване цигара. Скачала на въже, докато желанието да напълни дробовете с дим не изчезвало напълно. Помислете само - каква сила на волята и хъс трябва да притежава човек, за да замести вредния навик със спортни занимания.

Друга колежка на англичанката, само че от Русия, не била толкова запалена по физкултурата, но много обичала дъвките. И занимавала устата си с този познат на мнозина полухранителен продукт, който обаче не се абсорбира от организма. На амбициозната студентка са били необходими две седмици непрекъснато дъвчене, преди да се откаже окончателно от цигарите. Добре е да се отбележи обаче, че и "стажът в пушенето" на дамата не бил много голям - около две години пафкане.

Почитател на сладкишите също успял да преодолее никотиновата зависимост. В кутия с цигари мъжът носел точно 20 бонбона, които употребявал, когато му се допушвало. Не се уточнява обаче колко време е продължила тази захарна атака на организма и на ден по колко кутии... бонбони поглъщал. Но се твърди, че авторът на този начин за отказ от цигари вече е бивш пушач.

Неспираща от 30 години да се наслаждава на вредния си навик дама решила обаче да подходи към решаването на проблема бавно и постепенно. Жената отрязвала малки парченца от цигарите, когато й се допушвало, докато в кутията не оставал само филтърът им. Критикувана от мнозина, че й липсва воля, за да спре веднъж завинаги с пушенето, жената обаче доказва безкрайното си търпение.

Почитател на цигарите от Украйна се прочува с необичайния начин, благодарение

на който се отказва от тях, след като решава да ги изяжда, а не да ги пали. Явно вкусът на тютюна изобщо не му допаднал, но пък човекът постигнал желаното - вече не пуши.

Доста заможен холандец измисля оригиналната схема за спиране на цигарите. Всеки път, когато не се сдържал и купувал кутия с вредните папироси, успявал да преодолее всички останали скрупули и я хвърлял в най-близкото кошче за боклук. Вероятно такъв отказ от тютюнопушенето е твърде възможен заради две предпоставки: все някога ще настъпи моментът, когато ще свършат парите, или просто те ще се ценят повече от цигарите.

Зевзек от Чикаго решава да ги пали откъм филтъра и здраво да дръпне дима. Казват, че след тази процедура желанието за пушене изчезва поне за три дни. Онези, които обичат да проверяват доколко са ефикасни подобни експерименти, трябва да са наясно: това е изключително опасно!

Британски финансист предизвиква вниманието на медиите преди няколко години, след като се "спасява" от цигарите на необитаем остров. При това не на някой приказен тропически рай, а върху студена шотландска скала, обрулвана от всички възможни ветрове.

Сред налудничавите начини за отказ от пушенето мнозина ще класират на първо място американката Джоди Пъркинс. Отчаяна от неуспеха да прекъсне всякакви връзки с никотиновата зависимост, дамата помолила да я заключат в затворническа килия. Властите обаче не удовлетворили молбата й, а я посъветвали да се обърне за помощ към специалисти.

Безкрайната осведоменост на хората за вредата от пушенето невинаги е достатъчен стимул да се отърват от неприятния навик. Но защо пък 19 ноември - Международният ден за отказ от цигари, да не се превърне в повод да се замислим по-сериозно за здравето си?...

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

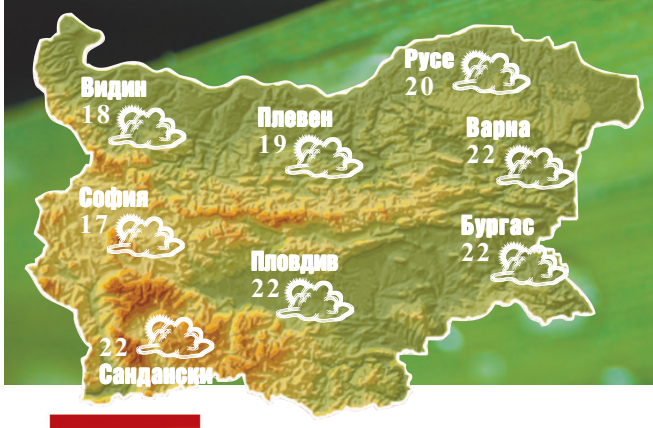
БОГ СЪЖАЛИЛ МЪЖА И МУ ДАЛ ТЮТЮН...

Както съществуват афоризми за храната, красотата, човешките отношения и какво ли още не, така не са рядкост и интересни изказвания на известни личности за ползата и вредата от пушенето.

- **Сега толкова много пишат за вредата от пушенето, че съм твърдо решен да спра да чета *(Джоузеф Катен)***
- **Времето, необходимо за една цигара, е правопропорционално на интензивността на протестите от страна на непушачите *(Рей Дауън)***
- **Първо Бог създал мъжа. След това създал жената. А после Бог съжалил мъжа и му дал тютюн *(Марк Твен)***
- **Капка никотин убива 5 минути от времето за работа *(Ратмир Тумановски)***
- **Мислите за красотата спасяват не само света, но и жената от пушене *(Константин Мадей)***
- **Ако си мислите, че никотинът не влияе на гласа на жената, опитайте да изтръскате пепелта от цигара върху килима *(Жан Ришар)***
- **Пушенето дава възможност да мислиш, че правиш нещо, когато нищо не правиш *(Ралф Емерсън)***
- **Вече с голяма достоверност е доказано, че пушенето е една от главните причини за статистиката *(Флетчър Кнебел)***
- **Започваш да пушиш, за да докажеш, че си мъж. После се опитваш да откажеш пушенето, за да докажеш, че си мъж *(Жорж Сименон)***
- **На търпение може да се поучим от пушачите. Още нито един тях не се е оплаквал, че непушачите не пушат *(Сандро Пертини)***
- **Срещала съм доста мъже, превърнали златото си в дим, но вие сте първият, превърнал дима в злато *(Елизабет I към сър Уолтър Рали, донесъл за продан тютюн от Америка в Англия)***
- **Толкова пушачи са се навъдили, че е крайно време да се направят кътове за непушачи *(Марк Меламед)***

ВРЕМЕТО

Днес ще е слънчево, с временни увеличения на облачността. Ще духа слаб вятър. Минималните температури ще са между 4-9 градуса, а максималните между 17-22, в София - 17 градуса. Атмосферното налягане ще остане по-високо от средното. Над планините ще е слънчево. Ще духа слаб до умерен вятър. Температурата на 1200 м ще е около 14 градуса, на 2000 – около 6. По Черноморието ще е слънчево. В сутрешните часове на отделни места видимостта ще е намалена. Ще духа слаб до умерен вятър. Максималните температури ще са между 19-22 градуса. Температурата на морската вода - 13-15 градуса. Вълнението на морето 1-2 бала.

Изгледи за

15
максимални
10°/15°

16
максимални
12°/16°

В неделя понижението на температурите ще продължи, като максималните ще са 10-15 градуса. В понеделник ще започне затопляне. И през двата дни ще има временни увеличения на облачността, но без валежи.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: алианс медиапринт

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за култура с водещи Георги Ангелов и Андрей Захариев
10.00 Плюс това Публицистично предаване с водещи Милена Цветанска и Георги Милков
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас Информационна емисия
12.30 Оперативна програма „Транспорт“
12.40 Бразди Предаване за земеделие
13.10 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.10 Малки истории
15.10 Шмекери игрален филм / Франция, 1984г./, режисьор Клод Зиди, в ролите: Филип Ноаре, Тиери Лермит, Режин и др.
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен Кулинарно реалити
19.00 Дискавъри: „Преселение: Луните на Юпитер“ документален филм /4 епизод/
19.45 Детска Евровизия 2015
20.00 По света и у нас Информационна емисия
20.30 Спортни новини
20.45 Шоуто на Канала Развлекателно предаване
21.45 Непокорната лейди игрален филм /копродукция, 2011г./, режисьор Люк Бесон, в ролите: Мишел Йео, Дейвид Тюлес и др.(12)
23.55 По света и у нас Информационна емисия
00.05 Концерт на Йълдъз Ибрахимова и Биг бенд „Орлите“ Джаз фестивал „Банско 2015“

bTV

06.30 „Агрофорум“ - предаване
07.00 „Кое е това момиче“ - с. 1, еп. 16
07.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с. 10, еп. 13
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България“ - комедийна поредица
13.00 „Музиката, която правиш“ - драма, комедия, мюзикъл, САЩ, САЩ, 1996 г.
15.00 „Мармалад“ - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Истински истории“/п./ - риалити сериал
17.30 „Бездомното шоу на Башар Рахал“ - развлекателно шоу
18.30 „Бинго милиони“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Х Мен началото: Върколак“ - трилър, екшън, фентъзи, САЩ, 2009 г., режисьор: Гавин Худ, в ролите: Доминик Монахан, Хю Джакман, Райън Рейнолдс, Тайлър Кич и др.
22.20 „Комиците“ - комедийно шоу
23.30 „Филаделфия“ - драма, САЩ, 1993г., режисьор: Джонатан Деми, в ролите: Том Ханкс, Дензъл Уошингтън, Джейсън Робардс, Мери Стийнбъргън, Антонио Бандерас, Роберта Максел, Бъз Килман, Карън Финли, Джефри Уилямсън и др.
01.30 „Да обереш крадец“- комедия, екшън, приключенски, САЩ, 2007г.

NOVA

05.30 „Прости ми“ - сериен филм /п/
07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Принцът и аз 4: Приключение в рая“ - с уч. на Кам Хескин, Крис Гиър, Джонатан Фърт, Селина Ло и др.
15.00 „Розовата пантера“ - с уч. на Стив Мартин, Кевин Клайн, Жан Рено, Емили Мортимър, Бионсе Ноулс и др.
17.00 „Кошмари в кухнята“ - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Италианска афера“ - с уч. на Доналд Съдърланд, Марк Уолбърг, Джейсън Стейтъм, Едуард Нортън, Чарлийз Терон, Сет Грийн, Мос Деф и др.
22.15 „Примката“ - с уч. на Ерик Бана, Оливия Уайлд, Чарли Хънам, Крис Кристофърсън, Сиси Спейсик и др.
00.10 „Принцът и аз 4: Приключение в рая“ - с уч. на Кам Хескин, Крис Гиър, Джонатан Фърт, Селина Ло и др. /п/
02.00 „Изкуството на танца“ - с уч. на Тре Армстронг, Рутина Уесли, Бренън Гадеманс, Кле Бенет и др.
04.45 „Италианска афера“ - с уч. на Доналд Съдърланд, Марк Уолбърг, Джейсън Стейтъм, Едуард Нортън, Чарлийз Терон, Сет Грийн, Мос Деф и др. /п/

БНТ 1

05.00 Новини
05.10 „Гении и злодеи“
05.55 Игрален филм: „Петровка 38“
07.20 „Свири, хармонико любима!“
08.00 „Умници“
08.40 „Слово на пастира“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.50 „Людмила Гурченко. В блясъка на самотата“
10.45 „Смешарики. Новите приключения“
11.00 Новини
11.10 Игрален филм: „Гара за двама“
13.35 Игрален филм: „Любимата жена на механика Гаврилов“
14.55 Сериал: „Приключенията на Шерлок Холмс и доктор Уотсън“
17.35 „Отгатни мелодията“
18.15 „ДОстояние на РЕпубликата: Людмила Гурченко“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
21.50 Игрален филм: „Висоцки. Благодаря, че си жив“
00.00 Игрален филм: „Съдбата на резидента“
02.40 Игрален филм: „Басня“
04.30 Игрален филм: „Бъди щастлива, Женка“

ОВЕН

Днес не трябва да скъпете времето си и помогнете, ако ви потърсят за съдействие. Особено ако са приятелите.

21 март - 20 април

РАК

От доста време полагате усилия, за да видите намеренията си осъществени. Не се тревожете. Ще се справите.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Въпреки почивния ден деловите ви ангажименти не търпят отлагане. Стегнете се и дайте най-доброто от себе си.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Настроението ви е добро и това ще проличава във всичко, с което се заемете. Околните ще ви сътрудничат.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Имате делови подход и ще можете да влияете върху същината на разговорите, като ги насочвате в желаната посока.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес със самочувствие и рутина ще се заемете със задълженията си. Работата ви ще спори и ще пожънете успехи.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Ще ви се удава да намирате бързи решения и ще пристъпвате към точни действия. Ще постигнете желаното.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

С добра енергия сте и това се отразява на общуването ви, намирате точните думи и подходяща усмивка.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Нещата, към които винаги сте се стремили, започват да зависят най-вече от вас. Увереността ви ще расте.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Денят ще бъде ползотворен в много отношения, тъй като получавате разнообразна информация, която ви улеснява.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Колкото и да сте изрядни днес в работата си, има още какво да се желае. Но помислите и за себе си.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

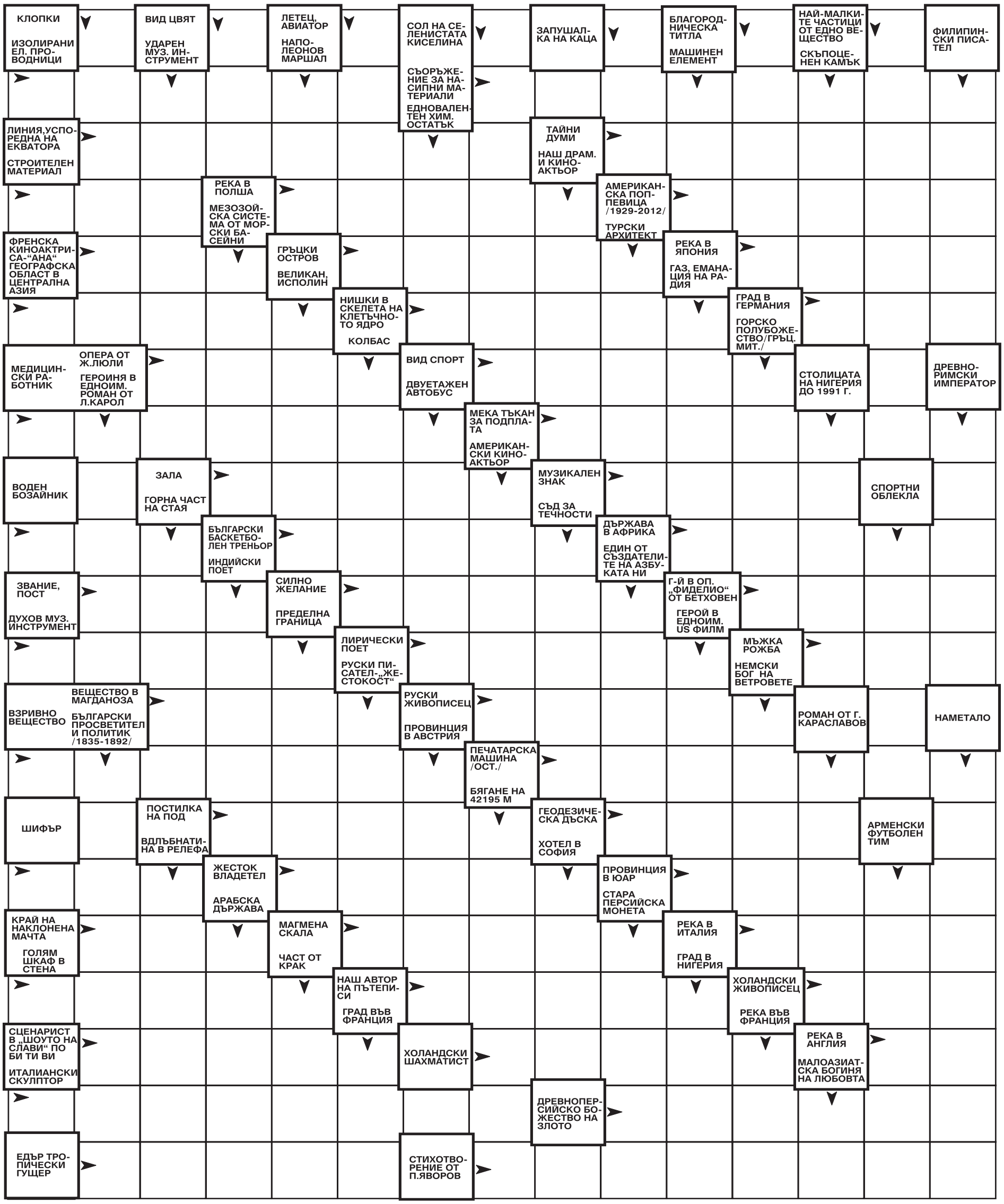
Във важен момент днес вашата интуиция ще се окаже водеща. Ще успявате да вземате най-правилните решения.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

РЕЧНИК: Анин, Ариман, Донателo, Зул, Лар, Линин, Haka, Hamал, Hотец, Hype, Pu, Poko, Temuc, Тинос.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: МАРИН ГОЛЕМИНОВ - ОБОЗИ - РОЛЕРИ - МИНИСТЕРСТВО - ОГНИВО - ТДК - ОМНИБУС - ОРСЕТ - АИСА - ИЕ - ИКК - БРУНО - ЛЕПТА - НАРОД - ИЛЕК - ИНТОНАЦИЯ - ОКОП - СТАРОЗАГОРКА - СНАРЯДИ - АРИПОВА - ИАТМЕ - САРАЯ.

ОТВЕСНО: МАРГАРИТА - РОН - УЛАР - МИЛИОНЕРИ - НЕВРОКОП - АГРОС - ЗО - ОИ - ЕЛИАВ - ИЛ - СТЕНГА - ЕМ - ПТО - ИМИТАТОРИ - ИНДИАНКА - ОНИКС - ААТ - ОС - АНЦ - АВТО - АИСЕ - ЕМИРЯН - БОРНЕО - АС - БСИ - ДОРА - СОТБИ - КЯР - ЗВУК - ОДА - БИОПСИЯ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: А.ИНДИАНЦИ - ЛАКЕИ. Б.ДОНКОВА - ЕРА. В.ОРТ - ОБЕДИНЕНИЕ. Г.ЕАК - ТУРИСТКА. Д.ЯЙЦЕ - ФАКТ - АЛ. Е.НИМ - АРТИСТИ. Ж.ДАЯНА - НИШЕСТЕ. З.ИГЛИ - МУСОН. И.УРОЦИ - КОРИ - ЛА. Й.АРЕНА - ПРОБИВ. К.ВЗОР - ИМЕ - АРОЙО. Л.ОК - ЗИМНИЦИ. М. АВТОР - ЛИНИИ. Н.ОПИСИ - ДДТ. О.УТРО - ВАИРАО - ОР. П.ИМ - НАНСИ - ЛЕСА. Р.ПРОЛУКИ - ШАОСИН. С.ЕЗЕРО - ПЕРГЕЛИ.

ОТВЕСНО: 1.АНДРЕЙ ЧАПРАЗОВ - ТИРЕ. 2.ДОТАЦИЯ - ОРО - ТОРМОЗ. 3.ЧИН - КЕМНИЦЕР - ОПО - ЛЕ. 4.АКО... - АГИН - ОРИ - НУР. 5.СНОБ - ФА - АИК - СВАКО. 6.ЦВЕТАРНИК - ЛИАНИ. 7.ВИАДУКТИ - ЕЗИ - ИС. 8.ИРТИШ - РП - ИНДРИШЕ. 9.ЕЛЕНИ - СЕМИРАМИДА - АР. 10.АРЕС - ТСУ - ОРНИТОЛОГ. 11.АКАНТ - ИТС - БОИ - ЕСЕ. 12.ИКА - ЕОЛИЙЦИ - ОСИЛ. 13.ЛИНЕАЛИ - НАВОИ - ХРАНИ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 НОЕМВРИ 2015

РОМАН ОТ РОБЪРТ ДЖОРДАН
РУСКА ИМПЕРАТРИЦА /1762-1796/

ГОТОВА МЯРКА
ЮЖЕН ПЛОД

ГЕРОЙ В „ОДИСЕЯ“ ОТ ОМИР
ИТАЛИАНСКА НЕФТОКОМПАНИЯ

УЧЕН, ПРАВЕЩ АНАЛИЗИ
РУСКИ САМОЛЕТИ

ГРАД В ШОТЛАНДИЯ ПСЕВД. НА ШЛАГЕРНИЯ ПЕВЕЦА АСПАРУХ ЛЕШНИКОВ

СПОРТНО РАВЕНСТВО
ХИЩНИК С ЦЕННА КОЖА

ДРЕВЕН ГРАД В МЕСОПОТАМИЯ
ТВЪРДОГЛАВИЕ

ИМЕНАТА НА ФРЕНСКА КИНОАКТРИСА-„ХЛЯБ И ШОКОЛАД“

БИБЛЕЙСКИ СИН НА ЮДА
РЪКОВОДИТЕЛ НА СССР /1878-1953/

РУСКИ БОТАНИК
ДРЕВЕН ЯПОНСКИ ТЕАТЪР

БЕЗАЛКОХОЛНО ПИТИЕ
ВИД СПОРТ

РЕКА В ТАЙЛАНД
КАНАДСКИ ТВ СЕРИАЛ

ЛЕГЕНДАРЕН ЯПОНСКИ ГИМНАСТИК
ОПЕРА ОТ Х.ЦУМПЕ

ИЗЯВЕНА ЛЕКОАТЛЕТКА-СПРИНТЬОРКА ОТ ЯМАЙКА
ПЛАТО В АЛЖИР

ВЪЗПАЛЕНИЕ НА УХОТО
ПРОЧУТ АВСТРИЙСКИ СКИОР-АЛПИЕЦ

ФУРГОН ЗА ЖИВЕЕНЕ, ПРИКАЧВАН КЪМ ЛЕКА КОЛА

ТЕЧНОСТ ЗА МЕД.УПОЙКА
ГРАД В НИГЕРИЯ

ВОДНО ЖИВОТНО

РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ
ИСПАНСКИ ФУТБОЛИСТ /Р.1963/

КАРТА ЗА ИГРА
МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ

ЛЕКАРСТВО ПРИ МАЛАРИЯ
НОРВЕЖКИ СКИ-БЕГАЧ /Р.1951/

РИБОЛОВЕЦ
ДВУКОРПУСЕН ПЛАВАТЕЛЕН СЪД

СРЕДНОВЕК. БОЛЯРИН В ДОБРУДЖА
РАЗЛАГАНЕ НА ВЕЩЕСТВАВА

СТРУННИ МУЗ. ИНСТРУМЕНТИ
ЛАТВИЙСКА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА ДО 2013 Г.

БОЛИВИЙСКИ КОМПОЗИТОР
ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ-„АКСЕЛ“

БЪЛГАРСКИ ФИЛМ
ЛАТВИЙСКИ РАДИОПРИЕМНИЦИ ДО 1999 Г

ВИД СКАКАЛЕЦ

ПОДПЛЪНКА НА ДРЕХА
НОВОЗЕЛАНДСКИ ПАПАГАЛИ

ПЪРВАТА ЖЕНА /БИБЛ./
ГРАД В ТУРЦИЯ

БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ
САЛОН

ЛЕТАТЕЛЕН АПАРАТ
РАЗТВОРИТЕЛ НА КАУЧУК

БРАЗИЛСКИ ПАПАГАЛИ
ШВЕДСКО ИМЕ НА ГРАД ТУРКУ ВЪВ ФИНЛАНДИЯ

ИМЕНАТА НА БЪЛГ. ОПЕРЕТЕН ПЕВЕЦ

УДОВОЛСТВИЕ
ОСНОВЕН ЛИТЕРАТУРЕН ВИД

АМЕРИКАНСКА ПОПЕВИЦА
ВИД УДАР ВЪВ ФУТБОЛА

СРАМ, УНИЖЕНИЕ /МН.Ч./

ИНДУСКИ БОГ НА РАЯ
СКАЛНА ПОРОДА ОТ ОЛИВИН С ДРУГИ ПРИМЕСИ

ВЪЗРАСТНА ЖЕНА
АВСТРАЛИЙСКА БЕЗКРИЛА ПТИЦА

МЯРКА ЗА ПОВЪРХНИНА
СИН НА ЦАРЯ НА ИЗРАЕЛ И ЮДЕЯ ДАВИД /БИБЛ./

НАКИТ НА ГЛАВА НА МОНАРХ
РЕКА В САНКТ ПЕТЕРБУРГ

ПЛЕМЕ В УГАНДА

ВИД ЦВЯТ

ЗАПЛАТА ЗА ЕДНОДНЕВЕН ТРУД
ОПЕРА ОТ ДЖ.ПУЧИНИ

НАШ ПРАХ ЗА ПРАНЕ
ЕЛЕКТРОД В ТРАНЗИСТОР

БЪЛГ. ПОЛИТОЛОГ И СОЦИОЛОГ
МЕДИЦИНСКИ ЕЛ.МАГНИТЕН УРЕД

ОТРИЦАНИЕ
РУСКИ АТЛЕТ-БЕГАЧ НА ДЪЛГИ РАЗСТОЯНИЯ /1927-1975/

ЕПОХА
КАЗАХСКИ НАРОДНИ ПЕВЦИ

КЪЩА ЗА ПОЧИВКА
ПЛАНИНА В БЪЛГАРИЯ

СИЛЕН КРЯСЪК
КРАЙ НА ЦЪРКОВНА МОЛИТВА

ЦЕВ ЗА НАВИВАНЕ НА ПРЕЖДА
ПЛОСКОСТ ОТ ПЛЕТЕНИ ПРЪТИ

РЕКА В ГЕРМАНИЯ
ОПЕРА ОТ Х.ФРИЙМЪН

ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕ
БАЩАТА НА ДРЕВНОЕГИП. ЦАРИЦА НЕФЕРТИТИ

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

РЕДОВЕН ВОИН В ОСМАНСКАТА ИМПЕРИЯ
ХИМ.СЪЕДИНЕНИЯ НА ВОДОРОДА

БЕЗЦВЕТЕН ЛЕСНОЗАПАЛИМ ГАЗ
КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА

НАШ ГРАД, ГАРА НА ЖП ЛИНИЯТА РУСЕ-ВАРНА

ЖЕСТОКИ ВЛАДЕТЕЛИ

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА УЗБЕКИСТАН

РЕЧНИК: Авимор, Акад, „Анана“, Беноа, Варгас, Индра, Каримов, „Лабакан“, Низам, Онан.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Мъри стана треньор №1 на Казахстан

Българинът вече постигна много през този сезон, отбелязват анализаторите

Станимир Стоилов бе избран за най-добър треньор в първенството на Казахстан. Българинът заслужи приза, след като воденият от него Астана стана шампион за втора поредна година. Бившият селекционер на България също така вкара тима си и в групите на Шампионската лига, където пък вече спечели 2 точки. В анкетата на местното издание vesti.kz нашенецът бе определен за треньор на идеалния тим от 11 души. Двама са футболистите от Астана, които влизат в тази селекция - десният защитник Дмитрий Шомко и халфът Рохер Каняс. Четирима представители има Кайрат, а Актобе също е с двама. Включен е и по един играч от Атирау, Тараз и Жетису.

"Българинът вече постигна много през този сезон. Най-напред завоюва Суперкупата на Казахстан, след това класира Астана в груповата фаза на Шампионската лига, което преди това не е правил нито един отбор в страната. А преди дни спечели и шампионската титла. И сега е съвсем близо към златен хеттрик. А за да стане това, трябва да победи Кайрат на 21 ноември на финала за Купата на страната. И без значение как ще завърши тази среща, той вече заслужи огромното уважение на феновете и на ръководителите на клуба си", анализира изданието.

Очаква се скоро Стоилов и шефовете на Астана да започнат преговори за нов договор на треньора, защото сегашният му изтича през декември. Освен финала за купата, Мъри има домакинство с Бенфика на 25 ноември, а последният му мач е срещу Галатасарай в Истанбул на 8 декември. Интерес към Стоилов не липсва, защото след влизането в Шампионската лига, веднага се заговори, че към него има оферти от китайски и дубайски клубове.

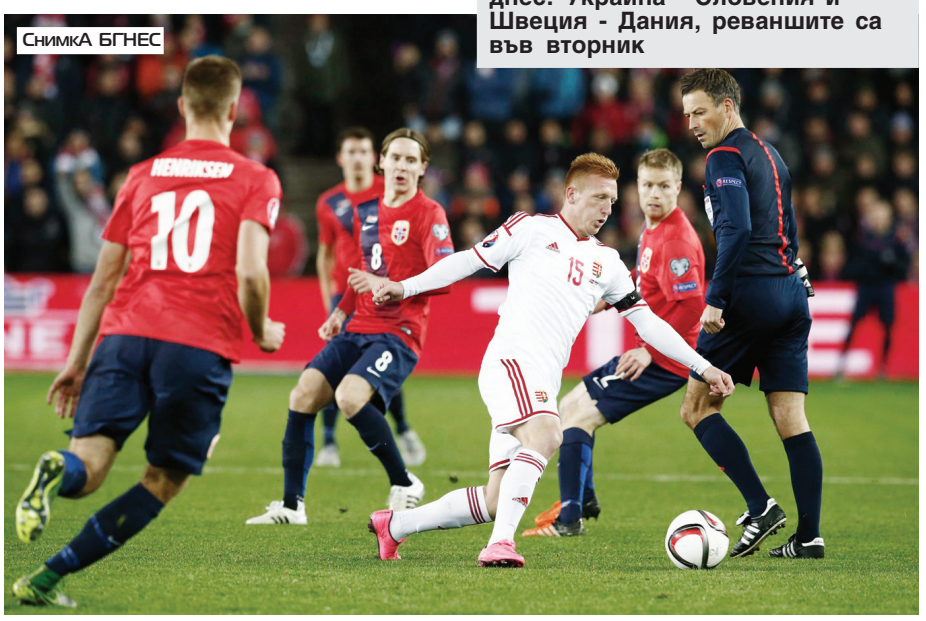
Унгария докосва Евро 2016

Унгария е на крачка от Евро 2016 във Франция, след като в първия бараж с Норвегия победи с 1:0 в Осло. Така "маджарите" се нуждаят от нулево равенство или минимална победа в реванша утре, за да си подсигурят визи за шампионата. На ст. "Улеваал" единствения гол вкара дебютантът Ласло Клайнхайслер (26). С него унгарците се доближиха до първо участие на европейско първенство от 1972 г. Гостите изиграха добре тактически мача и се възползваха от една от малкото си възможности. Скандинавците, които бяха в една квалификационна група с България, владееха повече, атакуваха, но не съумяха да отбележат.

За последно двата тима се бяха срещали в контрола в Будапеща през 2011 г. и Норвегия се наложи с 2:0. Общият баланс помежду им вече е 9 победи за Унгария, 5 равенства и 5 успеха за Норвегия. Последната победа на "маджарите" над норвежците преди тази датираше от 1982 г.

БАРАЖИ
Норвегия - Унгария 0:1
Клайнхайслер (26), реванш утре; снощи: Босна и Херцеговина - Ейре, реванш в понеделник; днес: Украйна - Словения и Швеция - Дания, реваншите са във вторник

СНИМКА БГНЕС

Ласло Клайнхайслер дриблира между трима футболисти на Норвегия за победата на Унгария в баража за Евро 2016

ПРОЛИВЕН ДЪЖД ОТЛОЖИ ДЕРБИТО АРЖЕНТИНА - БРАЗИЛИЯ

Супердербито между Аржентина и Бразилия бе отложено с 24 часа заради проливен дъжд, който се изсипа в Буенос Айрес. Световната квалификация в зона Южна Америка се проведе тази нощ, защото в четвъртък през нощта наше време отговорните лица преценихa, че условията не позволяват мачът да се състои. Тогава теренът на ст. "Монументал" буквално беше наводнен.

Двата отбора започнаха слабо квалификациите, като допуснаха загуби. Аржентинците паднаха с 0:2 от Еквадор у дома, а "селесао" отстъпи с 0:2 от Чили. Впоследствие небесносините направиха 0:0 с Парагвай и сега са осми от десет отбора, а Бразилия би с 3:1 Венецуела и е на шестото място. За световното се класират първите четири, а петият играе бараж.

Аржентина има проблеми със състава си за мача с Бразилия. Домакините са без някои от големите си звезди като Лионел Меси, Серхио Агуеро, Карлос Тевес, Пабло Сабалета и Есекиел Гарай.

следайте

ФУТБОЛ

ПО КАНАЛ 3
14.30 Несебър - Розова долина
ПО ДИЕМА СПОРТ
16.00 Лудогорец - Червена звезда
19.00 Украйна - Словения
21.45 Швеция - Дания

УТРЕ

ПО КАНАЛ 3
14.30 Балкан Варвара - ЦСКА
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Унгария - Норвегия

moto

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №91

6 от 49
Числа: 11, 16, 25, 33, 37, 44
I гр. (6) няма
II гр. (5) 23 по 1353,60 лв.
III гр. (4) 751 по 41,50 лв.
IV гр. (3) 11 905 по 3,70 лв.
ДЖАКПОТ: 1 616 184,40 лв.

6 от 42
Числа: 12, 13, 26, 28, 31, 41
I гр. (6) няма
II гр. (5) 6 по 1658,20 лв.
III гр. (4) 437 по 22,80 лв.
IV гр. (3) 6579 по 2,20 лв.
ДЖАКПОТ: 87 711,20 лв.

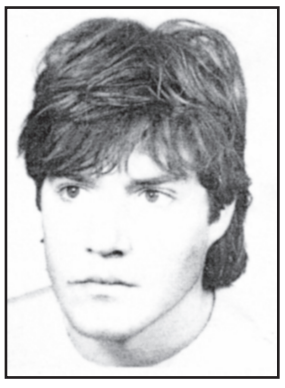
5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 2, 11, 13, 23, 29
I гр. (5) 5 по 4836,80 лв.
II гр. (4) 291 по 83,10 лв.
III гр. (3) 8466 по 3,80 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 6, 8, 25, 32, 34
I гр. (5) 1 от 24 184,20 лв.
II гр. (4) 278 по 87 лв.
III гр. (3) 8440 по 3,80 лв.

ЗОДИАК
Числа: 8, 31, 46, 48, 49
Зодия: 11 (Водолей)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 3 по 500 лв.
V гр. (3+1) 19 по 100 лв.
VI гр. (3) 249 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 317 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 2266 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 4 073 525,35 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 1, 5, 9
Цифра: 2, 8, 6
I гр. (3) 11 по 1495,50 лв.
II гр. (2) 1574 по 10,50 лв.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТ ГОДИНИ
го няма непрежалимия ни син, баща, брат, вуйчо, племенник, сродник, колега и приятел

БОРИСЛАВ ИЛИЕВ КОНЕВ

9.03.1968 -15.11.2001

Прекършеният живот на нашия Боби не му даде възможност да осъществи начинанията и мечтите си!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ
Изминаха 40 ДНИ от кончината на

ПЕТЪР ДАНАИЛОВ

Ще те помним с обич и ще те носим в сърцата!

Почивай в мир!
Поклон пред светлата ти памет!

От приятелите Симеон Бешков, Ангел Бобоков, Димитър Костов, Никита Набатов, Иван Винков, Петър Мускуров, проф. Георги Ненов, Костадин Атанасов, Николай Горанов

ВЪЗПОМИНАНИЕ
ПЕТ ГОДИНИ без скъпия ни съпруг, баща и дядо

контраадмирал
ВЪЛЧО ДИНЕВ ЖЕЛЕВ
1926-2010

Да си спомним за него с обич и признателност!

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От семейството

www.duma.bg

Младежите изпуснаха мъжете

Експерименталният състав на Ивайло Петев стигна само до 1:1

Младежкият национален отбор на България изпусна да победи мъжкия в контрола в Правец. Срещата завърши 1:1, а тя се игра, след като БФС не можа да осигури съперник за международна контрола. Наставникът на мъжете бе събрал доста експериментална група за лагера, което се изрази в стартовия му състав. В него единствените двама "легионери" бяха Антонио Вутов и Николай Димитров-Хичо. Петев заложи на 4-ма футболисти на Лудогорец, 2-ма от Берое, по един от Левски, Ботев Пд и Черно море.

Представителният тим започна по-активно двубоя, но първото попадение падна в тяхната врата още в 14 мин. Точен за играчите на Антони Здравков бе Александър Василев, когато след бърза контраатака той прати топката в мрежата на своя съотборник Владислав Стоянов. В 33 мин. Йордан Минев бе близо до изравнително попадение, но Георги Китанов изби в корнер. Николай Димитров все пак изравни с хубав диагонален удар малко преди почивката. На полувремето Петев замени 9 играчи, а Здравков 10, след което някои отново влизаха на терена, но това не повлия на резултата и той се запази до края. Контролната среща бе открита за медиите, но не и за любителите на футбола.

Снимка СПОРТАЛ

Иво Иванов от състава на Ивайло Петев е надскочил за висока топка Бекир Расим и Александър Василев (вляво) от юношите в контролата в Правец

"Неприятно е, че нямахме международна среща, но пък така Петев можеше да види момчета, които нямаше да попаднат в състава при международна контрола. Ясно е, че някъде бъркаме и се късат нещата. Имам мое мнение, но това е първи лагер за мен и предпочитам да се наслаждавам на него, а не да коментирам. На този етап нямам намерение да се връщам в България. Нямам такива мисли, много съм доволен от отбора ми в Гърция. Клубът работи професионално и има амбиции, които съвпадат с моите, и нямам намерение да се махам. Относно Левски и евентуална оферта през зимата пак казвам, че това е тимът, който обичам. Но съм изцяло концентриран върху Ксанти и кариерата ми в чужбина. Някой ден предполагам, че ще се върна, но сега не", каза голмайсторът Хичо.

Юношите биха Люксембург с 2:1 за Евро 2016

България победи Люксембург с 2:1 в европейска квалификация за юноши до 19 години. Във II кръг на група 3 възпитаниците на Светослав Тодоров записаха първи успех и запазиха шансове да продължат за шампионата догодина. На старта "лъвчетата" паднаха от Полша с гол в последните секунди.

Алдин Шкендерович от Люксембург си вкара автогол в 6 мин., а четвърт час покъсно капитанът Александър Георгиев удвои аванса на българите след асистенция на Антонио Георгиев. През втората част съперникът заигра по-добре и Едвин Муратович намали след малко повече от час игра.

До края вратарят на "трикольорите" Михаил Михайлов направи няколко важни спасявания, а Тонислав Йорданов (76) пропусна от чиста позиция да реши всичко с трети гол за България.

В последната си среща от групата в понеделник от 14.30 часа момчетата на Тодоров играят срещу домакина Кипър, който допусна втора загуба в надпреварата след 0:3 от лидера Полша. При победа България се класира за елитния кръг на пресявките.

В класирането българите са втори с 3 т., колкото има и третият Люксембург, който обаче е с по-лоши допълнителни показатели. Поляците са с 6 т., а домакините нямат никакви.

Произведено в България

Хора трябват...

Иван ЧЕНЧЕВ

Онзи ден минах покрай софийската математическа гимназия. Докато чаках на светофара, прочетох надпис, оставен от неизвестен автор върху оградата на школото. Не герои, а хора ни трябват. Това гласеше посланието от цокъла. Незнайният творец е абсолютно прав. Превърнахме се повече във физически лица и забравяме все по-често да бъдем хора. И понеже трябва да отчитаме човешкото, веднага ви осведомявам за нещо хубаво. Отдавна съм ви написал, че ако има добра инициатива, идваща от властта, ще я поощрим. Независимо кой какво полезно е сторил. Важното е да го е направил. Та по инициатива на БОК (Българския олимпийски комитет), ММС (Министерството на младежта и спорта) и болница "Св. Анна" около 700 наши легендарни спортисти получават пълноценни безплатни здравни грижи. Ашколсун, дет' се вика. Можело значи. Браво на Стефка Костадинова, браво и на спортния министър К.К. Вкарват елементи на социална политика в сектора. Сега е хубаво това да продължи. У нас има още 100 пъти по 700 заслужили човеци, които има за какво да ги споменаваш. И да им помагаш. Не ги подминавайте и тях. Но като за начало и това е нещо. Даже е повече. Казали сме си, че ще отчитаме червените точки, ако ги има, и сега го правим. А и някак си надписът от оградата на математическата гимназия взема да добива смисъл.

Нещо различно. С филма "Роналдо" Кристиано, разбирате ли, разочаровал сънародниците си. Тия от таблоида Wall Street Journal явно са си нямали друга работа, та сметнали времево колко и с какви дрехи бил зализаният футболист в лентата. Оказало се, че през повечето време той бил... гол! Даже не носил достатъчно фланелката на националния отбор на Португалия. И сега полемики. Боже, с какви тъпотии се занимава световната преса на фона например на "честната победа" на бойковата политическа чета. Или по-скоро ударно формирование за усвояване на европейски пари за някои лични нужди. Ами че то и у нас нека се изчисли колко и кои българи го карат голи и боси постоянно, и то в много от телевизионното време. Тук някъде се сещам, че и Владимир Путин сме го виждали от ефира гол до кръста, пришпорвайки расов жребец нейде из тайгата. Но да знаете, че докато при руския президент това си е чиста проба идея за спорта, при Роналдо си е позьорство, щото през останалото време е само спорт. Мисля си, че е добре, че нашите настоящи вождове по места са решили да изпъкват с плочките по тротоари, площади и прочие, а не с тези на стомасите си, че тогава, чини ми се, ще обединим анатомията, физиологията и биохимията със спортната медицина. А при някои триумфи на телесата ще трябва да се обърнем към генетиката. Какво да се прави, нали и управляващите са представителна извадка от народонаселението? Нали, ама нещо не сме убедени.

Най-забавното оставих за накрая. Вчера българският мъжки национален отбор по футбол се добра до равенство в контролата срещу... младежкия ни национален тим. Сега очакваме в евентуален приятелски мач нашите "лъвове" да обърнат женския национален отбор. Така ще вземем да бием някого, па макар и в неофициален двубой. Малко като в политиката ни сега е това. Неофициално една партия "държи" Татковината под контрол, официално не ще да управлява половин дузина министерства. Няма такава държава! Да се върнем на футбола обаче. И като го сторим, май ще трябва да направим още една препратка към най-горе. Освен че не ни трябват герои, а хора, излиза, че имаме нужда не от футболисти, а от играчи. Които няма да ни излагат дори и като са голи до кръста. Че няма, няма, ама и тях ги няма. Затова юбилеят на Христо Стоичков ще напълни стадиона, докато националите ни пълнят дискотеките. Какво да се прави - разни хора, разни интереси. Каквото остане от всичко това с интересите, е за народонаселението. Току-що си самообясних отново защо сме бедняците на Европа. Нейсе. Хора трябват. Пък било то и бедни. От народа и без това други не останаха. С изключение на няколко процента. Изключението обаче не е сред народа. Е това ако е успешно управление...

Левски с кампания за повече фенове на стадиона

Левски стартира кампания, която да докарва повече фенове на стадиона. От тръст "Синя България" обявиха, че по този начин ще се помогне финансово на клуба, който продължава да изпитва проблеми. Председателят на организацията Васил Колев призна, че "ще се опитат да увеличават дела на феновете, които помагат на Левски". Думите му идват, след като тръстът придоби 10% от акциите на клуба.

"Това, което се случи, е първа част от завръщането към корените ни. Привържениците на Левски придобиха 10% от акциите на клуба, а не тръстът, това държа да го уточня. Левски все още има финансови проблеми, ако има посещаемост както на мача с Лудогорец, то тогава ще има сериозни приходи. Липсват феновете от София, трябва да се замислим защо ги няма? Посещаемостта през миналия сезон и този имаме значителен ръст в средната посещаемост. Имаме мачове и като Пирин, и като Лудогорец. Трябва да имаме едни адекватни артикули. Има много полета за работа и за увеличаване на приходите от привържениците", обясни Колев.

БЕРБАТОВ ПРЕДПОЧЕТЕ СЕБЕ СИ И РОНАЛДО ПРЕД МЕСИ

Димитър Бербатов предпочете себе си и Кристиано Роналдо пред Лионел Меси в идеалната си петица на най-добрите футболисти по постове. Рубриката е на официалния сайт на УЕФА, в която водещи играчи от Европа избират своя идеален състав. Голмайстор №1 в историята на националния отбор на България си избра за партньор в атака Роналдо, с когото беше съотборник в Манчестър Юнайтед, вратаря Мануел Нойер (Байерн Мюнхен), защитника Венсан Компани (Манчестър Сити) и полузащитника Андрес Иниеста (Барселона). Чест е за нападателя на гръцкия ПАОК, че бе предпочетен да определи своя състав. През последните няколко месеца в рубриката участваха Фернандо Торес, Шави, Роналдо, Андреа Пирло, Роберт Левандовски, Анхел ди Мария, Иван Ракитич, Серхио Агуеро и Жорди Алба.

Самият Роналдо пък разкри, че не таи надежди, че ще успее за трети пореден и общо четвърти път в кариерата си да спечели "Златната топка". Португалският голмайстор е убеден, че през януари призът ще бъде в ръцете на Меси. А причината е, че този сезон аржентинецът спечели с Барселона титлата в Испания, Купата на Краля и Шампионската лига.

"От гледна точка на индивидуалното представяне миналият сезон бе най-добрият в кариерата ми. Постигнах наистина много, но Лионел заслужи требъл. Ще бъде наистина трудно да го победя. Всичко, разбира се, опира до гласуването в крайна сметка, но смятам, че тези 3 отличия ще наклонят везните в негова полза. Ако трябва да бъда честен, не съм притеснен. И друг път съм казвал - не съм си представял, че един ден ще се говори за мен като трикратен носител на "Златната топка", сподели Кристиано.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Пилотът на Торо Росо Макс Верстапен се завърти на първата тренировка за Гран при на Бразилия, но се отърва невредим. Най-бърз в сесията бе световният шампион Люис Хамилтън (Вбр, Мерцедес)

Ноле срещу Федерер в Лондон

Финалите на АТР остават в британската столица още 3 години

Защитаващият титлата си Новак Джокович ще има ранна среща с живата легенда на тениса Роджър Федерер още в предварителната група на финалния турнир на АТР в Лондон, който започва утре. Сърбинът, който се е устремил към четвърта поредна титла във заключителния "Мастърс", пристига в Южен Лондон като водач на група "Стан Смит" и освен Федерер, ще спори там с Томаш Бердих (Чех) и Кей Нишикори (Яп). Джокович пък се стреми и към пета титла в това състезание, но също така и да добави нова забележителна година в кариерата си.

Джокович и Федерер имат по 21 победи всеки, като водачът в световната ранглиста спечели финалите на "Уимбълдън" и US Open" тази година срещу същия съперник. Федерер има 6 победи в този турнир, но сега е амбициран да прекъсне хегемонията на Ноле.

"Това може да бъде и най-успешният сезон в моя живот и аз искам да го направя. Моите цели са винаги да бъда по-добре от преди", каза Джокович, който допълни, че до момента 10-те титли от Големия шлем не са достатъчни, за да го преситят с успехи. След загубата през август от Федерер в Синсинати той има 22 поредни победи.

В другата група, наричана "Илие Настасе", водач е представителят на домакините Анди Мъри. Останалите са Рафаел Надал (Исп), Стан Вавринка (Швейц) и Давид Ферер (Исп). Мъри никога не е печелил финалния турнир, но пък класира Обединеното кралство на финал за Купа "Дейвис" за първи път от 37 години. Те ще гостуват на Белгия в Гент по-малко от седмица след края на турнира в Лондон.

"Чувствам се свеж и се надявам да покажа добър тенис. Имам няколко тренировки и на настилка, подобна на тази в Гент, така че се подготвям и за финала за "Дейвис", обясни Мъри.

Финалите на АТР остават в британската столица още 3 години. Лондон е домакин на събитието от 2009 г. Преди това 8 г. то се организираше извън Европа - в Сидни (2001 г.), Шанхай (2002 г.), Хюстън (2003-04 г.) и отново Шанхай (2005-08 г.).

Младежите изпуснаха да бият мъжете

Стр. 39

REFAN със „Златно сърце" за благотворителност

За втори път на официална церемония в хотел „Хилтън" се връчиха годишните награди на 22 благотворителни проекта и социални инициативи, които не допуснаха икономически и политически кризи да засенчат добротата в тях и намериха сили, енергия, време и средства да направят другиму добро.

Наградите „Златно сърце" за благотворителност и корпоративна социална отговорност на сп. Business Lady са публична и емоционална инициатива, чрез която се казва „огромно благодаря" на бизнесмени с добри сърца.

Фирма „Рефан България" бе отличена за своето добротворчество и заслужено взе приза в категорията „Цялостна социална отговорност и благотворителна дейност".

Това е пореден приз за REFAN, подкрепил множество каузи със социален и обществено значим характер, което превърна козметичната фирма в пример за други компании да се включат в подобни инициативи.

Нека припомним, че „Рефан България" направи цялостно реиновиране и оборудване на детските отделения - хирургично и онкохематологично в болница „Свети Георги" в Пловдив, подари кувьоз на болница „Проф. Д. Стаматов" - Варна, направи дарения за 16 детски дома и социални заведения, организира масовия мемориален крос „Стефан Попов" в Пловдив, футболната купа Evima Refan Cup 2015-а, изявите на федерацията

по аеробика, шампионата по снукър и по спортни танци, и други.

Компанията е една от най-социално отговорните в страната - подкрепила е повече от 500 спортни, социални, културни и здравни инициативи.

Президентът на REFAN Ангел Попов е носител на престижните награди като „Благодетел на годината", носител е на статуетката за добротворчество „Димитър Кудоглу", на отличието „Малкият принц" за принос към подобряване на живота на децата с аутизъм в България, на почетния знак „Хора с добри сърца" и други.

В такива мигове се питаме кое е по-значимо - успешната бизнес политика на REFAN, или огромната й социално значима благотворителност, която отново носи позитивни емоции за хиляди българи.

ПЪРВА ПОБЕДА ЗА АОИЯМА ВЪВ ФУКУОКА

Даниел Иванов записа първа победа на есенния турнир по сумо във Фукуока. В схватка от VI кръг българинът повали "одзеки" Гоейдо, прилагайки му успешно техниката "хикиотоши".

При стартовия контакт съперникът на нашенеца се помести встрани, за да изкара Даниел от равновесие, но това не се случи и 201-килограмовият гигант от Елхово взе нещата в свои ръце. Тази седмица Аояма се бори с най-силните възможни сумисти - тримата "Йокодзуна" Хакухо, Харумафуджи и Какурю, "одзеки" Котошогику и суперталанта Терунофуджи, но не успя да поднесе изненада срещу нито един от тях. Съперник на Аояма днес е "одзеки" Кисеносато, а в следващите 8 дни българинът има значително по-слаби противници.

В РУСИЯ: ДОПИНГЪТ Е ЛИЧЕН ИЗБОР НА СПОРТИСТА

Допингът е личен избор на спортиста. Това обяви спортният министър на Русия Виталий Мутко по темата с допинг скандала, в който бе въвлечена лека им атлетика. Снощи Световната федерация (ИААФ) заседава, за да реши дали да спре руските атлети от Олимпиадата в Рио 2016. "Надяваме се решението да не е антирусийско. Допингът е световен проблем, а не само на Русия и леката атлетика", каза Мутко, цитиран от "Спорт-експрес". Първият вицепрезидент на ИААФ Сергей Бубка призова руските лекоатлети да не бъдат наказвани. "Нашата задача е да защитаваме чистите спортисти, а не да им пречим, като ги наказваме заради грешките на другите", коментира украинецът.

гледайте

ПО БНТ СВЯТ
ВОЛЕЙБОЛ
17.30 Марица - Левски (жени)
БАСКЕТБОЛ
20.15 Рилски спортист - ЛУКойл Академик (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ
КОНЕН СПОРТ
19.00 "Глобъл чемпиънс тур" в Доха"
КИКБОКС
22.00 "Крал на кралете"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
14.30 и 16.45 "Гран при" серии във Франция
КОЛОЕЗДЕНЕ НА ПИСТА
21.00 Серии "Революшън" в Лондон
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
18.00 Гран при на Бразилия (квалификация)

Утре

ПО БНТ СВЯТ
ВОЛЕЙБОЛ
18.00 ЦСКА - Марек (мъже)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
18.00 Гран при на Бразилия
ПО Ф+
ТЕНИС
16.00 и 22.00 Финален "Мастърс" в Лондон

кратки

Марица срещу германки за Купата на CEV

Шверинер Шверин е следващият съперник на Марица в турнира за Купата на CEV. Германският тим, където през изминалия сезон игра Диана Ненова, достигна до 1/8-финалите във втория по сила европейски клубен турнир, след като елиминира чешкия Оломоуц с победа 3:0 гейма (17, 19, 22) у дома и загуба с 2:3 (-20, 17, 18, -20, -9) при гостуването си в Чехия. Първият мач между Марица и Шверинер е в Пловдив, като това ще бъде между 8 и 10 декември, а реваншът в Германия е седмица по-късно.

В Барселона доволни от Везенков

Шави Паскуал заяви, че той и колегите му от треньорското ръководство на Барселона са доволни от представянето на Александър Везенков. Българското крило изгледа от пейката рекордната победа №250 на каталунците в Евролигата срещу Локомотив Кубан със 72:68 и бе единственият играч на "блауграна", който не записа нито секунда игрово време. "Везенков ни помогна изключително много в началото на сезона, а също така съм сигурен, че ще направи същото и в предстоящите ни мачове", заяви треньорът Паскуал.

Отменението слалом в Леви ще се състои в Аспен

Отменението слалом от Световната купа по ски за жени в Леви ще се състои в Аспен, съобщи ФИС. По програма състезанието трябваше да се проведе днес във финландския зимен център, но топлото време и липсата на сняг принудиха организаторите да откажат старта.